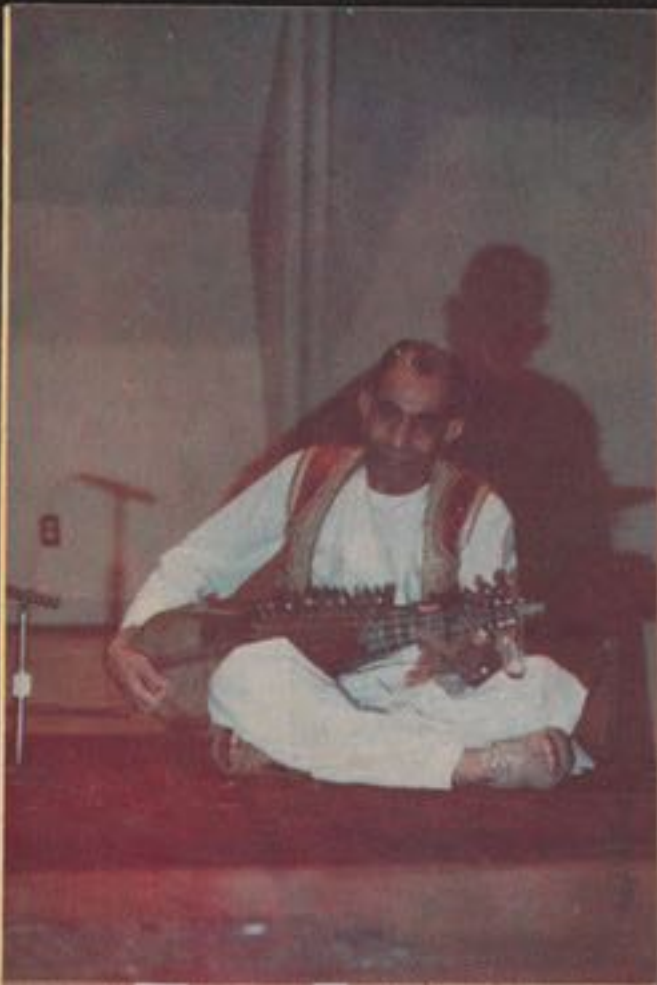




Handwritten numbers: 114P, 37930, 15524/271700
Large red Persian word: **ون**
Below it, in smaller red Persian script: **کتابخانه**



Ketabton.com

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند
د مرکزي کمیټې سیاسي بیورو غړی او د
افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي
شورا مرستیال او د صدراعظم مرستیال
اسدالله سروری د سرطمان په دوهمه نېټه
د تاج له پاره شوروي اتحاد ته لاړ .

• • •

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند
د مرکزي کمیټې سیاسي بیورو غړی د افغانستان
د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا
مرستیال، صدراعظم مرستیال او د پلان وزیر
سلطان علي کشتمند په پراگ کې د اقتصادي
متقابل مرستو د شورا د خپلور دیرشمو غونډو
په جریان کې د برخه والو هیوانو هیاتونو له
رئیسانو سره د ناستو کتنه وکړه او د توافقي
وې موضوعاتو په باب ورسره غږیدلي
دی .

• • •

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند
د مرکزي کمیټې سیاسي بیورو غړی او د
انقلابي شورا غړی د مستگیر پنجشیري
د اندراب، خوست وفرنګ د نولسوالیو او د خنجاو
او تاله برفک د تعلقه دارو د چارو له کتلو
وروسته د سرطمان په څلورمه نېټه کونډز ته
ورسید .

• • •

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند
د مرکزي کمیټې سیاسي بیورو غړی د انقلابي
شورا غړی، صدراعظم مرستیال او د پلان
وزیر سلطان علي کشتمند د سرطمان په لومړي
نېټه د چکوسلواکیا د کونست گوند درېیمه
هیات له غړی او صدراعظم لوی مرستیال
سره وکتل او خبرې یې ورسره وکړې .

• • •

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند
د مرکزي کمیټې سیاسي بیورو غړی او د
فوايد عامی وزیر انجنیر انظر محمد د سرطمان
په لومړي نېټه د هرات په ښار کې د سلطان
او گوهر شان لومړني ښوونځي وکتل او د دغو
ښوونځیو له ښوونکو او زده کوونکو سره یې
د انقلابي دولت د زده کړې د پروگرامونو په
باب خبرې وکړې .

• • •

د افغانستان له انقلاب سره دین المللي
پوښتون له امله ستره غونډه د سرطمان
د خپلورمې نېټې په مازدیګر د افغانستان د خلک
دموکراتیک گوند د مرکزي کمیټې سیاسي
بیورو غړی د انقلابي شورا د مرستیال، صدراعظم
مرستیال او د پلان وزیر سلطان علي کشتمند
په وینا سره د انترکانتیننټل د هوټل په بالروم
کې په رسمي توګه پراستل شوه .



بېرک کارمل دملګرو ملتو دپراختيا یس پروګرام آمریډیژنډګلوی کتنې له پاره غږلی دی .

اختصار وقایع مهمه

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند
د مرکزي کمیټې عمومي منشي، د افغانستان
د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا رئیس
او صدراعظم بېرک کارمل د سرطمان په لومړي
نېټه له غرمې مخکې په افغانستان کې دملګرو
ملتو د انکشافی پروګرام د ادارې آمر بېرک
ډیژنډ گلوی کتنې له پاره د انقلابي شورا په
مقر کې ومانه .

• • •

د افغانستان د خلک د دموکراتیک
گوند د مرکزي کمیټې د عمومي
منشي د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت



د افغانستان له انقلاب سره د پوښتون د هغې غونډې یوه څنډه چې د انترکانتی ننتال په هوټل کې جوړه شوی وه .

درین شماره

... و رباب در کشور ما بی‌پدر شد.

میز گرد ژوندون پیرامون کمبود منازل
رهائشی.

...

در محکمه فامیلی چه خبر است؟

...

هنر و مردم.

...

بی همه چیز (یک داستان کوتاه).

...

پوستر رساله تصویری با سرعت انتقال
ماشینی.

...

فقط چند روزی به بازی های المپیای جهانی
باقی مانده است.

...

سورگل.

...

پختی پیرامون روان شناسی.

...

روی جلد: چند عکس از هنرمند محبوب
رباب نواز چیره دست کشور استاد محمد عمر

...

تابلوی متن: مردسقا

...

پشتی چارم: یک منظره زیبای از طبیعت

واقعیت اینست که امپریالیست های امریکایی با ارتجاع داخلی منطقه و رهبران چین سخت در زدوبند اند تا در راه انقلاب ملی و دموکراتیک ضد فئودالی و ضد امپریالیستی خلق افغانستان سنگ اندازی کنند، شهر ها، دهات، مکاتب و مساجد را به آتش بکشند زنان، اطفال و پیر مردان مان را وحشیانه به قتل برسانند و دست آورد های انقلاب نور را از میان بردارند.
بیرک کارمل

۷ سرطان ۱۳۵۹ - ۲۸ جون ۱۹۸۰

بشریت مترقی در سنگو دفاع از انقلاب افغانستان

نمایندگان سازمان های متذکره به اعتماد و باور ملیون ها انسان آرزومند، صلح دوست جهان از تمام قاره ها با هم دست وحدت و همبستگی داده اند و در یک زنجیر اصول و انقلاب حلقهات شکست ناپذیری را می سازند.

برای مردم افغانستان افتخاری بالاتر ازین نیست که بشریت مترقی، پیام آوران صلح و آزادی، انصافیت و سعادت مردم، آنها یی که از اعتبار عظیم بین المللی برخوردار اند، امروز نه تنها بشکل کنفرانس ها بلکه به اشکال و شیوه های گوناگون از انقلاب نور و آرمان های تر قیخوا هانه مردم افغانستان پشتیبانی می نمایند و در سنگر آرمان های والای انسانی، رسالت تاریخی شانرا ایفاء می کنند.

بگذار سنگر نیرومند دفاع از انقلاب افغانستان بیشتر ازین استحکام یابد و خلق افغانستان درین روز های آینده ساز و تاریخ ساز کشور خویش دوستان و دشمنان خود را هر چه بیشتر بشناسند.

چنانچه امروز صف دوستان و دشمنان مردم افغانستان در سراسر جهان بعد از انقلاب نور اصولا مرز بندی گردیده و دوستان افغانستان آزاد و انقلابی مصمم اند تا پای جان در سنگر انقلاب افغانستان پایداری نمایند.

برافراشته باندرفش همبستگی خلقهای جهان، مستحکم یک همبستگی و برادری انقلابی! پیروز یک انقلاب نور افغانستان!

افغانستان را مانند همه کشور های عقب نگه داشته شده، عقب مانده نگه دارند، از نیرو آنها درین طریق تا می توانند سنگ اندازی می کنند، چنانچه بعد از انقلاب نور تاکنون به اشکال مختلف خصومت ورزیده و هرگز آنرا پنهان نتوانسته اند.

در مقابل نیرو های اهریمنی امپریالیستی که لجوجانه اینجا و آنجا هیاهو را بر پا نموده و دروغ های شاخداری را علیه انقلاب و مردم افغانستان می سازند، نیروی عظیم بشریت مترقی که علا دوستی شانرا با مردم ستمدیده جهان و منجمله افغانستان به اثبات رسانده اند متحد در سنگر انقلاب افغانستان ایستاده و در سراسر جهان از انقلاب و مردم افغانستان دفاع به عمل می آورند و این قدرت روز بروز پرتوان تر در دفاع از انقلاب افغانستان می ایستند.

تدویر کنفرانس همبستگی سازمان صلح و همبستگی خلقهای آسیا و افریقا در کابل نشانه بارز و غیر قابل تردید این مدعاست که تمام بشریت مترقی از آرمان های مردم و انقلاب افغانستان دفاع می نمایند.

گردهمایی هیات های سازمان صلح و همبستگی خلقهای آسیا و افریقا در کابل از آنجا عملة بسیار با اهمیت در رویدادهای عصر کنونی به ارتباط یکبار مردم افغانستان علیه امپریالیسم و استعمار بجات می آید که

نیازی به اثبات ندارد که افغانستان در بر تو انقلاب شکوهمند نور و بخصوص مرحله نوین تکاملی آن وارد عرصه جدید زندگانی سیاسی و اجتماعی خویش گردیده برای اولین بار در تاریخ منطقه با هم افغانستان انقلابی پیشگام گردیده و یکبار دیگر پشاهنگی خود را در نهفت و انقلاب ثبت نمود.

از آنجاییکه رویداد انقلابی افغانستان بخصوص مرحله نوین تکامل انقلاب نور برای همیشه امید ها و آرزو های خصمانه امپریالیسم و استعمار را به خاک سیاه نشاند و راه مردم ستمدیده این مرز و بوم روشن گردید ارتجاع و امپریالیسم در یک صف نامقدس با هم یکجا شدند و علیه انقلاب و مردم افغانستان به فعالیت های تحریک آمیزی دست زدند که تاکنون جز سیاه رویی و سرافکنندگی نتیجه ای برای شان یاریا ورده است.

آنچه درین میان روشن و غیر قابل تردید است و برای انقلابیون افغانستان جلوه طبیعی دارد همین خصم و دشمنی ارتجاع و امپریالیسم به سرمداری امپریالیسم امریکا و یابوری و همکاری شونیست های چین و دیگر چاکران ارتجاع سیاه علیه آزادی، ترقی و استقلال افغانستان می باشد و این هم یک امر طبیعی است چه ارتجاع سیاه و نیرو های استعماری و امپریالیستی سالها در تلاش بوده اند که

گفتگو

امپریالیزم و نوکران رنگارنگ آن حق ندارد سر نوشت کشور ما را

تعیین کنند

بایاران هم کیش خود هرگز نخواهند توانست برخلاف ارا ده ی مردم افغانستان بدون شرکت دولت مردمی افغانستان راجع به افغانستان تصمیم بگیرند. این موضوع در بیانی علمی و انقلابی بزرگ کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدر اعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان خطاب به اولین کنگره سراسری معلمان جمهوری دموکراتیک افغانستان چنین ارزیابی شده است:

«نگذار بار دیگر اعلام بدارم که هیچ قدرت جهانی اعم از امپریالیزم جهانیوار آمریکا، شورویزم توسعه طلب چین، صیونیزم اسرائیل و کشورهای مرتجع پونصدالروا، تجار منطقه و عناصر ضد انقلاب داخلی هرگز و هرگز نخواهند توانست که قیات شوم خود را بر مردم افغانستان آزاد و مستقل تحمیل کنند و هرگز بصورت قاطع قادر نخواهند شد که بدون اراده آهنگین و شکست نا پذیر دولت انقلابی کنونی جمهوری دموکراتیک افغانستان و مردم مسلحش و غیور افغانستان در باره ی سر نوشت افغانستان بی شرمانه تصمیم بگیرند...

اگر تاریخ پر افتخار کشور مرد خیز خود را ورق بزنیم موارد زیادی را میابیم که در آن یک مشت مرتجع و متکی به استعمار و امپریالیزم خود را نمایندگی مردم جازده و زود بند هائی را با استعمار براه انداخته اند که بد بختی های زیادی را بر مردم تحمیل کرده اند و لی باید دانست که مردم غیور و مسلحش افغانستان حتی سالها پیش هنگامیکه استعمار انگلیس را با غریبه های خورده کننده از کشور خویش راندند در مذاکرات و معاهدات (البته آن معاهداتی که نمایندگان واقعی مردم اشتراک داشتند) از خود شعور سیاسی بی نظیر نشان داده اند و هوشیارانه از منافع مردم و وطن

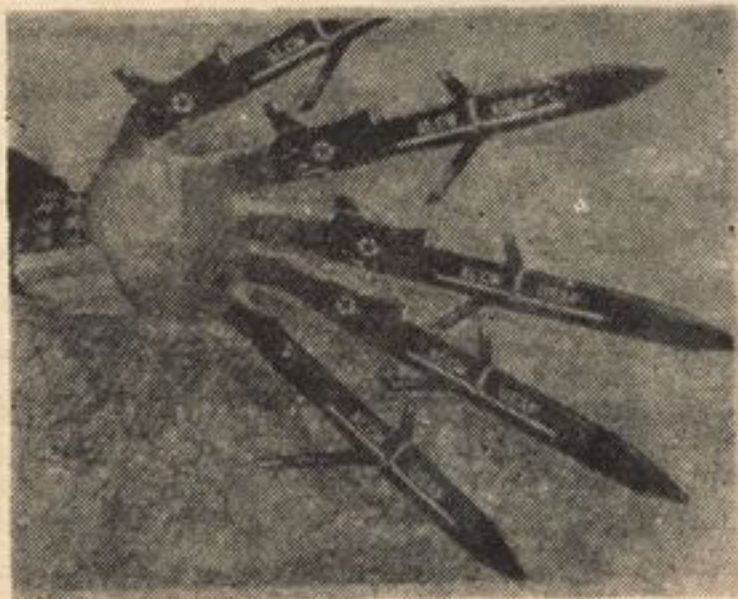
افغانستان بالنده و مستقل، انقلابی و پیشرو به شهادت تاریخ در بدترین شرایط و در تحت سلطه ی مرتجع ترین شاهان و امرا و در تحت استیلائی کینه توزانه ولی موقتی استعمار و متجاوزین زمان، همیشه با غرور و سر بلندی از حق خود ارادیت و استقلال خویش دفاع کرده و آفرای قیمت خون های گرم خویش حراست نموده است و هیچ زمانی هیچ نیروی ولو بسیار قوی را اجازه نداده است تا راجع به سر نوشت شان تصمیم بگیرند. اگر تاریخ دو صد سال اخیر کشور خود نظر اندازی کنیم بخوبی در میابیم که استعمار بخصوص استعمار انگلیس در لباس شاه شجاع ها، امیر یعقوب ها و عبدالرحمن ها بشکل بسیار نا جوانمردانه و محیله کوشیده است تا معاملاتی را که صد در صد بضرر افغانستان و به نفع استعمار بوده انجام دهند که هرگز در آن معاملات ننگین، مردم افغانستان و نمایندگان واقعی شان سهم و شرکت نداشتند اینک درین عصر یعنی عصر بیداری توده ها

عصر دهم شکستن زنجیر استعمار، عصر استیلا ی بشر بر مادیات جو، باز هم استعمار و امپریالیزم در کمین است تا با نیرو های همدیاف همان عناصریکه بر خلاف اراده ی افغانستان معاهدات ننگین گندم و دیورند را امضاء کردند، راجع به سر نوشت افغانستان قهرمان امروزی تصمیماتی بگیرند ولی امپریالیزم اهریمنی فراموش کرده است که دیگر نمی تواند خود سرانه راجع به تعیین سر نوشت ممالک حکم صادر نمایند آنهم در مورد سر نوشت کشوریکه به اراده ی مردم خود انقلاب ملی و دموکراتیک ضد امپریالیسم، ضد فئودالی و ضد کمپرا دوری را به پیروزی رسانیده و در طول تاریخ افغانستان برای اولین بار خود مردم برخود حکومت می کنند. امپریالیزم رسوای آمریکا، شورویزم هستریک بیکنگ

واجبت ها استعمار و ارتجاع بناحق خود را بجای نمایندگان مردم جازده اند و بر سر نوشت مردم و تمامیت ارضی کشور معامله گری نموده اند نزد آن مرتجعین وطن و مردم طرح نبوده بلکه منافع خودشان و مصونیت سلطنت و نفوذ شان مطرح بود روی همان ملحوظ است که هرگز مردم غیور و سر بلند افغانستان بر آن مرتجعین معامله گری نخواهند بخشید و نفرین ابدی مردم بدرقه راه آن ارواح های خبیثه و معامله گر خواهند بود ولی در عصر ما که عصر درهم ریختن زنجیر های بردگی و غلامی و استعمار است و مردمان گیتی در ره آزادی کامل و همه جانبه با سرعت رهسپارند اخلاق همان معامله گران مرتجع و دربار ها و درباری های که دست نشاند و مرتجع بی شرمانه بخود اجازه می دهند که آن سر مه های آرموده شده را که بارها چشم مردم ما را کور کرده است یکبار دیگر بیازمایند و یکبار دیگر در مورد سر نوشت وطن و مردم ما در حالیکه هرگز این حق را ندارند تصمیم غلام منشانه و خیره سرانه بگیرند. در اینجا سوالی پیش میاید که چرا آنها یوانه وار به این اعمال دست می زنند و این عناصر کی ها هستند؟

در مورد اول طوریکه هو طنان ما می دانند باید یکبار دیگر گفت که پیروزی انقلاب ملی و دموکراتیک نور پمنا به نقطه چرخش عظیم تاریخی در کشور ما همه مرتجعین و مفت خواران و وابستگان ارتجاع داخلی و ارتجاع بین المللی امپریالیسم را سخت وارخطا و دستپاچه و در عین حال خشمگین ساخت زیرا پیروزی این انقلاب که برهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان و با قیام رویا رونی مردم و اردوی رهائی بخش مردم افغانستان دست همه ی آنها را از گریبان مردم زخمکش و کلیه و طنبرستان کوتاه ساخت و قدرت را به کارگران، دهقانان، روشنفکران انقلابی و وطن پرست اهل کسبه

بقیه در صفحه ۴۸



دست مداخله گران امپریالیزم آمریکا بر امور داخلی کشور عزیز ما کو تا ۱



سلسله گفت و شنود ها و نشست های اقتصادی ژوندون در میزگرد

مسائل

سیاستی و اجتماعی ، فرهنگی و

هنر، نوجوانان ، جوانان و خانواده ها

در این دور سخن :

- ۱- محمد شفیع عظیمی مربی شعبه اقتصادی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان .
- ۲- غلام سخی غیرت رئیس تهیه مسکن .
- ۳- دیپلوم انجنیر عبد الستار اوریا رئیس آبرسانی و کانا لیزا - سیون .
- ۴- دیپلوم انجنیر داود سروش رئیس پروژه سازی «شاروالی کابل» .
- ۵- دکتور عبد الواسع بشر یار شهر ساز و مهندس انستیتوت پروژه های شهری و تعمیراتی .
- ۶- حبیب کارگر معاون فنی فابریکه خانه سازی .
- ۷- محترمه حمیده مدیر لیسه عالی ملالی .
- ۸- لیلی کاویان معلم لیسه عالی ملالی .
- ۹- کریم پرو دیوسر مجله تلویزیونی .
- ۱۰- سید عزیز الله مرموز عضو گروه مشورتی ژوندون .
- ۱۱- میراگل مدیر ناحیه نزده شاروالی کابل .
- ۱۲- باز محمد فاضل مدیر ناحیه ۲ شاروالی کابل شرکت داشتند .

خانواده ها لطفا توجه کنید ! این وسایل نقلیه موجب مشکلات ژوندون باز هم يك دشواری بزرگ شما میگردد و یا ایستگاه هادر مو- زندگی همگانی را در میز های گرد قعیت درست قرار نگرفته اند لطفا خود به جدل میکشد شما در امور در این زمینه با ما تماس بگیرید ترانسپورتی شهری باچه مشکلاتی و به تیلفون ۲۶۸۴۹ گفتنی های خود رو برو هستید ؟

آیا تعداد سر ویس های ملی بس های اختصاصی خود به طرح آوریم کم است ؟

تیلفون ۲۶۸۴۹ در خدمت شما

آیا پرو گرام های حرکت و توقف قرار دارد

• همین اکنون در شهر کابل هفتاد هزار خانواده بی سر پناه و خانه به دوش زندگی میکنند و هر سال هم ده تا دوازده هزار خانواده به این جمع افزوده میشود .

...

کمبود منزل رهايشی

يك دشواری در

سطح ملی

از نظر معرفی اسلوب ساختمانی مانده گذشته
واحد ارزش باشد .
مدیر لیسه ملالی :

دکتور بشریار شما چگونه نظر میدید که
هشت میلیون دالر برای صحت شلت شهر
کهنه مصرف گردد دو حالی که با این
پول میشود شهر دیگری را آباد ساخت ؟

دکتور بشریار :
تمام آثانی که چار چند شهر کابل و قنات
بازرزش دیگر را تخریب کردند مانند شما
استدلال میکردند ، که این خانه های کهنه
چه ارزشی دارد ، در حالیکه ارزش بخشی از
ذخایر فرهنگی مانده همین کهنه ها خوا ییده
است ، شهر کهنه کابل چهارده قرن تمام



گوشه از میز گرد هفته نامه ژوندون این مجله خانواده عادر مورد تهیه مسکن

علت های که تا از میان برداشته نشوند حجم مشکل هم به صورت روز افزون فزونی می گیرد برای رفع دشواری از نظر من باید مهاجرت ها به کنترل آید و ساحه فعالیت پروژه های خانه سازی به چند برابر ظرفیت کنونی وسعت داده شود و در شهرهای کشور برای مردم کار و هم

جای رهايش تهیه گردد و در این زمینه مشاورانی های ولایات به اساس طرح های مطالعه شده علمی همکاری کنند .

المستوت پروژه های شهری و تعمیراتی اکنون برای تمام روستاها - شهر ها و مراکز ولایات نقشه های تثبیت شده بی دارد که باید زمینه تطبیقی بیابان و طرح به عمل پیاده گردد .

آقای راصع قبلا انتقادی را به طرح آوردند در زمینه شیوه کار کو پراتیف تهیه مسکن و اینکه مردم بی سر پناه و بی بضاعت از این پروژه ، استفاده برده نمیتوانند سخنی بجاست ما واقعا به سوی جامعه بی پیش میرویم که خود به خود تبعیض در آن راه مییابد و بهترین گواه هم دشواری های مردم خیرخانه و امثال آن در برابر زندگی است که مردم کارتهای مدون شهر دارند - ما باید چنان زمینه هایی را ایجاد کنیم که افراط و تفریط کمتری داشته باشد و مردم از نظر سطح رفاه اجتماعی و امنیت ذات مدنی با مقدار کمی تفاوت در یک ردیف قرار بگیرند .

لطفاً و رق بزرگ

صفحه ۷

مهاجرت های که از ده به شهر های کوچک و از شهر ها به سوی مرکز بیشتر به خاطر کار یابی صورت می گیرد و اگر مشکل کم کاری و بیکاری در نهات ولایت حل گردد مسئله کمبود مسکن نیز تا حدود زیادی در مرکز حل میگردد .

مهاجرین معمولاً اشخاص بی بضاعت و فقیری هستند که وقتی به کابل می آیند نخست در خانه های ارزان قیمت شهر کهنه به صورت اشتراکی و به طور گزینی زندگی می کنند و همین که اندک پولی بدست آوردند فقط زمین کوچکی

خریداری کرده و آنرا آبک می سازند و همین هایتند که هم بخشی عمده از تعمیراتی که به

صورت خود سر به آبادی کشیده میشود به آنها مربوط میگردد و هم کمبود مسکن را به صورت نسبی حاد تر می سازند .

تخریبانی که پیش از وقت در کابل صورت گرفت و شروع آن ازجاده میوند و پشتونستان بود هم به این دلیل که ساحه آن هر روز بیشتر گسترش داده شد بدون آنکه در سطح نیاز مردم بی سر پناه خاصا نه اعصار گردد یکی دیگر از دلایل مشکل مسکن در شکل و چار چوبه موجود آن میباشد این هاز نظر من دلایل اصلی به شمار می آیند و

یکی از طرق حل معضله مسکن این است که بانک رهنی و تعمیراتی به تضمین کو پراتیف تهیه مسکن برای اشخاص بی استطاعت بی سر پناه قرضه تعمیراتی بدهد و بعد این پول با شرایط سهیل و اقساط دراز مدت از نزد مشتری مسترد گردد .

• • •

وقتی مردم خود سهم می گیرند و کمک اقتصادی میدهد که برای شان سرک کشیده شود - آب و برق تهیه گردد و خدمات اجتماعی به وجود آید چرا باید این خدمات بدسترس مردم گذاشته نشود .

• • •

ترین آن را باید در بلند بودن فیصدی تولدات و افزایش جمعیت ، مهاجرت مردم به نشین و شهر نشین به سوی مرکز و تخریبات مطالعه نشده پیش از وقت مراکز مسکونی به بررسی گرفت .

رشد جمعیت در کابل ۴۶ درصد است که به نسبت کشور های که توانسته اند تولدات را به کنترل آورند و فیصدی رشد شان از یک فیصد تجاوز نمیکند خیلی زیاد است ، سالانه سه تا چهار فیصد نیز از اثر مهاجرت ها به جمعیت کابل افزایش به عمل می آید -

تاریخ دارد و این همه قدمت خود بخود مساله آبادات تاریخی را به طرح می آورد .

رووف راصع :

صحبت در زمینه طرح تطبیقی پلان بیست و پنج ساله و نقاطی را که باید در آن در نظر گرفته شود میگذاریم برای آینده - از دکتور بشیر یار خواهش میکنیم به ارتباط مسلک خود پیرامون علل اصلی به وجود آورنده مشکل کمبود مسکن در شهر کابل صحبت کنند .

دکتور بشیر یار :

کمبود مسکن علل فراوانی دارد که مهم

دولت باید به وسیله همه ارکان های خود برای مأموران بی بضاعت خانه بسازد و آنرا به افساد طولانی به فروش رساند و با به قیمت ارزان به کرایه دهد این ها از نظر من چاره های اساسی مشکل کمبود مسکن است .

کریم بسید :

کانا لیزا سیون شهر کابل یکی از مواردی است که تا کنون پیرامون آن زیاد جنجال براف انداخته شده بی آنکه عملا در پیاده شدن طرح های تطبیقی گامی برداشته شود. شما در این زمینه چه طرح های را در دست اجرا دارید و با چه مشکلاتی رو در رو هستید که کار این پروژه مفید بازم به تعویق می افتد؟

انجنیر ستار :

به اجازه شما پیش از آنکه پیرامون پرسش شما در زمینه کار کانا لیزا سیون سخن گویم در مورد آب آشامیدنی کابل چند نکته را یاد آوری میکنم ، چرا که اگر آب نباشد مساله کانا لیزا سیون خود به خود منفی میگردد . ما فعلا برای پنجم هزار نفر از جمعیت کابل به اساس فی نفر یکصد لیتر در روز آب تهیه کرده ایم که این مقدار نظر به حجم جمعیت بسیار کم است یک علت این امر هم این است که پروژه های انکشافی شهر کابل به نسبت پروژه های آبرسانی به مراتب سریع تر پیشرفت میکند و علت دوم هم ناوقت شروع شدن پروژه های آبرسانی است که بودجه نا کافی عامل آن به شمار میاید .

در آینده قرار است پروژه های بزرگی مانند پروژه مسیر آب لوگر و پروژه افشار به تطبیق آید که زمینه تهیه آب آشامیدنی را برای چهار صد هزار نفر دیگر هم فراهم میآورد و انگاه پروژه کانا لیزا سیون شهر کابل به مرحله تطبیق کشیده میشود . کانا لیزا سیون در شهر کابل به آن جهت به مشکل تحقق مییابد که از یکسو وضع جغرافیایی و عوارض اراضی این شهر نامساعد است و از سوی دیگر سطح آب های زیرزمینی در بسیاری از نقاط شهر بلند میباشد ما برای فعلا طرح کانا لیزا سیون اطراف میدان پستو-نستان ، مقر شورای انقلابی ، وزیر اکبرخان ، شهر نو و قسمتی از قلعه فتح الله خان را آماده ساخته ایم . این پروژه قرار بود که از بودجه بانک جهانی و بودجه انکشافی دولت تمویل گردد ، اما متاسفانه پرداخت این قرضه فعلا به تعویق افتاده و وزارت امور بلا تکذاری در جستجوی منابع دیگر برای تمویل پروژه میباشد که اگر تهیه شده بتواند در قدم اول برای بیست و دو هزار فامیل کانا لیزا سیون در نیمه سال آینده شروع میگردد .

راحله راسخ خرمی :

پرسشی دارم در مورد شرایط توزیع مکروریان به مردم - تا جای که دیده میشود همین اکنون در حدود پنجاه در صد آپارتمان های بلاک های مکروریان ها از طرف مردم به گرامر اید داده شده است خوشحال خان مینه و غیره هم دارند. که این مساله گواهی است بر اینکه در توزیع پارتمان ها عدالت و مقررده های قانونی در نظر خانه شده اند که خانه دومی در یکی از کارتهای گرفته شده و کسانی در این منطقه صاحب مدرن مانند اکبرخان مینه شهر نو میتوانند بگویند در شرایط کنونی علیه چنین

روش های غیر قانونی و غیر عادلانه در توزیع پارتمان ها چگونه عمل می کنید ؟

سخنی غیرت :

پرسشی است که باید رئیس حفظ و مراقبت مکروریان جواب می گفت و چون ایشان در این مجلس نمیشدند به اجازه شما من به آن پاسخ میگویم اصولا نظر به مقررات توزیع پارتمان های مکروریان پارتمان ها به کسانی باید داده میشد که از تمام نواحی شهر کابل سندنداشتن خانه مسکونی را به اسم خود تهیه بدارند - اما در اجرای این مقررده هائیکه کافی وجود نداشت ویی مبالغاتی ها واستفاده جوی ها موجب گردید که واقعا تعداد زیاد کسانی که خانه داشتند پارتمان را نیز از دولت بگیرند .

اما در جریان یک سال گذشته اقداماتی روی دست گرفته شد که به موجب آن بیش از یکصد خانه از کسانی که مستحق نبودند و خانه گرفته بودند مسترد گردید و هنوز هم

دارند در شمار خانه به نوش های شهر کابل به شمار می آیند و این عده چون غایبی ثابت و کم دارند نمیتوانند مالک یک منزل رهائشی حتی در پایین ترین سطح ممکن آن از نظر تسهیلات مدنی گردند و ناگزیر بیشتر از نیم معاش ماهوار خود را بابت کرایه خانه می - پردازند ، آن مکان ندارد که در قدم اول نوایر و موسسات دولتی بخشی از بودجه خود را به حساب کوپراتیف تهیه مسکن انتقال دهند و پارتمان هایی را به ملکیت خود موسسه خریداری کرده آنرا با شرایط سهل واقساط دراز مدت و به گونه موقتی تا زمانی که مأمور در چوکات اداره شان اینای خدمت میکند در اختیارش قرار دهند به این ترتیب در رفع نایسانمائی های زندگی مأموران بی بضاعت سهم بگیرند ؟

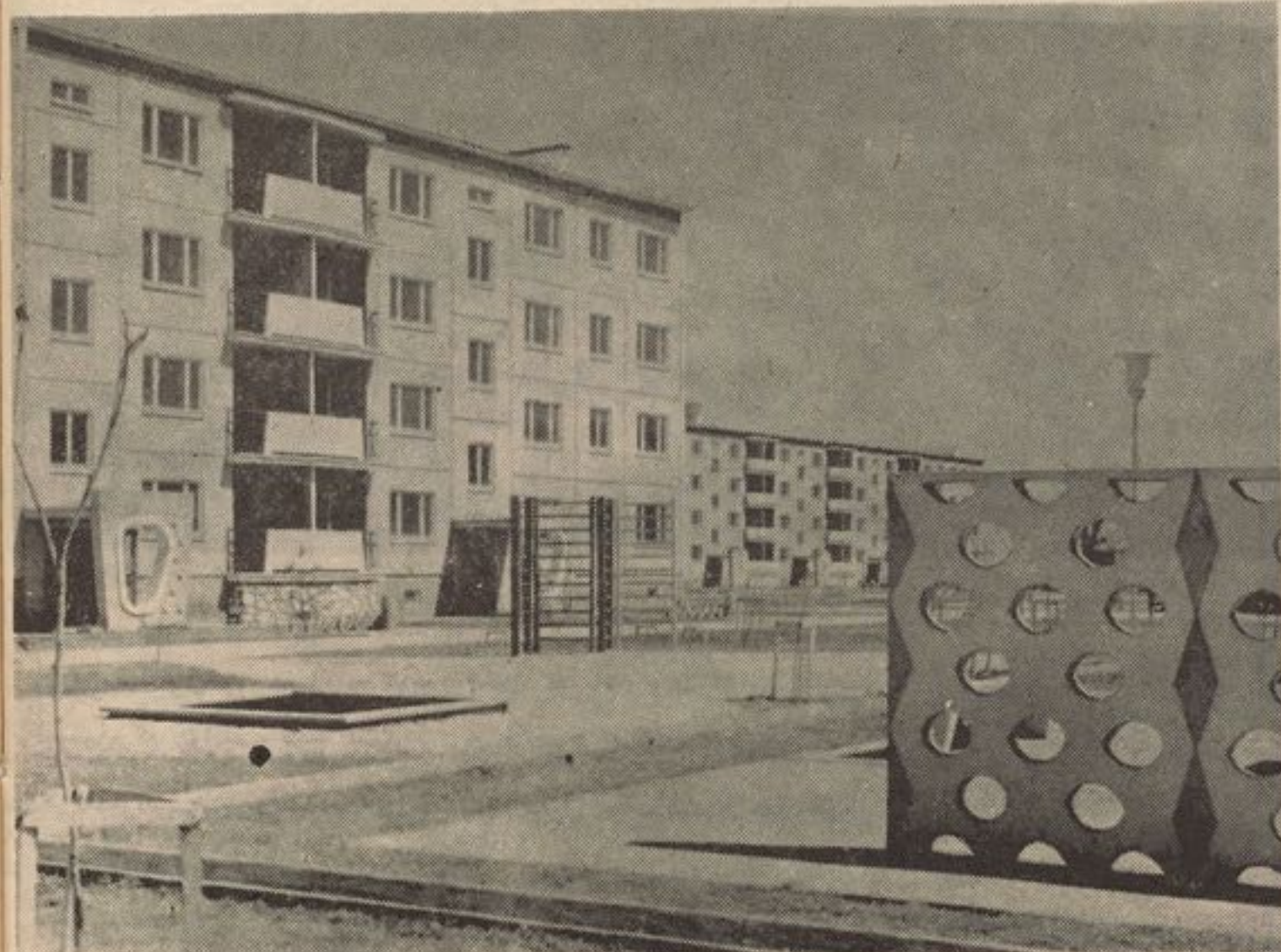
سخنی غیرت :

این نظر کاملا وارد و بجا میباشد و به همین اساس ماهیت ماه پیش بابیش از پنجاه و شش

تأممورانی که از ولایات به مرکز می آیند ، تنها راه حل آن هم این است که وزارت ها از بودجه سالانه خود مقداری را به امور خانه سازی برای مأموران خود در ولایات و حتی ولسوالی ها اختصاص دهند البته در گذشته فواید عامه، عدلیه و اطلاعات و کلتور کارهایی در این زمینه به انجام آورده اند اما ساحه آن وسیع نبوده و به عنوان مثال مدیر فواید عامه در ولایات جای رهائشی دولتی دارد و مأموران دیگر این اداره که از جاهای دیگر تبدیل شده اند - نه -

رووف راصع :

در همه کشور های که مشکل کمبود مسکن و باین بودن سطح اقتصاد عمومی وجود دارد، برای کاهش بخشیدن حجم دشواری های مردم بی سرپناه و خانه به نوش مقررده های خاص وجود ندارد که به اساس معیار ها و



تاجاییکه دیده شده همین اکنون در حدود پنجاه درصد آپارتمان های مکروریان از طرف مردم به کرایه داده شده است زیرا دیده می شود که در توزیع پارتمان ها عدالت و مقررده های قانونی در نظر گرفته نشده ...

این سلسله تحقیقات نوام دارد .

اما تمام خانه های کرایه هم به دلیل این به کرایه داده شده است که مالک آن خانه دومی داشته باشد خیلی از مأموران دولت چون هیچ مدرک غایبانی دیگر به جز معاش اناری ندارند و برای ساکن بودن در مکروریان ناگزیر میگردند بیش از نصف معاش خود را بابت قسط خانه پردازند و با بقیه پول خود نیازمندی های اول شان را بر آورده میتوانند به اجبار خانه های شان را به کرایه میدهند و خود در خانه های ارزان تر زندگی می کنند .

رووف راصع :

با توجه به اینکه بیشتر مأمورانی که از ولایات به مرکز تبدیل شده و در کابل اقامت

مرجع دولتی به تماس آمدیم که در رفع مشکل کمبود مسکن به نحوی که شما به آن اشاره کردید سهم بگیرند که تاکنون با تأسف نتیجه بی از آن نگرفته ایم ، اما من در این زمینه صحبت دکور بشریار را بیشتر تأیید میکنم که باید مساله کمبود مسکن در محدوده وسیع ترو به صورت افغانستان شمول به توجه آید و تمام عوامل به وجود آورنده آن در مرکز و ولایات از میان برداشته شود .

لکنه دیگر به ارتباط صحبت آقای راصع این است که ما مأمورانی که از مرکز به ولایات تبدیل میشوند با مشکلات بیشتر از سبب کمبود مسکن و جای رهائشی مواجه میگردند

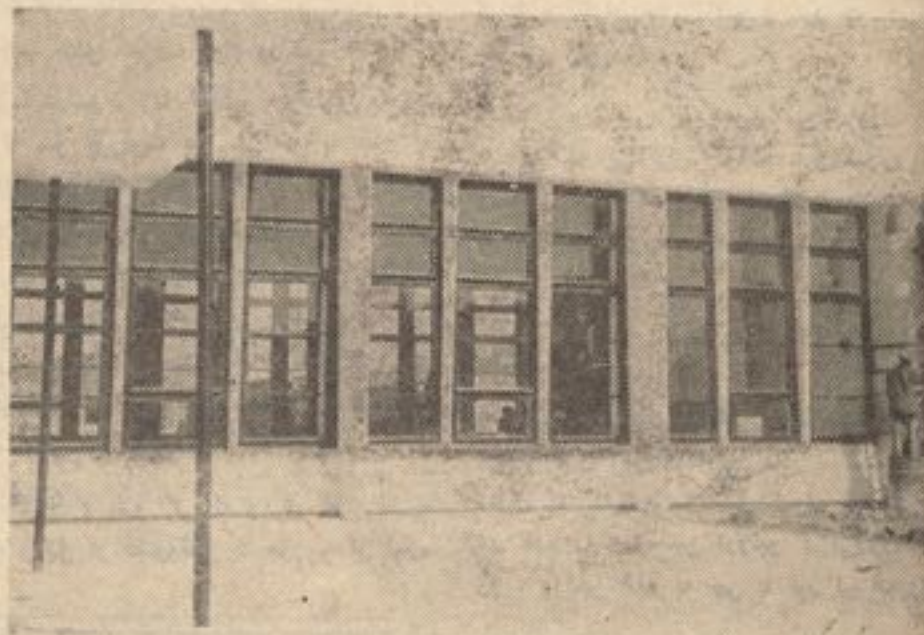
ضوابطی معین شخص کرایه دهنده فقط بعد از گذشت مدت مشخص میتواند قبضه معینی را در کرایه ها افزایش به عمل آورد مشروط به اینکه هیچ یک از تسهیلات قید شده و در نظر گرفته شده در قرارداد کم نباشد - اما در کابل و در مجموع در کشور ما چنین نمیشد - شراوایی ها مقررده هایی در این زمینه ندارند - ضوابط و معیار هایی که به اساس آن بشود مقدار عادلانه کرایه ها تعیین آید وجود ندارد و در واقع مالک از هر همتی صلاحیت ها و امتیاز ها بر خوددار است مردم در حالیکه کرایه نشین حقوق تقسیم شده به کرایه ها در این زمینه ندارند - از نظر شما آیا هیچ نقطه راهی برای رفع این نقیصه وجود ندارد - که گردن

• آنها که در شوربازار زندگی میکنند و آنها که در وزیر اکبر خان زندگی دارند
نمای که بار مصایب زندگی را در خانه‌های بالای کوه پلوش میکنند و آنها را
یگر که در شهر نو در منازل اعیانی سکونت می‌کنند - همه نمای هستند از طبقاتی بودن
حیاتی و معیشتی در یک جامعه طبقاتی.

• در کشور ما هیچ معیاری - هیچ ضابطه‌ای و هیچ مقرره‌ی درامور کرایه
منازل وجود ندارد.

• شاروالی باید لوهم های رهنمای تعمیراتی را در اختیار مردم قرار دهد.

• ما نباید به خاطر دفاع از شار والی کابل چشم بسته خود را به
سوی دشواری های مردم از ناحیه کمبود مسکن نگه داریم.



در کشور ما هیچ معیاری و هیچ ضابطه درامور کرایه منازل وجود ندارد

آن اقدام صورت نمیگیرد ؟
داود سروش :

من این اعتراضی واضح وارد نمیکنم که ما
زمینه مورد بحث معیار ها و ضوابطی نداریم،
بلکه چرا - باید علل رانده شرایط به کاوش
رفت در پیش از انقلاب حکومت های ارتجاعی
و اهان آن نبودند که گاهی در جهت رفع
نیواری های مردم برداشته شود و بعد از
روزی انقلاب نیز پروپاگند های دروغین
ملان ضد انقلاب در این مورد که دولت
تکیت هارا ملی می سازد شرایطی را بوجود
برد که مردم تر جیح میدادند خانه های
سالی شان خالی بماند اما آنرا به کرایه
دهند و اگر باز هم محدودیت های دیگری
ای مالکان به وجود می آمد حجم مشکل
نای بیشتری میگرفت.

اکنون در نظر هست که در به وجود آوری
بیار هایی برای تثبیت کرایه ها بر اساس
موصیت های آن اقداماتی صورت گیرد که
این زمینه مطالعه و تحقیق نوام دارد و بعد
تکمیل این مرحله کار مقرره هایی برای
وضع خواهد شد.

مدیر ناحیه ۱۹ شاروالی :

به وجود آوری مقرره هایی که برای مالکان
محدودیت های تازه ای وضع کند بدون شک
شرایط کنونی جز اینکه موجب گردد که
حاضر نشوند خانه های شان را به
ایه دهند - نتیجه بی ندارد - این کار
در مورد خانه های دولتی میتواند عملی
باشد و مفید باشد.

و تطبیق پروژه های دراز مدت که حکومت
هین اکنون دست اندرکار آن میباشد -
مشکل کمبود مسکن راه حل عیب پسند و
دشواری های مردم در این زمینه از میان
میرود - اما مساله این است که همین اکنون
مابا هفتاد هزار خانواده بی سر پناه در شهر
کابل رو برو میباشیم که تعداد آن روز افزون
است و باید برای رفع مشکلات و نابسامانیهای
که این گروه با آن رو برو میباشند اقداماتی
فوری عاجل و ضروری به عمل آید، به این
اساس از اشتراك كننده های این چنل
خواهیم که بحث را در این زمینه بگشایند که
با پیاده شدن چگونه طرح هایی تطبیقی بعمل
این امکان به وجود آمده میتواند که تا
زمان بهره کشی از پروژه های دراز مدت
تیمه مسکن مشکلات مردم بی خانه راه حل
یابد ؟

لطفا در این زمینه نظرات اصلاحی خود را
به صورت مشخص و فشرده به میان آورید
و راه نتیجه گیری جدل را کوتاه سازید!
داود سروش :

پیش از اینکه به ارائه نظر اتم در این
مورد بپردازم این نکته را یاد آور میگردد
که مشکل کمبود مسکن به آن درجه ای که
نمایانده میشود حاد نمیشود مردم ماند طول
تاریخ صدمه فراوان دیده اند و اکنون نباید
مسایل اساسی زندگی شان را به شکلی
به طرح آورد که گویا راه حل قطعی ندارد.
از این مساله که بگذریم به نظر من
باید در جهت مسایل مربوط به کمبود مسکن
و علل به وجود آورنده آن تشریحات وسیع و
هه جالبه صورت گیرد - در تولیدات
کوپرانیف تیمه مسکن افزایش به عمل آید -
تمام موسسات و دوایر مسؤول در این زمینه
فعالیت گسترده داشته باشند و تولیدات صنعتی
ساختمانی تا جای ممکن بسط و گسترش

داده شود.
عظیمی :

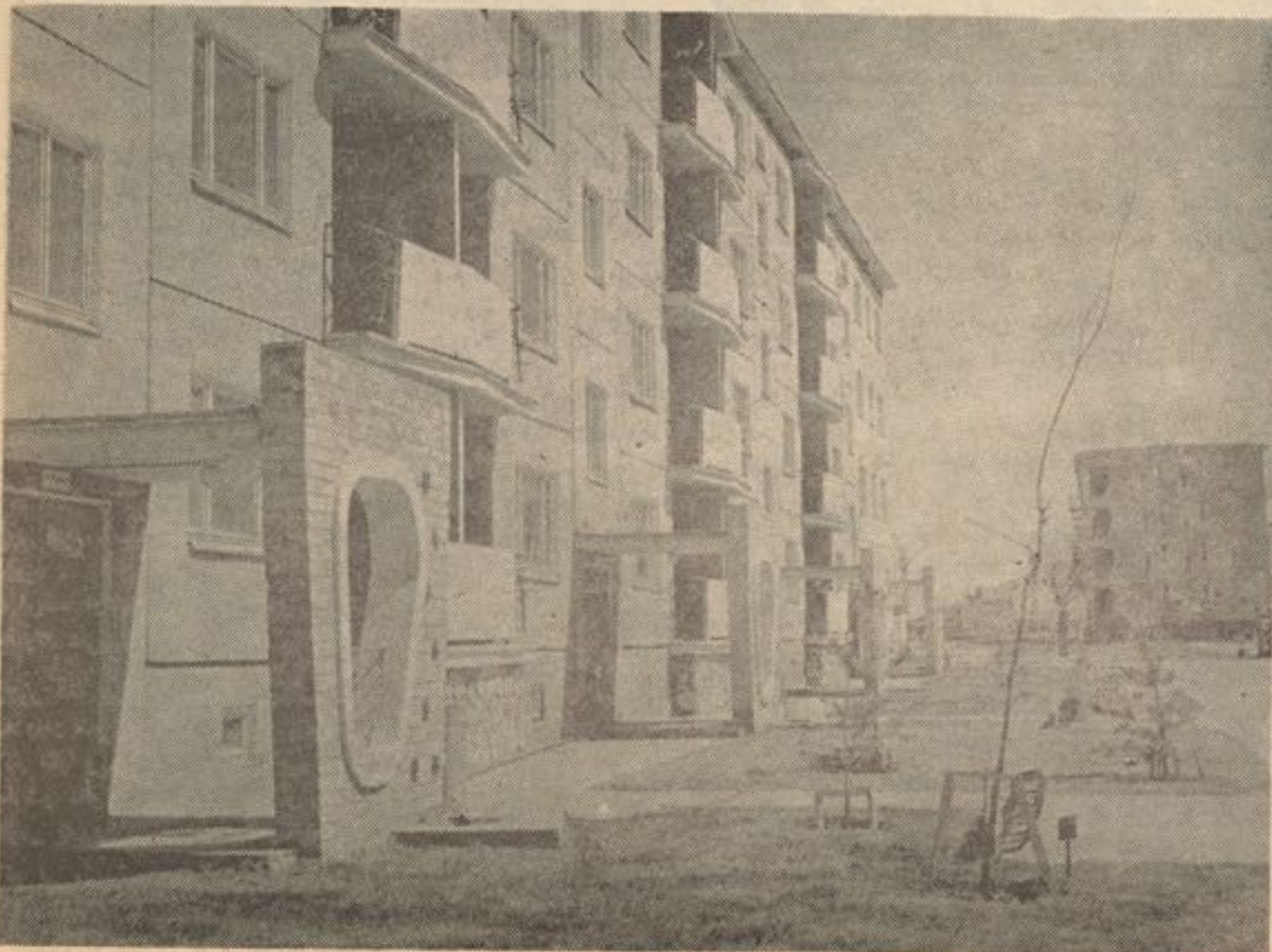
من این گفته سروش را رد نمیکنم که
میگوید برابری مسکن حاد نمیشود ماباید
به خاطر جانب داری از شاروالی از واقعیت
های عینی مسلط در جامعه خود چشم پیموشیم
و آنرا نا دیده انگاریم.

دشواری کمبود مسکن یک دشواری حاد و
در سطح ملی است و این واقعیتی است که لا
اشکار که هر چه زود تر باید برای رفع آن راه
حل کاوش گردد.

به نظرم به منظور اینکه در فرصت کم
بیشترین تعداد مسکن خانه های مسکونی
تیمه شده بتواند نخست هتگی نامه ژوندون
که ابتکار طرح موضوع را در مطبوعات
دارد باز هم گرد هم آیی های دیگری را با
دست اندرکارهای نشراتی به وجود آورد تا
بایک تبلیغات گسترده و متوازن توجه تمام
ادارات و دوایر دولتی به ارزش موضوع جلب
گردد و وزارت ها زمینه تیمه مسکن برای
ماموران بی خانه و بی بضاعت خود را از طریق
فعالیت های کوپرانیف تیمه مسکن معاد
گردانند.

اگر موسسات دولتی در مصارف و مخارج
خود از اصل صرفه جویی پیروی کنند من
اطمینان دارم با ذخیره پول هایی که اکثرا
بی موجب و با موثریت کم به مصرف می آید
بخشی از این مشکل حل میگردد و هر موزه
میتواند تعدادی خانه برای ماموران بی سر پناه
خود داشته باشد.

کوپرانیف تیمه مسکن باید بکوشد تا
پنج ساله عملیاتی خود را در مدت کم تر از
پنج سال به اجرا آورد و انستیتوت ساختمانی
و شهری نقشه های ارزان قیمت و صحیح و دارای
شرایط سبیل را طرح کند و به وزارت ها
تا تمام



دشواری کمبود مسکن یک دشواری حاد در سطح ملی است و این واقعیتی است که لا اشکار که هر چه زود تر باید برای رفع آن راه حل
کاوش گردد.

هغه شپه شين خالي سخته څگر ویدله او له څگر وړيو سره سره يې هر اوی اوښکی توبولی. خودخپل ميره ، دکلی دپښ شاتور له پاره يې غږنه شو کولی . که څه هم چې شاتور ستونی سيخ پسرور و او دچت تيرانو ته يې کتل . شاتور پخپله هم سخت نا کرار و يو يو ځل به پاڅيد ، ښه يوه ناکه نساوار به يې واچول . او بيا به يې په زوره زوره تو کړل . خو خبری يې نه کولی . شين خالی ډډه لوی کړ او ورو يې وويل :
- د باتور پلاره ...!

خو خبره يې په مری کی غوږنه شوه او شاتور تر خپلو گڼو پريتو لاندی وغوړيد :
- ښځی ته موږ نه پريږدی په کرار ... ستا پوښتی بياهم مریزی ... او بيا په خپلو سو چو نو کی ډوب شو ... شاتور ته دخپل زوی مدعی معلوم و . که څه هم چې بازو گي تير پوز که وهلی وه او په خپلی توری شملي بانگی يې خپل مخ پو بيلي و خود مکتب ملازم چانده د هغه غږ پيژندلی و چې ويل يې :
... باتور دپښ زوی ډډه خطا نه شی ... هم هغه و چسپي دا پسات يې و کتاوه او دلته يې شيطان خاله جوړه کړه ...

اوليا په ښو نشی باندی دسکر وټو يو بلان اوریدلی و . له هری خوانه ډزی شوی وی ... شاه نور له ځان سره سوچ کاوه او

وهڅول چې نور هغو کسانو ته او مین ټيټه کړی چې تاسوی په دغه سپره ژوند کی ساتلی یاست . او چې (.. صیب) ورته گوا- ښیدلی و چې :

- هکله خو له سبه خو څه !
نوشاتور خپل ادت اوپه تورو اوسپنیو وپښتا نو کی پټ ټټرو پو لی و چې :
- زه څوک نر پو لم چې ښوونځی دجوړیدو مخه ونیسی ... که څوک را نژدی شی پدی سټک به يې ککړه ور ماته کړم . او کلیوال چې نشا نور په ميرانه خبروو او پو هیل چې ټول بزگران ورسره ملگری دی له تعجب نه په وازو سترگو په شا شوی وو .
(... صیب) او باتور به چې په مری اوژو نسی کی دچاپه چناری او خیرات او یادگوم کلیوال په واده کی سره مخا مخ شول نو پواځی به يې یوه سره او یې خولنه منتری به شی کو له او هر څوک به خپلو پرو چنیو ته ورغلل او کښینا ستل : د (... صیب) نه به د کلی مخور لکه بازو گي او نور وړتول وو خود باتور شاو خواته به دکلی بزگران ختگران او نور اوستا کاران . تل به (... صیب) د نه په حجره کی کینا سته او باتور به سره له تورو بزگرانو او کلیوالو دحجری مغي ته پر څمکه ..

ټولو کلیوالو ته پته وه چې د ښوونځی په جوړو لو کی با تور او دهغه پلار د کلی پښ

پوهو لو اوسری کولو لپاره موډ ښوونځی په وټانی کی کار ته را پو لو خپه کیری .. دا خو د ځان او دخپلو اولاد و لپاره کوی .. دا چې زه په ښوونځی کی وروسته تر غرمی کار کوم ... دا چې زما پلار دوتانی داوسپنی ټول کارونه وړیا کوی او داچې زما ترور دی یی له مزده په ښوونځی کی ختی کوی دا گتی مزدوری ده او یا موږ مزدوران یو څه ... ها .. وویاست !

او کلیوالو یو بل ته کتل . د باتور منطق ته ډهر وخت په شان پر شوی وو ... شاتور ځانته وړیداد کړل چې څنگه بازو گي پر آس سپور دپښ دو کان ته را نژدی شو چې په بزگرانو باندی و یره خپره کړی ... خو باتور خپلو خبروته دوام ورکاوه :

زما درندو ، زما حقدارو او سپین ږيرو! آخر تا سو یو قوت یا سنی خو په ځان نه پو هیږی ... که تاسو یو دبل پښی ونهوهی او یو له بله سره نژدی شی څوک مو له شی ما تو لی څوک مو له شی مزدوران کولی ... وگوری لدی پټی نه داسپرنی څنگه یوه یوه الو غی ... پرک یی خپزی او به هوا کی مری ... خو که ډاډه یوه وار سره را و ځی نو څومره ستر اورنگولی شی ...

بزگران د بازو گي له وېری نه پرته په ميرانه ولاړل او ښوونځی د جوړ و لو لپاره

((هغوی چې ژوندی دی ...))

دشپید ملگری نیک محمد دلاوری په یادچي وینه به یی په ځوانانو کی نوی غورځنگونه پیدا کوی

معلم خمر کان وینوی

امین الغالبور

یې اشرو کړ .

خو شا نور ته هغه ورځ هم پیداه وه چې دا سپرغی سره یو ځای له پټ نه والوتلی ... او اوری و لگاوه .

داتقلاب لمبی کلیو ته ورسیدی . کلی یی دپا کړل او هغه ورځ بزگرانو ته نه هیرید ونکی وه چې بزگرانو خپل با تور ملگری باتور د ډیر حق بین او عادل ملگری په څیر به خپلو او ډوډ ښوونځی تر خولی واور ساوه او باتور هغوی ته وویل :

- موری زما درندو ... څنگه سپرغی سره یو شوی او څنگه دسپر غیو قوت داتقلاب لمبی بلی کړی . اوس نو تاسو هیڅوک نه شی سره بېلولی . ستا سو قوت اوس داسی قوت دی لکه دآبا سټک چې ډیره قوی اوسپنه و یلی کوی او پلنوی یی ... اوپه سلگونو بزگرانو چپه کړه :

ژوندی دی وی زموږ آشنا شاتور ! اوپښ څه دخپل زوی دوینا پهوجه او څه هم دبزگرانو د خبرو له امله په زړه کی د ویاډ احساس و کړ خو خپل له خو لوږک او گونځی مو نځی تندی یی لهخپل درانده سر سره کښته واچاوه او پواځی موسکی شو ... ترد غی پښی دو ه اوولی و روسته یوسپاه

ډیری ډیری گا للی وی . باتور هن خپل ماما چې په کو زکلی یی کور و او ایستلی وچې د ښوونځی لپاره د یو څه تیرانو مرسته وکړی او خپل ترور زی یی چې ختگر و مجبوره کړی و چې د جومی په ورځ هم د ښوونځی په ودانولو کی مرسته وکړی او یوه ورځ داسی هم داغله چې کلیوالو ته لغو پښتل چه دښوونځی په جوړولو کی اشروکړی . با تور خپلو زده کوو لکو ته وویل چې خپل پلرونه وهڅوی چې سبا د پښ د توکان سره راټول شی .

شاتور هغه صحنه ځانته وړ پیداه کړه چې بزگران د پښ له شو کان سره خواره واره ولاړ وو او یولیم غږ داسی هم پورته کیده چې موږ خو دچا مزدو ران نه پو ... خو باتور هغوی ته په ډیره تر هسی سره وویل :

هکله چې بازو گي او دکلی نور مخور په تاسو باندی ناحته اشرونه کوی ، نیږی دربانندی راوړی ، خپل پښی دربانندی اړوی ... دخپلی کالا د جوړولو په کار کی موږ پښخی دختی دپغو لولپاره اشرونه دربولی ستاسونه غږ هم نه خپزی ... خو چې د خپل اولاد د

هغه صحنه یی مخی ته را غله چې کلیوالو غوښتل ښوونځی جوړ کړی خو (... صیب) مخالفت کاوه او همدا یی ویل چې :
- که دا «شيطان خانه» مو جوړه کړه ښه ورځ به ونه وینی ...

او بازو گي هم ډیری هلی ځلی وکړی چې دښوونځی د جوړ یډو مخه ونیسی خودا باتور و ، دده زوی و چې د (... صیب) او بازو گي په مقابل کی و درید . بزگران یی قانع کړل . په آيا تو زوی وچې د (... صیب) او بازو گي په مقابل کی ودرید .

فرض ده ، او کلیوال ماشومان دی ښوونځی نه ولاړ شی .

تر هغه وروسته د (... صیب) نیت باتور ته وران شو . که څه هم چې باتور په خپل کار لگیا و . دورځی له خوا به یی له کلیوالو ما شو ماو سره لوست وایه او وروسته تر غرمی به یی د ښوونځی په وټانی کی ختی کولی . ورځ په ورځ د ښوونځی دیوالونه پورته کیدل .

شاتور ته هغه ورځ هم وړیداد شوه چې باتور د (... صیب) په مخکی بزگران دی ته

کلی کی انگاره شوه چې (... صیب) لاس پولي نه ها خواکښه کړیده او څه موده هم یی بازو گي ته هم احوال وړ کړی وچې پسا کلی کی نور نه ځانیزی راغله موږ سره . ملگری شه ... او بازو گي هم پښی کړلی وی . کله چې (... صیب) او بازو گي کلی پوښو بزگران یی خو شا له شول خو له شاتور سره همیشی اند پښته ملگری وه . څکه د هغوی نیت باتور ته ښه نه و . هغوی پو هیل له ښه پته وه ورته چې دا کلیوال او دا بزگران داخترگران او اوس تا کاران چا په کلی کی لمسولی دی چې د مخورو په گټه په اشرو نو کی گډون ونکړی او خپل حق ولسواوی . او دا بزگران چا داتقلاب په موږ چو کی ځای په ځای کړیدی .

له باتور سره د هغوی سخته وړانه و ، او کر که یی تری کولی . او شاتور نه پته وه چې (... صیب) او بازو گي په هیڅکله د ده زوی با تور هیر نکړی ...

...

هسی خو دغذ انقلابی لوتمارو وړانو ونکړ او خو تری گوزارونه له پتڅو میاشکو راهیس دندوی په کلی باندی پیل شوی وو . خو د دی دوه را وروستیو اوونیو کی یی دواخیستم وو . و ډیر ځله به چې با تور ډیر غوږهاندی

وروسته شونو د شین خالی زده پسا دین دیده او پر له پسې به یی دباتور کترو خور دپښ دو کان ته لیز له چی «هکله» شو؟ شین خالی به باتور «هکله» باله . خود کار په شاتور په قبر کاوه او تر څه خواپا به یی ورلیدل .. څکه شاتور ته پته وه چر باتور وروسته تر مازدیگره په ښوونځی کر څه کوی .

باتور به وروسته تر مازدیگره له کلیوال او بزگرانو سره کتل . هغوی ته به یی خبره

کولی او هغه وسله چې له ښاره به راننلله په بزگرانو باندی ویشله او دغذ انقلاب لوتمارو دقابلې لپاره به یی د مقاومت د تم سنبالولی ...

له تری کلونه دغچنوپښتواحوالو نه راتلل اشراو ودیلاتی کلی جومات وسوزاوه ... اشراو په جومات کی په چمی باندی ډزی وکړی . اشراو دکلی اخلوند چې ورسره ملگری شوی نه و وواژه ... اشراو دیستانی کلی ښوونځی ته اور واچاوه او ماشو مان یی وړیت کړ او داسی نور ...

په داسی حالاتو کی په شاتور په سوچ کی ډوب شو خود شین خالی له زړه نه په دان پښو ښاهار چاپیر شو او سخته به یی غوږه

...

او هغه شپه په کلی باندی ژوری او پلنم چو بیتیا خادر غوږولی و . پواځی دکر دیو د له پسې آوازونه اوریدل کیدل اونور هیڅ غږ او غوږ نه و .

هدف پوهیدلی وهغوهره هم د ضد انقلابی او پرکي نړی اوریدل کیدی .. خو کلي د لوټلارو او غلو سر یې خلاص شوی و . نو ځکه جبهه پورته شوه :

سپا سپار کلیوالو خپل عزیزان خاوروته

وسپار ل . نشو و نشي مخي ته دباتور معلم او ځمرو کانو هدیره جوړه شوه او سری جنسای سپیدانو جنای برقیرو نو با ندی

وریدلی ... خودکلیوالو به غورو نو کسی نشو نځی زنگ پرله پسې شر تگید ه و په نه تم کیدو نکی نو گه شر تگید ه ...

دادباتور دسپادت دریمه شپه وه . خودشین

خالی اویښکی نه و چید لی . داندی شپې یې تر سپاره په اند پینو او مراووا او بشکو کی

نیری کړی . دلسم وار لپاره یې خو له جوړوله جی شانور ویو پستی . خو شا نور

غوریده او خواب ی نه ورکاوه د کلسی بنس جی خپل شا هین له لاسه ورکړی و

پوهیده جی شین خالی څه تپوس کوی . شین خالی داتپوس کول غو پښل :

منشیرین آکا لور ما موئی به چیری وی؟ ما مو نر دبا تور انجل وه

کابل - دمهرو دیون ۱۰۶م بلاک
۱۹۸۰د کال دجون ۱۴ نیټه

جی دا خبیث اولوی شیطان دونه خلاص نه شی ... او بیا په ښوونځی بالندی دتزو باران جوړ شو .

دښوونځی ملازم ماشین جلاوه خړیدی کسی دښوونځی دوره لاندی لم خلاص شو دروازه پر والو خوله باتور دیوی سیمی لپاره پسرول وکړ خو بیا یې هم زنگ و شر تگاوه .

وروسته بیا باتور واوریدل چی له کلي نه

مخ نه ښوونځی له تزو سره یو خای دځمرو کانو

بریه داروان دی اوله زنگ څخه دورو سستی سرنگ له پورته کیدو سره یوله ځمکه او

اول آسمان ، کلي او غرونه دباتور په سرو خرخیدل او زنگ غلی شو . دښوونځی ملازم

لیدل جی څنگه غله او سپی کوتکان وروسته دښوونځی تر سوز ولو په ښاکیری اونیستی

نه پخوانو چمتو کوی . پخپله یې دباتور سر پر خپل زنگانه بالندی کښود او ځمرو کانو ته

یې وویل جی دشمنان تعقیب کړی ... هر څه یې جی غورونو له باتور نه غږ ته خوت . آیت

گولیو یوه شپه هم باتور ته امان نه وور کاوه چی سوچ وکړی . پدی وخت کی دوه تنه کلیوال ولگیدل او ملازم جبهه کړه :

معلم صاحب ملگری و لگیدل ..
خان پینک گره اویوه شپه غله مشغول وساته ...

دبریننا دلیکی په خیر یې یو فکر په ما غروکی لیر شو را کوژ شو و خان یې د ښوونځی جوړلی ته ور ساوه . د ښوونځی دزنگ سټک یې واخیست او پر له پسې یې دزنگ په شرتنگولو پیل وکړ .

دغه فکر په هغی سیمی کی دیوی معجزی د پیښیدو حیثیت درلود .

زنگ هماغسې شر تگیده او پر له پسې شر تگیده ... دیوی لندی سیمی لپاره نړی په

ښوونځی بالندی بندی شوی . خوبه کلي دگولیو باران زود واخیست په ښوونځی با ندی

د دزو سپکیدو باتور ته دام و د کمر جی په کلي کی ځمرو کان راویش شویدی .

او دا هغوی دی جی ضد انقلابی لوټلارو جنگی محاسبه یې گلوپه کړیده ځمرو کانو د معلم

صاحب او ښوونځی آواز ته لیک وپلی و ... زنگ هماغسې شر تگیده ..

هغو مړه جی ځمرو کان د معلم صاحب په

باتور غر مه هم ډوډی تهنه و نسی . له سپاره راهیسې یې کلیوالو ته توپکو نه ویشل . ځکه چی هغوی د انقلاب د دفاع په نوم اود وطن دمو د نجات په خاطر دامنیتی قواوو دتقوی لپاره ورغوښتل شوی وو او هماغه ورځ سپار له کلي څخه خو خیدلی وو

دشپې لس بجی دی چی دکلیوالی ښوونځی پر دروازی بالندی لومړ نی پز وشو .

دټوپک غږ د غره ییز کلي په قضا کی تاور اناو شو ... په ښوونځی کی سر بیر ه په

با تور هغه شپه په ښوونځی کی ملازم او دری

تنه نورو بزگرانو بیر ه کوله .

باتور دغږ په اوریدو ماشین را واخیست خپلو ملگرو ته یې و ظیفی ورکړی او په دری

خوا دوکی یې تقسیم کړل . متقابلی نړی پیل شوی . باتور لیدل جی په کلي بالندی هم سختی

گولی اوری اوداسونو دپښوله نالونو څخه پر پښاوی خپری .

خو سیمی وروسته پر ښوونځی بالندی نړی لایسې زیاتی شوی . لکه چی د لوټلارواصلی

هدف ښوونځی دی چی بایدوران شی او باتور ووژل شی . ښوونځی دا وخت دټولو خلکو او

انقلاب دخیلو مر کز و .



گردد و گاه دیگر نیز چنان در تالعات غوطه و در ش می سازند که اشک بچشم می آورد و غم گشت بر آبسام و خواستی و لذت بخش در دلش خانه میکند.

و در تمامی این لحظات، در همه دقایقی که استاد می نوازد و آهنگها را یکی پس دیگر به اجرا می آورد لبخند گرم و مهربانانه اش روی لبانش پاشیده است و نگاهش در سکوت سختگوی خود گاه نوازنده از گروه ارکستر را مورد تشویق قرار میدهد و گاه هم کمترین اشتباه را که به وسیله نوازنده دیگری رخ داده است شemat میکند.

اینک برنامه هنری پایان مییابد و استاد در میان کف زدن های ممتد و قطع نشدنی آنانیکه در محفل هنری او گرد آمده اند از جای برمی خیزد سری به تعظیم فرود می آورد و استیج را ترک میگویند.

بی آنکه اندکی غرور از این همه استقبال و تشویق و مورد توجه بودن در سیمایش نقش بسته باشد، آری چنین بود هنر استادی که اینک جای او در میان ما خالی است و اشک در چشم دوستداران هنرش هم چنان نشسته. روانش شاد باد که بزرگ مردی بود در هنر معاصر کشور ما.

استاد محمد عمر این بی عمتا نوازنده رباب

وزود گذر و غصه های دیربای زندگی. تارها هم چنان آرامش ندارند، بی قرار اند و شستونده را گاه در تازیانی گهی آفرینند چنان در هم می پیچند که می خواهد دست افشان و پایکوبان



از: ر. دریا

این خبر هیجان انگیز و درد ناک بود. استاد محمد عمر مرد

...ور باب

در کشور ما

بی پدر شد

«اومیگفت:

سازو دارم وقتی چشم از جهان فرومی بندم اطمینان داشته باشم که هنر رباب نوازی در کشور من زنده میماند و مگر نه در آرامش نخواهم مرد.

«استاد محمد عمر در هنر رباب نوازی هنر مندی بی همتا در کشور ما و در جهان بود - چرا که این هنر بومی در کشور های دیگر استادی ندارد.

• پنج استاد بزرگ و دانشمند موسیقی استادی محمد عمر ربابی را مورد پذیرش قرار دادند و این عنوان هرگز بر اساس ذوق و خوش آمدن فلان مسؤول دولتی و یا شخص با نفوذ به وی اعطاء نشده است.

«استاد بودن هرگز معنی آن را ندارد که انسان از آموختن بی نیاز گردد، چه بسا اتفاق افتاده است که من از شاگردانم رموزی تو را آموخته ام.

«امروز هر کس که در کشور ما و یا در گوشه یی

از جهان نیک رباب مینوازد به نحوی شاگرد استاد محمد عمر محسوب میگردد.

«کمتر اتفاق می افتاد که در دستر خوان فقیرانه او چند نفر همچنان غذا صرف نکنند و بعد از آن آهنگی نیز از رباب استادنشود.

تارها زیر فشار انگشت دست استاد به لرزه می افتند و در هر لرزش و نوسان خود حالتی از احساس گرم آدمی را به تبارز می کنند، انگار می خواهند تا بی باشند از اندوه شکست ها و غرور پیروزی ها، از خنده های گریخته



بسا اتفاق افتاده است که من از شاگردانم رموزی تو را آموخته ام



رباب این سازمحل افغانستان برای محمد عمر فقط يك آله نواختن نبود بلکه استاد درنواي این ساز خود را مییافت .



آواز خوان اعطاء نمیشد - بلکه رسیدن به این مقام مستلزم داشتن آگاهی ، دانش و تسلط کافی در زمینه هنری و گذشتادن جلسه های امتحان در نزد استادان آگاه بود و استاد محمد عمر همه این مراحل را با پیروزی دنبال کرد و آن روز این پنج استاد برای تعیین سر نوشت هنری محمد عمر ربابی به شور نشسته بودند در حالیکه قلب نوازنده از شدت هیجان و التهاب در سینه به شدت می تپید . بالاخره در وازه اتاق باز شد و یکی از استادان صدا زد :

استاد محمد عمر بیایه درون !

و به این شکل استادی او مورد پذیرش و متعنان و بعد از آن مقامات رسمی قرار گرفت . استاد محمد عمر هرگز نمیخواست دانشش در زمینه رباب نوازی با او یکجا در گورستان بخوابد از این رو با تمام توانی که داشت در تربیه شاگردانش میکوشید و استعداد های جوان را بارور و شکوفا می ساخت .

او چه در داخل و چه در خارج کشور شاگردانی فراوانی داشت و نه در کشور ما و نه هم در خارج از مرزهای ماهرگز کسی در نواختن رباب بیای او نرسید و از این رو رباب نواز بسی همای کشور و جهان لقب گرفت ، اما از افتخارات اوست که امروز هر کسی که نیک رباب می نوازد و کارش از ارزشی بر خوردار است به نحوی از دانش گسترده استاد محمد عمر استفاده برد ، و مایه های هنری خود را به همت او شکوفا ساخته است .

لطفا ورق بزنید

صفحه ۱۳

را هم زمزمه میکرد .

پدرش که شاهد استعداد پسر در آواز خوانی بود باز هم مشوقش شد و آنقدر کوشید تا صدای پسر نوجوان به یکتگی رسید . وقتی رادیوی کابل گشایش یافت محمد عمر بیشتر به قسمت آواز خوانی جوان به اجرای آهنگهای پرداخت که در آن زمان هواخواهان زیاد داشت ، اما کوتاه مدتی پیش نگذاشت که شوق آواز خوانی را از سر راند و تنها به رباب پرداخت .

رباب این سازمحل افغانستان برای محمد عمر فقط يك آله نواختن نبود استاد در نواي این ساز خودش را مییافت و خودش را فراموش میکرد او غم عایش را از پرده های رباب بیرون می ریخت و در خلوت با همیمن ، وسیله بود که به آن حالت روحانی دوست داشتی ، آن خلصه پر کیف دست مییافت

استاد محمد عمر هرگز از اندوختن دست نکشید ، او هر چه میدانست تشنه ترمی نشد و باز هم میخواست بیاموزد شورهای تازه را کشف کند ، نواهای نورا از تارها بیرون کشد و شکل تار خود را علمی تر و فنی تر سازد ، مشق و تمرین او در نواختن رباب و سودجوی از درس استادان هرگز برای او پایانی نداشت . تا اینکه در رباب نوازی به مرحله بی همایی رسید و شیوه کارش مورد توجه بزرگترین استادان موسیقی وقت قرار گرفت .

استاد قاسم ، استاد غلام حسین استاد نیک گل استاد معراج الدین و استاد چاچه محمود که هر یک از دانشمندان و نام آوران دوران خود در هنر موسیقی به شمار می آمدند کسانی بودند که بعد از شور و مشوره فراوان پیرامون شیوه کار محمد عمر ربابی و مهارت و آگاهی و توانایی او در نواختن و میزان آشنایی اش با اساسات موسیقی هند بر آن شدند تا لقب استادی رابه وی اعطاء کنند .

روزی که شورنمایی این استادان بعد از یک جلسه امتحان چند ساعته از يك اتاق در بسته جریان داشت برای محمد عمر روزی بود فراموش

در کشور ما و در جهان ساز آن روز که چشم به دنیا گشود موسیقی در گوشش طنین انداخت او در تمام مدت زندگی کوتاه اما بارور و پرثمر خود با موسیقی زیست ، تا آخرین لحظات زندگی اش هنر خود را در خدمت دوستداران هنر قرار داد و تا چند ساعت پیش از آنکه چشم از این جهان بربندد می نواخت و شادی می پراگند .

آن شب ، شب مرگ استاد هنر مندان کشور از رادیو تلویزیون و سینما و تیاتر و آنانی که در شعر و قصه و نقاشی به آفرینش می پرداختند همه در محلی گرد هم آیی داشتند و او ، استاد محمد عمر در این شب ، شبی که برای او فردای نداشت ، ساعت ها رباب نواخت و گروه نوازندگان محلی را رهبری کرد .

استاد در این شب سیمای اندکی خسته بی داشت ، مثل همیشه نبود ، کم حرف میزد اما پر شور تر از همیشه می نواخت ، انگار میدانست که این آخرین دیدار او در جمع دوستان است ساعت ازده گذشته بود که محفل پایان یافت و استاد راهی منزلش شد و صبح وخت بود که ناگهان خبر مرگ استاد همه را مبهوت ساخت و همه دوستدارانش را به سوی خانه اش کشانید .

استاد محمد عمر هفتاد و پنج سال عمر کرد هفتاد و پنج بار بهار را دید و هفتاد و پنج بار هم شاهد برگریزهای پاییزی و سوز سرمای زمستانی در دنیای ما بود .

سال ۱۳۸۴ شمسی بود که او در خرابات آنوقت کابل دیده به جهان گشود پدرش محمد ابراهیم رباب نواز و طبله نواز مشهور و شناخته شده دوران خود بود و پس از همان خردسالی و در سنینی که هم سالانش جز به بازی نمی اندیشیدند به آموزش مبادی موسیقی نزد پدر پرداخت و هنوز پیش از نه سال نداشت که سوار عالم موسیقی شد . خود رباب را بدست گرفت و هنر نوازندگی رابه آغاز گرفت .

رباب نواز نوجوان آنوقت صدای گرم و دلنشین داشت و گاه هم چنان که می نواخت بیت و غزلی



استاد محمد عمر هفتاد و پنج بار بهار را دید و هفتاد و پنج بار هم شاهد برگریزهای پاییزی و سوز سرمای زمستانی در زندگی بود

تکامل خود میرسد و شاگردان امروز همه استادانی توانا میگردند و هنر رانه در خدمت پولاندوزی بلکه در خدمت مردم خود قرار میدهند و بدست آورد های هنری شان تجارت نمیکنند .
و بسیاری دیگر و در مصاحبه دیگر بود که گفت :

سذلم میخواهد بیاموزم و باز هم بیاموزم برای من لحظاتی که چیزی نورا فرا میگیرم از بهترین لحظات زندگی من است استاد بودن هرگز به آن معنی نیست که انسان از آموختن بی نیاز گردد . چه بسا که من از شاگردانم نکاتی را فرا گرفته ام .

در این زمینه که هنر مند راستین جامعه باید از چه خصوصیت هایی برخوردار باشد همیشه میگفت و تاکید میکرد که هنرمند باید نمونه از رفتار نیک ، گفتار نیک و پندار نیک باشد - با مردم مهربان زندگی کند - هنرش را در خدمت خلق قرار دهد وقتی يك لحظه غرور را در احساس خود جای نهد و آموختن را فراموش نکند . و به راستی خود چنین بود و چنین زیست .

او با هیچ کس رقابت نداشت ، از موفقیت دیگران خوش می شد و با همکاران صمیمی و مهربان بود و این صفات پایه های محبوبیت او را استحکام می بخشید چنانکه شاید کمتر کسی را بتوان یافت که از او جز به نیکی یاد کنند استاد محمد عمر در کنار شاگردانش



استاد محمد عمر در کنار شاگردانش

را ، در میان خانواده قرار داشتن را و هنرم را در خدمت مردم خود قرار دادن را هرگز نه به پنجاه هزار افغانی معاش ماهانه و نه به خیلی بیشتر از آن سودا نمیکنم .

من مرد آزاده ام و به فقر شرافتمندانه ام هم افتخار میکنم .

و در همین گفت و شنود بود که استاد در جواب سوال دیگری چنین گفت :

سذلم میخواهد آرزو دارم آنگاه که میمیرم اطمینان داشته باشم که هنر رباب نوازی زنده میماند و موسیقی در کشور من به اوج

در نگهبانیت زندگی به ابتدای ترین شکل ممکن آن مورد نیازش بود ، دل نیست ، خودش در يك گفت و شنود اختصاصی بعد از سفری که به امریکا داشت صورت گرفت .
در همین زمینه به پاسخ يك پرسش نگارنده گفت :

درست است که بمن ماهی بیش از پنجاه هزار افغانی حقوق میدادند و انتظار داشتند که مدت طولانی در کشور امریکا اقامت کنم و به تدریس رباب نوازی در آکادمی های موسیقی آن کشور بپردازم اما من بودن در کشور خودم

مرحوم توکل شاه ، اکرام روح نواز ، میرمحمد عتیق الله ، نثار احمد ، بلبل شاه ، خلیل صدیق غلام حسن و حبیب الله از شاگردان به شهرت رسیده استاد محمد عمر میباشند که هر يك در زمینه کار خود از موفقیت چشمگیری برخوردارند و این ها سوای صدها شاگردی اند که استاد آن هارابه تربیه گرفته و اینک در همه جای کشور و در بسیاری از نقاط جهان مکتب او را بیای ایستاده دارند و از روش او در رباب نوازی استفاده می کنند .

استاد محمد عمر بارها به کشور های اتحاد شوروی ، هند ، ایران ، یوگوسلاویا و چین سفر کرد و باری هم در ایالات متحده امریکا به طراحت مقامات هنری این کشور به سه تدریس رباب نوازی پرداخت و شاگردی را در شوروی و امریکا به تربیه گرفت استاد محمد عمر علاوه بر مهارتی که در نواختن رباب داشت آهنگسازی ماهر بود و رهبری ارکستر محلی افغانستان را نیز خود عهده دار بود ، تعداد آهنگهای او به سه صدها میرسد ، او در رباب نوازی سبک خاصی را ابداع کرد که خصوصیت های آن را باید رباب نوازان معروف و استادان فن به شناخت آورند .

در مهمان نوازی کمتر هنر مندی بیای او میرسید و کمتر اتفاق می افتاد که دور دسترخوان او خالی از مهمان باشد .

شاگردانش به خاطر صفا و صمیمیت و مهربانی استاد احترامی فراوان برایش قایل بودند و روزی نبود که یکی دو نفر آنان از کابل و یا نقاط دور دست کشور درب خانه اش را نکوبد ، غذای با اوصاف نیک و بعد از نان پنجه ربابی استاد انه نیز نشنود .

او - انسانی فقیر و وارسته بود که هرگز در تمام دوران عمر خود به مادیات بیش از آنکه



در محکمه فایلی چه خبر است؟

مرد دهر چه توبه می گفت

زن قبول نمی کرد

شوهر زن جوان قیافه خسته و لبها سپای
کنیف داشت چشمها و الا شه ها یش فرو رفته
و بینی تیفه زدگی اش توجه را جلب می کرد
و وقتی حر فهای نه تمام شد سر د گفت:

هوش کنید که حر فهای ایندو زن را باور
نکنید هر دو یشا ن درو غگو هستند در حقیقت
طاقت بی یو لی مرا ندا رند تا همی پار سال
در خیر خانه نا نوا نی داشتم که بی یو ل
شدم و رهایش کرد م و فعلا يك یو جسی

دارم که هر صبح آژا بدو ش می اندا ذ م
و ما لهای کهنه را از خانه ها جمع می کنم
یعنی کهنه زری کو هستم و روزگار خود
را می چلانم و قوت و لایموت می کنم
مگر چه کنم که اینها قناعت ندا رند در
همین اواخر زلم سر پها شده و اگر
مقصد ش این باشد که برود و يك شوهر
جوانتر بگیرد همرا ی پدر خود غلط کرده
اگر گلو یم را بز نند حاضر نیستم او را



زن جادری دار گفت: پدر، این چهار کودک زیبا و معصوم را رها کرده و بی عیش خود رفته است

او طفل معصوم با ز چطور شود . حیف ای رها کنیم . آخر منم جان می کنیم و زحمت
می کنیم برای همین خانه .
زن گفت : حالی سر گپ خود ایستاد
هستم طرفت که می بینم مو ها یم سیخ
می شود اگر همین حالا هم آشتی کرده
برویم به مجرد رسیدن به خانه مرا زیر لک
و گوب مراندازی آخر چرا مرا طلاق نمی دهی
و چرا مرا برای زچرو شکنجه نگهدارنده
ای ؟

مرد رو یش را بطرف من نمود گفت:
گو ش کنید همیشه جان همه حر فهای یش
سرتا یا دروغ است همی هشت روز پیش بیهانه
اینکه خانه نه خود می رود از خانه بیرون رفت
در حالیکه آنجا رفته بود و چند روز گم بود من همه
چا را گشتم ، به تمام شفا خانه ها و ترفایکی
حاضر دادم مگر اثری از او نیافتم منتظر شدم تا
خود ش بیا ید ، خودش آمد من برادرانش
احوال دادم ، آنها او را چند سیلی و چپلاق
زدند و همی موضوع بود که زن خشمگین و
امروز عریضه کرده و هر دو پا را در يك
موزه کرده و طلاق میخواهد عو ش اینکه
من محکم بگیرم ش که کجا بسوده . زن
میگو ید خانه نه ام بود م او نه از ش
بیر من ، مگر نه در پنجمت خا مو ش هاند
و حر فی بلب لیا و رو .

بقیه در صفحه ۹۹

وقصه ی زنی با چهار کودک زیبا

و معصوم

اینبار باز هم فریاد زنی از همه بلند تر
فضای انا قدیسی محکمه را فرا گرفته
بود . با وجود یک لحظی آرام داشت مگر
صدای یش خیلی بلند بود طو ریکه از درد
درو یش حکایت می کرد . او زن جوانی
بود که چشمهای کو چک آبی ، پوست
سفید و غیبی زیر کلو داشت ، گرتی دامن
گلایی یش و چادری چناری رنگ پسری
داشت که آژا بالا نموده بود . (بگفته
خودش طلبی هستند)
او خوش را نور یه واز رنگ روان
کو هستان معرفی نموده و اصرار
داشت که با طلاقش موافقه شود و مرتب
میگفت دیگر از خانه و زندگی با این
مرد تو به حیف حیات و جوانی من که در
پای تو صرف شده ، تو مرد بیگانه و بیچاره
و مفت خوا رهستی ، مگر دیوانه شده ام
که باز خود را زیر لک و گوب تو بیاندازم
با اضافه فحش و دشنام .

و رو یش را بطرف قاضی محکمه نموده
گفت : او ه قاضی صاحب خواهی می
کنم . قسطنطنیه هم که مرا از شر
این مرد خلاص کنید .
و ادامه داد : چهارده ساله بودم که
با این مرد بزور عروسی کردم و تا کنون
که تقریباً ده سال از آنوقت میگذرد
یکروز آب خوش از گلو یم پایین رفته
و تا کنون در پیش از ۳۰ تا چهل خانه میزور
بودم . ام ، در هر خانه ای که می بود یم بعد
از مدت کوتاهی جواب گفته می شد یم
و علتش همما نان زیادی بود که شوهر م
پخته ، میا ورد و خوش بیهانه های مختلف
از خانه بیرون می رفت و بعد از مدت
طولانی غیبت دو باره سرو کله اش پیدا
می شد و واضح است که صاحبان خانه ها
بعد از متوجه شدن این موضوع قهر
شوند و جل و پوستک ما را بکوچه اندازند
در تمام این مدت به عذر واری و گریه
های من توجه نمی کرد . او به بی غیرتی



مرد مرتب اصرار می کرد: او زن بیای از عریضه و عریضه بازی بگذرد و بیخانه برو ، هر چه
توبه گویی قبول می کنم .

تنگناستی گناه نیست

اشخاص

تار تسوف گردی کریج (گردی)
(یک تاجر)
ترومند
پلگیا یگرونا (پلگیا)
خانمش
لبوف گردیونا (لوبا)
دختر شان
تاتسوف لوبیم کار پیج (لوبیم)
برادر بداخلق گردی
گوشنوف، افریکن سویج (گوشنوف)
مالک کارخانه
میتیا
یاشا
گریشا
پدری دو تمند
آنا
مانا
لیزا
دوستان لبوف گردیونا
یگروشکا
از اقوام دور گردی تارتسوف
ارینا
وهمنان
محل صحنه، در شهرک یلو تید،
خانه گردی تارتسوف
پرده اول
خانه کوچکی از منزل گردی تارتسوف که به
منشی اواختصاص یافته، تختخوابی سمت
چپ و کت بند سمت راست، کلکینی سمت
چپ سیت و چوکسی روبه روی آن
میزکار و چوک بلند چوبی طرف چپ، گیتاری
بالای تختخواب پدیدوار آویخته و اوراق کاغذ
روی میزها پراکنده است.

اول

میتیا روی اتاق قدم می‌زند یگروشکا روی
چوکی نشسته مشغول مطالعه الحسانه قدیمی
روسی به نام «بواکارو لویج» است.
یگروشکا (می‌خواند) «سرور ویدر من، شاه
گریبیت ورتلویج، من نمی‌توانم، با او عروسی
کنم، زیرا از آغاز جوانی پادشاه گویدن نامزد شده‌ام
میتیا: اقوام به‌خانه اند؟
یگروشکا (انگشتش را روی صفحه می‌گذارد
تا خط را هم نکند) نه، همه اسب سواری
رفته اند، غیر از گردی گاریج. (دوباره مصروف
مطالعه میشود) بعد گریبیت ورتلویج به دخترش
گفت «..... (دوباره انگشتش را روی کتاب

می‌گذارد) او مثل یک دیوانه گشته، چنان
جیغ زد که گریختم (می‌خواند) بعد پری ملتیرسا
پیشخدمتش لیچار را فراخواند.
میتیا: کی دیوانه اش ساخت؟
یگروشکا (انگشتش را دوباره روی کتاب
می‌گذارد) «کاکالوبیم» روز دوم تعطیل، کاکا
لوبیم برای صرف شام آمد. مست شد و
گیرهای مقبول روی حویلی را کند. من نزدیک
بوداز خنده به‌میرم. همه می‌خندیدند.
اما کاکا گردی خشمگین شد و کاکا لوبیم را
بیرون کرد. حالا او پیش گدایان دالان کلیسا
رفته.
کاکا گردی می‌گوید، لوبیم اورادر تمام
شهر رسوا کرده. می‌خواند «و گفت شهر را
محاصره کن»
میتیا (از پنجره بیرون می‌بیند) معلوم میشود

کمیلای در سه پرده

(پلگیا یگرونا با شال زمستانی وارد شده دم
در می‌ایستد)
سوم
میتیا و پلگیا
پلگیا: میتیا، میتیای جوان.
میتیا: چه خدمتی است؟
پلگیا: بیابالا. شام را با ما صرف کن.
می‌توانی با دختران بنشین و بخوانی.
میتیا: نهایت سپاسگزارم. خب، می‌رسانید
مأم.

پلگیا: چرا تنها بنشین؟ خوب نیست
می‌آیی؟ گردی هم در خانه نخواهد بود.
میتیا: خیلی خوب. می‌خواهم مطمئن شوم.
پلگیا: اورفته. باز هم رفته پیش....

برگشته اند. بلی. خودشانند، پلگیا، لوبا
و چند تا مهمان.
یگروشکا (کتابش را به جیبش فرومی‌برد)
من بالا می‌روم. (بیرون می‌رود)

دوم

میتیا (تنها) آخ، این چه زندگی است. روزهای
تعطیل، همه بیرون می‌روند، من تنها میان
این جار دیواری، نه قوم نه خویش نه دوست
نه آشنا، کسی ندارم بگویم زنده‌ام یا مرده.
از همه بدتر..... دیو بزند این همه کارها
(پشت می‌نشیند و به اندیشه فرومی‌رود
با خود زمزمه می‌کند)
کیست تا وصف کند چهره زیبایش را
ابروان سیه و چشم قریبایش را
چشمان گیرا، همین طور است. دیشب
وقتی از کلیسا برگشته بود با جامه بی‌آستین
سیاه و روسری که دور چهره اش را پوشانیده
بود چقدر زیبا معلوم می‌شد؟ هرگز دختری
را چنان زیبا و دوست داشتنی ندیده‌ام.
(دوباره زمزمه میکند) آه این عشق و محبت از
کجا آمد پدید؟
فرصت خوبی است برای نشستن، می‌توانم تمام
روز را بنشینم و به خیال اوباشم. دلم از دوری
او چاک شده. بیچاره، بیچاره دل (دست‌ها
را به چهره می‌گیرد و خاموش می‌نشیند)

پلگیا: فرصت ندارم. خوب یک لحظه
می‌نشینم (می‌نشیند).
ای وای. عذاب خداست. آن دو این روزها
همیشه یکجا هستند. او یک دایم الخمر است.

افریکن سویج آدم غیر طبیعی است. عوم.
میتیا: شاید گردی کار پیج با او معامله دارد.
پلگیا: واقعا! دارد! اصلا معاصله بی
در کار نیست. تمام کاری که با افریکن سویج
دارد می‌نوشی است.
نمی‌دانم چه بر سر گردی آورده اند. درست
است که آن روزها دولتمند نبودیم، اما خوب
آرام بودیم می‌خواستیم همه مردم آرام باشند
حالا او کاملاً عوض شده. همه چیز را از زاویه
تازه می‌بیند. همیشه در فکر مود و فیشن
است. بلی! چنین است. به من می‌گوید، کلاه
بیوش! شما چنین چیزی شنیده اید؟ آیا لازم
است من در چنین سن و سالی برای مردان
آرایش کنم؟ او هرگز عادت به می‌نوشی نداشت

واقعا نداشت. هرگز. وحالا با این افریکن
سویج می‌نوشد. این شراب است که به
(انگشتش را روی پیشانی می‌گذارد) مغزش
رفته، عوم (مکت می‌کند) اگر از من بپرسید
می‌گویم در پشت این کار ها فساد طبیعی بود.
است. اگر جوان بود رفتارش طبیعی بود.
یک مرد جوان باید خود را بسازد و لذت ببرد.
اما این مسخره است. شصت و نه سال. دهنم
را باز نکنید. می‌گویم توهر روز فکرت را
عوض می‌کنی پیران دیگر چنین اندیشه‌ای
احتمالاً ندارند اما او کجا قبول می‌کند؟ خیلی
سرنه است.

میتیا: می‌دانم. مرد بسیار مرموزی است.
پلگیا: لوبا درست‌نست که باید عروس شود
اما پدرش یک گپ را تکرار میکند: شوهری
به سویی او نیست. جوان پیدا میشود اما نه برای
او. آیا قلب یک مادر چگونه تحمل چنین عذاب
را دارد؟

میتیا: شاید گردی می‌خواهد برای لوبا
از مسکو شوهری پیدا کند!
پلگیا: کی می‌دانه چی در سر این مرد است
مثل یک حیوان وحشی به من خیره میشود
و یک کلمه هم نمی‌گوید. مثل اینکه من مادرش
نباشم. جرات ندارم دهنم را واکنم. همیشه
باید غم دلم را به بیگانگان بگویم تا دل بیچاره‌ام
را تسلی دهم. دیگر هیچ (برمی‌خیزد) میتا،
جوان، شام بیایی!

میتیا: خواهم آمد، مام.
(یاشا داخل میشود)

چهارم

دیگران ویا شا
پلگیا: آوه. یک جوان جذاب دیگر!
یاشا: شام بالا بیابا خانم ها بخوان تودرین
کار استادی، گیتارت را هم بیار.
یاشا: خیلی متشکرم زن کاکا. این مجلس
ما نهایت خوش خواهد ساخت.
پلگیا: خوب. من دیگر می‌روم. می‌خواهم
بیشتر جرتی بزنم.
میتیا و یاشا: خدا حافظ.

(پلگیا بیرون می‌رود. میتیا روی میز
می‌نشیند و در اندیشه‌های دور و دراز فرو
می‌رود.
یاشا روی تخت می‌نشیند و با گیتار مشغول
میشود.)

پنجم

میتیا و یاشا
یاشا: همه فامیل‌ها اسب سواری رفته

باشد. تنها چیزی که تعجب تو خواهد شد درج است.

بسیار بود به زندگی جور و جفا
اما زهمه عشق ستمکار تراست

(روی اتاق قدم می‌زند) تواسعار کالتسوف
را خوانده‌ای؟ مقابله‌ش می‌ایستد.

یاشا. بلی.

میتیا. او همه این احساس‌ها را به کلی تشریح کرده است.

یاشا. چنانکه هستند شرح کرده.

میتیا. بلی محض چنانکه هستند (دوباره قدم می‌زند) یاشا!

یاشا. چی؟

میتیا. من هم تصنیفی ساخته‌ام.

یاشا. تو؟

میتیا. بلی. من.

یاشا. بگذار آهنگی ساخته آنرا بخوانیم.

میتیا. اینست. (ورقی را به دستش می‌دهد.)

من قدری محاسبه دارم که باید انجامشان بدهم شاید گردی آنها را بخواند. (می‌نشیند و به نوشتن آغاز می‌کند.)

(یاشا گیتار را برمی‌دارد و ساختن آهنگی را امتحان میکند. گریشایا اکوردیون وارد می‌شود.)

ششم

دیگران و گریشایا

گریشایا. احترام عرض می‌کنم، برادران (در حالیکه اکوردیون می‌نوازد. متناسب با نغمه اش می‌رقصد.)

یاشا. نادان! این را برای چه خریدی؟

گریشایا. معلوم است برای چه؟ برای اینکه بنوازم. (اینطور می‌نوازد.)

یاشا. موزیک وحشتناکی زدی. می‌گویم دورش بینداز.

گریشایا. فکر می‌کنی نمی‌اندازم؟ اگر بخوانم دورش می‌اندازم. پیش من پول چه اهمیت دارد؟

(بادست به جیبش می‌زند) گوش کن. وقتی من مست باشم مستم (اکوردیون را روی زمین می‌اندازد و می‌خواند.)

کوه‌ها بلند، دره‌ها پائین
بلند و پائین، هست دلنشین
دختری زیبا دور تر زمین
زیبای دیگر با من هم‌نشین

میتیا (بادست به شانه میتیا می‌زند) هی میتیا. چرا نشسته‌ای؟

میتیا. باید کارم را تمام کنم. (به نوشتن ادامه می‌دهد.)

گریشایا. میتیا من مست و خوشحالم.

به خوشحالی من شریک شو (باز همان دوبیتی کوه‌ها ... را می‌خواند.)

میتیا. ادامه بده. خوش باش

گریشایا. و پس از روزهای رخصتی ازدواج

بوزند ... فامیل تو هم. تو چرا نبودی؟

میتیا. آه یاشا. غرق شده‌ام. غرق بحری از غم‌ها.

یاشا. چرا؟ چه چیزی باعث غم تو شده؟

میتیا. اینهمه غم نیست؟ اندیشه‌های گوناگون به ذهنم می‌آید: مردی مثل من چرا به این دنیا می‌آید؟

مادر که مرا به دنیا آورده پیراست و به مراقبت ندارم ازینجا بروم.

گردی کاریج هم مسخره ام می‌کند بایک لقمه نان شب و روز از من کار می‌خواهد. همیشه

نداریم رابه رویم می‌کشد. مثل اینکه گناه من است که ندارم شده ام. مزدم را بالا نمی‌برد

گیرم بخوانم جای دیگری بروم ولی مگر بدون واسطه ممکن است؟ راستش را بگویم قصد ازینجا بروم.

یاشا. چرا؟ اگر جای دیگری مثلا پیش از لولیف بروی همه چیز فرق می‌کند. البته

آنها هم دولت‌مندان و دل‌های مسهریانی دارند.

میتیا. نمی‌توانم یاشا. اهانت‌های گردی کاریج را تحمل کرده می‌توانم اما نمی‌توانم از اینجا بروم. این عزم من است.

یاشا. چه مجبوریست داری چنین گبی بزنی؟

میتیا. دلیل بزرگی دارم. من بدبختی بزرگی دارم که هیچکس درباره آن چیزی نمی‌داند به احدی نگفتم.

یاشا. به من بگو.

میتیا (دستش را به علامت امتناع تکان می‌دهد) چرا بگویم؟

یاشا. چرا نگویی؟

میتیا. اگر هم بگویم تو کمکی کرده نمی‌توانی.

یاشا. چه می‌دانم؟

میتیا. (به طرف یاشا می‌رود) هیچکس نمی‌تواند کمک کند من اسیر عشق لوبا شده‌ام

یاشا. چه می‌گوئی میتیا؟ چگونه چنین اتفاقی افتاد؟

میتیا. که می‌داند چگونه اتفاق افتاد؟ اما تو خودت می‌دانی.

یاشا. بهتر است این اندیشه را از سرت بیرون کنی. میتیا. نتیجه بی‌ندارد.

میتیا. میدانم، اما نمی‌توانم دلم را عوض کنم.

(بالحنی جدی می‌خواند):

موسوی یکبار عاشق کی توانی عشق را آسان ببری از یاد؟

عاشقم من عاشق دو شیوه بی‌زیبا دوستش دارم.

بیشتر از خویش. پیش از همه دنیا عاقلانم با ستمکاری ز عشقش باز می‌دارند.

یاشا. و تو باید فراموش کنی میتیا. بین من و آنا ایوانوا هم سویه ایم. نه او دولتی دارد نه من. با آنها کاکایش مخالف ازدواج

داشت. اما تو. توهم برنده نیستی.

اگر بگذاری اندیشه ات در گیر این موضوع

خالی.

میتیا. می‌خواهم بیا موزم به معلوماتم چیزی زیاد شود.

گردی. بیاموزی؟ از آموزش چه میدانی؟

بهر است بکوشی یک کرتی نو برایت بخری

گاهی که مهمان داریم و تو بالا می‌آیی باعث خجالت مامی‌شوی. این همه پول را کجا خرج میکنی؟

میتیا. به مادرم می‌فرستم. او پیراست و به کمک احتیاج دارد. کس دیگر ندارد که به او کمک کند.

گردی. مادر: تاول باید قیافه خودت را مثل آدم‌ها بسازی. مادر اینهمه احتیاج ندارد

یقینا اوازمود و فیشن چیزی نمی‌داند. اما می‌داند که چنان یک خوکدانی را پاک کند.

میتیا. من نمی‌توانم راضی شوم که مادرم را محتاج نگاه می‌کنم.

گردی. مؤخر! اگر نمی‌توانی خودت را به قیافه آدم‌ها دریاوری پس همینجا در سوراخت بمان.

وقتی چیزی به دست نداری خیال پلوزن. شعر می‌نویسد! می‌خواهد بیاموزد! می‌خواهد

خود را مثل یک کار خاله دار نشان دهد. احق با این کرتی به بازاریمنت!

یادت باشد چه می‌گویم. (به گریشایا) و توهم به پدرت خواهم گفت. پولش را به صندوق

می‌اندازد و می‌گذارد تو با کرتی روستاییان بگردی.

گریشایا. چه عیبی دارد؟ نوعست! از مسکو آمده. به بیست روبل خریداری شده ...

گردی. خیلی می‌فهمی! از آدم احمق مثل تو بیشتر ازین چه توقع میتوان داشت؟ پدرت

هم از تو بهتر نیست. احمق! به دنیا آمده اید و احمق از دنیا می‌روید.

گریشایا. فیهیم.

گردی. (با هیبت) چه؟

گریشایا. هیچ.

گردی. نادان! کم زدن را هم یاد نداری

حیف کم برای تو، کم زدن با آدم‌های نادان مثل زدن لعل بر سنگ است.

همه بدون گردی تارتسوف هشتم

گریشایا. به خروس جنگی می‌ماند. اما اگر فکر میکند مارا ترسانده به راه غلطی رفته.

میتیا. (به یاشا) حالا خودت ببین چگونه زندگی دارم. چه روز خوشی!

گریشایا. چنین زندگی آدم را به میخواری می‌کشاند.

ولی فکر نکن. فراموش کن. (می‌سراید)

کوه‌ها بلند، دره‌ها پائین

بلند و پائین، هست دلنشین

دختری زیبا دور تر زمین

زیبای دیگر با من هم‌نشین (لوبا، آنا، ماشا و لیزا داخل میشوند)

ناتمام

خواهم کرد.

بلی، ازدواج می‌کنم. یک خانم ثروتمند را به همسری می‌گیرم.

یاشا. (به میتیا) این را گوش کن. بین خوش می‌آید؟

گریشایا بخوان من هم گوش می‌کنم.

یاشا (می‌سراید):

ددین گیتی ازین دشوار تر نیست که از همدی بیچاره گردی

به زیر آسمان بسی ستاره به دشت خشک غم آواره گردی

همه خندان و گرم سیر گلگشت

توبنشین اسیر چنگ غمها به می‌شویند یاران زنگ دل را

ولی درد تو کسی دارد مداوا؟

غمیت دان جوانی و جمالت

مران از خویش عشاق جوان را

و گرنه می‌شوی همرا ز غمها

نیابسی باز این دور زمان را

گریشایا آرامش آهنگ را می‌شنود وقتی آهنگ تمام می‌شود همه خاموشند.)

گریشایا. تصنیف زیبایی است. خیلی زیباست اما تأثر انگیز است. (آه می‌کشد) خوب، یاشا

بیا حالا یک آهنگ شاد بزن، غم انگیز بس است

آخر امروز روز تفریح و تعطیل است. (می‌خواند)

چه می‌گوئی تو من بساور ندارم

نمی‌گردی چرا یار سیاهی؟

یاشا. بنو از! (یاشا او را همراهی می‌کند)

میتیا. شما از جست و خیز خسته نشدید؟

باید بنشینیم و یک آهنگ لایت بنوازیم.

یاشا. (ملودی را می‌گیرد و گریته‌ها را می‌نوازد)

گریشایا. بنشینیم. (همه می‌نشینند)

ما جوانان شجاعیم و دلیر

می‌توانیم مینید همه

که چنان شاد ...

(گردی تار تسوف وارد میشود. همه آهنگ را متوقف میکنند و سر پا خیز می‌زنند.)

هفتم

گردی. اینجا چه کم است؟ مثل روستاییان

جیغ کشیدن! (به میتیا) توهم؟ اینجا ده نیست

که با دهاتیان داد و فریاد راه بیندازی خانه مرا به یک گلوب مبدل ساخته ای (به سوی میز می‌رود و کاغذ‌ها را بررسی می‌کند)

این کاغذ‌ها چیست که هر طرف پراکنده شده؟

میتیا. بل‌ها را چک می‌کردم.

گردی. (اشعار کالتسوف و یک بیاض شعر را برمی‌دارد) و این لاف‌کلات؟

میتیا. برای سر گرمی روزهای تعطیل است. کارم تمام شده بود چندتا شعر کالتسوف را نقل می‌کردم.

گردی (با لحن تحقیر آمیز). بوژ عالی و جیب

نانهایی



از هفت اقلیم

تنظیم و ترجمه: میر حسام الدین پرومند

سی و پنجمین سالگرد جمهوری دموکر اتيك خلق هنگري در آنکشور برگزار شد

کرده است. بیکاری کاملاً مرفوع گردیده و بیمه های اجتماعی بفع هم توده ها فعالیت دارد.

تعلیم کاملاً مجانی بوده و بخطر بی نیاز ساختن مردم و مقابله با پرولم تهیه مسکن سالانه ۸۰ تا ۹۰ هزار مسکن و هایش اعمار میگردد. بهمین منوال کارهای قابل ملاحظه ای نیز در جهت اقتصاد و کلتور انجام پذیرفته در کارهای ساختمانی و اعمار جامعه مترقی زحمتکش هنگري پیوسته از حمایت کشور های برادر سوسیالیستی متداوما برخوردار بوده و کمک های ارزنده و قابل توجهی دریافت داشته اند. به اساس پرنسپ های اترناسیونالیستی شوروی و هنگري و به اساس قرارداد منعقد فیما بین دو کشور در ۱۹۴۸ که در باره مساعدت و همکاری میان شوروی و هنگري امضاء گردیده، در اصل این سند با ارزش سیاسی انعکاس دهنده خواست های کشور مزبور بوده که بطور دستجمعی برامان برای صلح، امنیت و آسایش تمام کتله های بشری مبارزه مینمایند. این پرنسپ

دوستی ملل مترقی از بوته آزمایش زمان پیروزمندانه بدر آمده است. سند موافقتنامه جدید همکاری دو کشور شوروی و هنگري که در سال ۱۹۶۷ امضاء گردیده، ریشه این دوستی را عمیق و عمیقتر میسازد. در هنگري فرصت بزرگ برای مشاغل ساختمانی در چوکات کسوپراتیف ها تنظیم شده در اختیار بوده و اتحاد شوروی مجدانه در مدرنیزه ساختن هرچه بیشتر هنگري کوشیده، بخصوص کنسپدن یک خط آهن زیر زمینی در بوداپست فلما در دست اجراست. هنگري از اتحاد شوروی نفت مورد نیاز خویش را در یافت میدارد. همچنان اتحاد شوروی هنگري را در کار ساختمان اولین کارخانه

هر دوستی و رفاه آغازی دارد. بهترین فرزندان هنگري پایه پای جوانان رزمنده شوروی، قهرمانی های خویش در مقابله با فاشیزم را بجا گذاشتند. روایای مردم شوروی و هنگري بخطر تحکیم مناسبات دوستانه با همدیگر، بحقیقت مقرون و منتهی گردید. در واقع این عساکر رزمنده شوروی بود که قلمرو هنگري را از چنگال متعرضین فاشیستی وارهائیدند و مردم هنگري در طرح یکزندگی نوین آغازیده و در راه ساختمان چنین جامعه مترقی و نوین مشکلات و مصایب فراوانی را پشت سر گذاشتند و تا این تاریخ دست سی و پنجم دهه از آنروز کار سپری میکرد. بنا هنگري شاهد تغییرات بزرگ اجتماعی و اقتصادی بوده و تحولات شگرف و اساسی آنجا رونما گردیده است. برترییکه در هنگري قدرت مردم استحکام یافت و از اثر آن جامعه از چنگال مناسبات کاپیتالیستی و بقایای فئودالی نجات یافت.

استعمار انسان بوسیله انسان پایان پذیرفت و زندگی مردم از ریشه تغییر یافت. در زمان میان دو جنگ، هنگري در ردیف کشور های کم توسعه یافته بحساب می آمد. عاید ملی در سطح کاملاً پایینی قرار داشت. جنگ جهانی دوم بسان یک فاجعه بزرگ درین کشور اثر نا مطلوبی را بجا گذاشت اما محصولات موجود هنگري به تناسب زمان قبل از جنگ اصلاً قابل مقایسه نیست و در حدود هشت چند ازدیاد یافته. در حال حاضر وسایل هوایی، موتور، ساختن ابزار، دوا سازی و صنعت، هنگري را در قطار کشور های پیشرو قرار داده است. کنون دولت برای مردم سلامتی و عدالت اجتماعی را گزینی

قوای هستوی حمایه و پشتیبانی میکند. برای توسعه دینامیکی کار دستجمعی دو کشور متذکره مثال های بیشمار وجود دارد. بیش از یک سوم حصه صادرات مجموعی هنگري به اساس پیوند های نزدیك و پروگرام های اقتصادی میان دو کشور مزبور، به اتحاد شوروی میرود. محصولات کسوپراتیفی بطور ثابت در حال رشد یابی است و یک پروگرام مستدام در زمینه محصولات کسوپراتیفی میان شوروی و جمهوریت خلق هنگري برای فاصله زمانی (۱۹۹۰) امضاء گردیده است که هدف عمده همانا توسعه بیشتر امور اقتصادی و معسود محصولات اجتماعی است. دوستی میان شوروی و هنگري در برگیرنده تمام ساحات زندگی ایشانست. جهان میباشد.



بکت از غواصان در صدد پیدا کردن مرجان های بحری

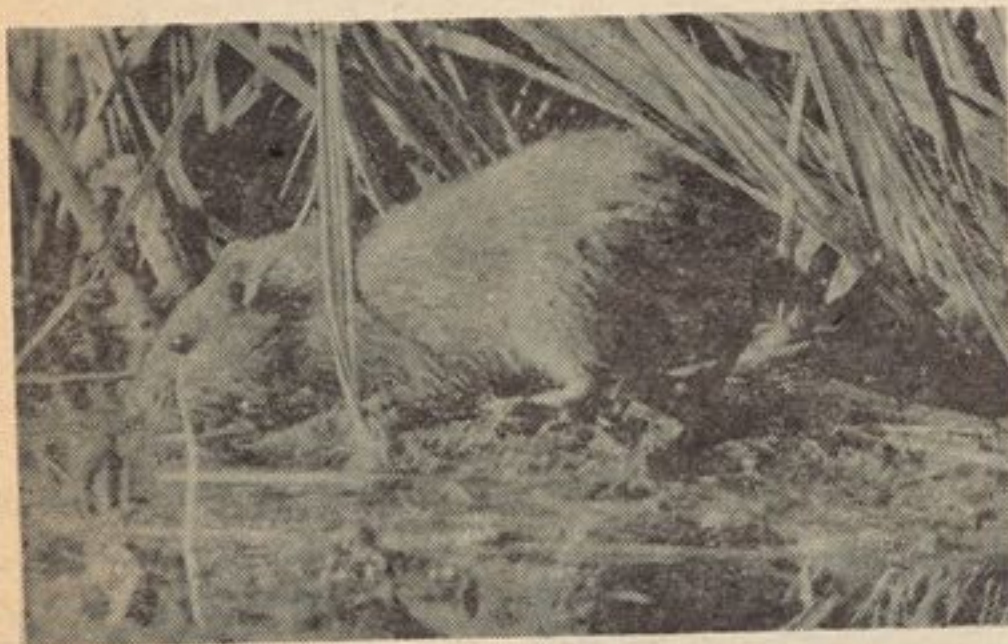
کشف مرجان های گران بها از اعماق شش هزار متری بحر اقیانوس آرام

که تما شاگر لظه های طویل بسوی آن خیره میشد. بعضاً در بسی ملل گیتی حتی مردان در ازمنه های قدیم خویش را با مرجان می آراستند بعضاً شبکای ها بی صورت می گرفت و مرجان ها اشکال گوناگون سی بغود می گرفت و صنعتگران از مرجان آلات تزئینی و آرا پشی خویش میساختند بعضاً به اشکال گل ها نیز مجسمه ها بی از مرجان ساخته میشد که جا پانی ها درین قسمت پیشقدم بود و بطول (۳۱) متری متر چنین مجسمه ها بسی میساختند. گرچه معولا مرجان ها سرخ است ولی مرجان های مکتوفه اعصار قدیم بعضاً سرخ تیره و سفید نیز بوده اند. گرچه سنگ مرجان طوریکه گفته آمدیم ریشه هزار ساله دارد و هزاران سال قبل برای مقاصد مختلف بکار گرفته میشد با این و صف

درازمنه های قدیم موارد استعمال مرجان زیاد محدود بوده و چندان جنبه تزیینی و آرایشی نداشت. معمولاً روی عقاید مختص به مردمان اعصار قدیم مادر کلان ها مرجان ها را در اثنای تعمید نوادگان شان اهداء میکردند و آنرا تبرک میشمردند ولی با گذشت زمان اهمیت مرجان بیشتر گردیده و مرجان راهتی را در دریای زمان بخصوص بمنظور آرایش باز کرد و سرورکار زنان با این سنگ فزونی گرفت و رفته رفته تدریجاً مرجان گرانبها تر از گذشته گردید. غواصان بعضاً از اعماق دریا ها و ابحار پارچه های مرجان را که بعضاً ارزشی بالاتر از (۵۰۰۰۰) مارک را میداشت، بیرون می آوردند. مرجان ها اینجا دارای رنگی سرخ بسان خون میبود و بعد از زیا بود

لیافته اند، بنا زگی ها از بحر اقیا نوس
آرا ۴ مر جان ها بی از اعماق شش هزار
متری کشف شده که کا ملا بی نظیرو بی
نهایت گرا نبها ست که آرا مر بو ط به
عصر رخ می پندا ولد .

موش های صحرایی انتقال دهنده طاعون و بسی مریض های خطرناکتر از آن



موش های صحرایی موجودات زیاد مضر خوانده شده اند.

های صحرایی چنان فرا ریک را پو ر
مونس سا لاته و سایل و مواد غذایی به
قیمت (۴۳) میلیار دما رک را از بین میبرد
و هر گاه این موجودات مضر و چود
نمیداشت و پاره از مواد غذایی را نمی
بلعیدند بدون شک يك قسمت از جهان
سوم اصلا پرو بلم کمبود مواد غذایی پراشان
دیگر مطرح نمیبود . يك تروپ از آنانیکه
روی زیان های موش های صحرایی و
طرق جلوگیری از زیان های ایسن
حیوانات موشوم به تروپ «بناو پا لو»
کار مینمایند و وظیفه شارا از جمله
تستگیری موش ها نیز تشکیل میدهند
مدعی اند که در قدم اول این موش ها
قابل شکار نبوده و تلک های مخصوص
اصلا کاری را از پیش برده نمیتواند ازینرو
به کمک شازده تن زهر موفق گردیدند
بقیه در صفحه ۳۹



وقتی در جایی غله و حبوبات باشند میلی ازین موش های صحرایی بیوی
آنها را راه میکشند .

لاکت ها ، حلقه ها و لوازم آرایشی مرجان
با زار خو بی پیدا و مد روز گر دید
است . در بعضی از چوا مع در شصت سال
اخیر مرجان را بیشتر بشکل اشیا ی
آرایشی چون گو شواره ، لاکت و غیره در
می آورند . مرجان در عهد باستان نیز
مورد پسند واقع شده بود ، يك تحقیق
بنازگی نشان داد که مصری های قدیم
بمقدار محالقت مرده ها یشان از گزند
مرجان را در قبر با مرده یکجا دفن
مینمودند . از طرفی این زنان هسپا نوی
ها بودند که در قرون وسطی آرایشی
بو سیله مرجان را در میان همدیگر
را به می ساختند و زنان متحول و تروتمند
نوار ها یی را که مملو از مروارید و مرجان
های سرخ قشنگ میبود بگردن می
آویختند ، تقریبا در سرا سر ارو پائیز
مرجان قدامت داشته و موارد متعدد دی
استعمال داشته بعضا تاج ها و گل های
سرخ نیز برای امپراطوران ساخته
میشد . بعضا درموبل ها و فریچر ها
یس از خاتم کاری مرجان نیز برای
قشنگ ساختن ابزار متذکره بکار گرفته
میشد . تقریبا قسمت اعظم مرجان در حال
حاضر از مرجان های حیوانی که در بحر
زیست دارند بسدست می آید معذالك
کسانیکه وظیفه دریافت مرجان ها را تضمین
اند ، ناگزیرند تا اعماق چند صد متری
ابحار در جستجوی مرجان شوند و مرجان
های خالص و قیمتی از دیوار ها و حصص
معینه واز نزدیک دیوار های سخره های
اطراف بحر بدست آورند . در سواحل
غربی (ساردین) حتی در اعماق بیش از
هزار متر غوا ها ن مجبور اند ، بشنا بند .
غوا ها ن مجلس با لباس ها و مجهز با
سا مان آلات مخصوص بوده و با چال
های خویش در سطح اعماق بحر خزیده
و به مرجان ها بسدست پیدا میکنند .
با اینهم مرجان های بدست آمده همه قابل
استفاده نیست چه بعضا بیفایده گردیده
و از بین رفته اند بعضا شاخه های آن
شکستگی های داود که میسر است
قابل استفاده نیست . با این وصف حتی
پارچه های گو چک مرجان بدست آمده
بمنجهزار مایه خرید و فروش میگردند . در
حال حاضر در مقابل سواحل هسپانیه ،
در یونان و ترکیه با وصف وفور مرجان
در ابحار آلتا ، بیرون آورده مرجان
معتوسط معذالك در صورت لزوم و نیاز به
مرجان ، مرجان مورد نیاز کشور های متذکره
از جاپان ، مالیزیا و جزایر کارائی وارد
میگردند و این بخاطر است که مرجان
های موجوده بیسوده تلف نگردد اینکه
مرجان ها واقعا چه اند برای طبیعت
شنا سنان و کاشنگران طبیعت مدت
های زیادی و واضح نبود ، عده آرایا ت
و بعضا آرای حیوان می پنداشتند . تا
با لخره در قرن ۱۸ موفق گردیدند تا
مرجان را بد رستی پشنا سند مرجان
ها انواع متعددی دارند که بعضا بخاطر
ترکیب رنگ و مواد خاص خود شگفت
انگیز مینمایند . مرجان ها یکه زیاد
تر مورد استعمال آرایش زنان قرار
میگیرد بنا م (مرجان های نجیه)

زنان بیشتر بدان توجه داشته و حلقه ها و
زنجیر ها یکه برای گردن زنان بطور
لفظیف ساخته میشد بعضا هر کدام آن
پنجصد شکل حلقه گون کو چک مدور شکل
دیگر در متن خود میداشت که بنا ت خویش
از آثار عجیب بشمار می آمد ، بعضا مرکبات
داخل مرجان ها از مینا های رنگی
ساخته میشد . در آسیا در بعضی از آثار
از فیروزه نیز در پهلوی مرجان در آثار
تزیینی و آرایشی استفاده بعمل می
آمد . شاخه های درخت مرجان بسا ن
شاخه های طلا با ارزش بوده و برای
رقص های دونفری در دوران رنسانس مورد
استعمال داشت . در ساختن بعضی از
انواع آرایشی زنان آرایه در پهلوی
استفاده از مروارید و سایر فلزات نجیه
و بعضا مرجان نیز بکار گرفته میشد ،
مخصوصا از اختلاط مرجان ، فلزات
نجیه و مروارید و يك سنگ قیمتی دیگر
بنام (ایران) آلات تزیینی گرا نبها یی
میساختند که نمونه از همچو آثار اخیرا
بدست باستان شناسان افتیده . در چگونگی
پیدا یی مرجان ها با ید گفت که مرجان
ها نه تنها حیوانات بحری اند ، بلکه نباتات
سنگی نیز اند . بهوجب تازه ترین تحقیقات
مرجان های حیوانی فقط و فقط در آب
های شفاف و پاک میتوانند زندگانی
کنند و بس . (زابین) یکد ختر شازده
سالا برای مسافرات دریك مجلس رقص
با مادرش به نزاع پرداخت تا بسرا یی
يك لاکت مرجان تهیه ببینند زیرا بسا ن
های مخصوص رقص با لک نیز تدارک
دیده بود . مادرش بناچار حلقه مرجان
سوفیا خاله اش را ، بد خترش داد ، لاکسن
درین روز ها «زابین» لاکت مرجان را
برای جو اهر فروشی برد . مرد مذکور
بلافاصله (۱۵۰۰۰) مایه در عوض همان
لاکت مرجان قیمت گذارد . زابین کنون
بخاطر این لاکت که خاله اش آخر الامر
آرا برای او منحیث تحفه تقدیم کرد
بیحد بر خود می بالد . گزارش ها واضح
میسازد که خالصا در چهار دهه اخیر



سه تن از کارگران بحری که وظیفه
پیدا کردن مرجان را برعهده دارند .

هنر و مردم

شهباز

دبرتولت برشت دري ټوټي شعرونه

ددهو له پا ره چي زده کړه کوي وخت
 را رسيد لي دي
 هيڅکله وخت نه دي تير شوي
 البيا زده کړه
 داپس نه ده سزده يي کړه
 پام چي زده تورن نه شي
 . . .

او شپيته گلنه سپر په زده کړه
 او د کور مير من زده کړه
 ته بايد رهبري تر لاسه کړي
 او در په دره ، لوڅه ، بر پناه دښوونځي
 او لو ست هڅه و کړه
 اي چي پخني دي وژني ، يو څه زده
 کړه .

اي و بڼه ، کتاب را وا خله ، دا هم
 وسله ده .

ته با يد رهبري تر لاسه کړي
 او گرا نه په يو پښتنه مه شر ميړه
 چاته وخت مه ور کوه چي خپلي خبري
 په زور در با ځي و مني

هغه څه چي دي پخپله نه دي زده کړي
 ته په هغه نه يو هيري
 دزده کړي پيسې ته ور کوي
 په هر گټه با ندي پسي گوته
 کيږده

او وپوښته داد څه له پاره
 ته با يد رهبري تر لاسه کړي .
 (۳) (لو گي)
 (دژوند له انځور څخه)
 دسيند پر غاږه

ترو نو لاندې ، يو کور گي دي
 دمو ري نه يي لو گي خيژي
 که لو گي نه واي پورته شوي
 خومره به غم لړلي ښکاريده .
 هغه سيند سوني او هغه کور .

. . .

څنگران
 دلته زاپه څنگرانو دريدل
 اوبې پاڼه سيند ته يي وکتل
 وي ويل : ډير وخت نه دي پاتي
 مو ډ دبا م دځنلې لمر يو
 موډ د کور پر غاږه ولاړ يو
 هوا څنگرو وښتيا ويل
 هغوي مړه شول
 او هلته چي هغوي و لاړوو
 اوس (برشت) و لاړ دي
 او دبي پاڼه سيند قلدا ره کوي.

(۱) (دترې اوتيا)
 وايي چي شتمن يي نو و خوره ، وڅښه
 او ښاد او سه خو زه څنگه خو را لکولاي
 (۲) (دزده کړي ستاينه)
 زده کړه !
 ځکه زه يو هيرم چي .
 دغه خواږه ديوه وږي له لاسه نښتول
 ډير لو مړني شيان



برتولت برشت بنياد گذار تياعر تجر به گراي حماسي

بر تولا ت برشت په کال ۱۸۹۸ کسې
 دا گمبورگ په ښار کي وز يږيد .

په ۱۹۱۶ کال کي دطې په زده کړه
 يو وخت شو خو دوه کاله وروسته پسي
 پوهنځي پرېښود او جېبي ته ولاړ . کله
 چي له جگړي څخه پير ته را ستون شو
 خپل هنري ژوندني پيل کړ . دبرشت لومړني
 درام په کال ۱۹۲۲ او وروستي پسي په
 کال ۱۹۵۰ کي و ښودل شو . برشت
 په ۱۹۳۳ کال کي دنازي فاشيستا نو د
 کلکي څارني او ارتجاعې تعقيب له امله
 وتښتيد او په اروپا اودامريکا په متحده
 ايالاتو کي يي دثرا مو نو ليکلو او ښو دلوته
 دوام ور کړ . برشت دامريکا په متحده
 ايالاتو کي دعوامو دمجلس ديوي ځانگړي
 کميټي له خوا وروغو ښتل شو خودي له
 امريکا څخه ووت او اروپا ته ستون شو
 برشت له ۱۹۴۸ کال څخه وروسته تر
 مرگه پوري (۱۹۵۶) په ختيځ برلين کي
 استوگن و .

برشت زموږ دپيري ستر هنر مند و دي
 انسانې هيلو او دخلکو خدمت ته متعهد
 او رسالت لرونکی شاعر او ليکوال و . له
 هغه څايه چي برشت د هنر او ادبيا تو
 دتري مينه والو ته يو نا پيژندلې شخصيت
 نه دی ، دده په هکله داوږدو خبرو پر ځاي
 د لاندې دوو کر ښو يا دو نه پسي يو او :
 برشت زموږ ډ د دورا ن - هغه دو ران
 چي متعهد هنر تر ټولو لوږ او انساني هنر
 بلل کيږي - ډير ستر هنر مند وو . ده به
 ويل چي يوازي دا کافي نه ده چي خلک
 مو تر مړيني وروسته «ښه» و ښو لي ،
 بلکه بايد يسوه ښه نړي نورو ته په
 ميرا ث پريښو .

داهم دبرشت دري ټوټي شعرونه :

«گل»

سوره همیشگی زنان نقاش

تهیه از: م. روحانی

است. با این همه، اگر ما نگاهی به کنار نقاشان زن بینیم، بی تردید آنان را درگیر با گل می بینیم. گل چیزی است که به زن نزدیک است، با او همسایه است، بدین ترتیب تکرار «گل» در آثار زنان نقاش غیر طبیعی نیست «گل» در کنار گل است یا گل در کنار «گل» است !! ...

ناگفته نماند که «گل» در آثار نقاشان زن، گلی نیست که در حالت طبیعی آنرا می بینیم، بیشتر زنان از گل به عنوان یک نمود واقعی سود نمی گیرند، بلکه از فورم های آن در جهت کمبو زیسیون های نقاشی خود استفاده می کنند. در نتیجه گل های این گروه از نقاشان، از طبیعت جدا می شود و افتاء کننده ذهنیتی می شود که تنها در بند ارائه زیبایی

هم غیر طبیعی نیست و حتی نباید بهره گیری ازین نمود را تقلید و تکراری در آثار زنان نقاش به حساب آورد.

مسئله اینکه با عظمی شود زنان از گل بهره گیرند، گاه اتفاق می افتد که در نقاشی زنان گل هستی خود را از دست می دهد و به نمودی تزئینی بدل می شود. این نکته نیز

زنان و دختران نقاش، بیشتر به اشتباه و نمود های خائگی عشق می ورزند. این حقیقت را بیشتر نقاشی های زنان بازگسومی کنند. در نقاشی های زنان، آنچه بیشتر از هر چیز دیگر می بینیم، گل و گلدان یا اشیایی است که در چهار چوب خانه هواره بان رو برو هستند. شاید یکی از عوامل این توجه بیش از اندازه بدن خاطر باشد که زنان بیش از مردان در خانه هستند و آنچه را که آنان می بینند، مردان کمتر می بینند.

گل نمودی است که هر زن نقاش آنرا در نقاشی هایش نمایانده. «گل» مثل مقصودی پیوسته در آثار نقاشان زن تکرار شده است. زیبایی است که حضورش در خانه چشم را خسته نمی سازد و بابه نوعی چشم را نوازش می کند. هنگامی که انسان در یافت که «گل» همیشه در طبیعت زندگی می کند، می تواند با او، در اتاق او ... زندگی کند، و از زندگی لذت ببرد. از سوی دیگر «گل» در مراسم شادی و یا سوگ (غم) نیز جای مخصوصی به خود دارد. در نتیجه با آنکه ورود گل را نقاش زنان به فال نیک میگیرند و رفیق خوب ایشان در خانه ها گل است. درعین حال نمی توان به نقش گل در آداب و رسوم این روزگار بی توجه بود. بهره گیری زنان از گل با توجه به تکانی که گفته شد، چندان





یوسته بگلشته

هیله

از تار یخ باید آموخت

انگلیس هادر افغانستان و در مقابل افغانستان در مرحله اول از سیاست دفاعی و تلافی انگلی استفاده نمودند چنانچه می دانیم انگلیس ها در مبارزات استعماری خود در زمانیکه هندوستان را هنوز اشغال نکرده بودند و هم چنان در جریان اشغال هندوستان یک رقیب دیگر هم داشتند و آن رقیب فرانسه بود. در هندوستان با حیل ویرنگ های گوناگون و توطئه ها وسیع ها و هکذا با تلمیع و رشوه دادن به راجا ها و فئودالان هندی امتیاز اینکه فرانسه پدست آورده بود از دستش خارج ساخته شد و بالاخره انگلیس در مسابقه اشغال و به تصرف آوردن هندوستان یک ناز میدان گردید و هند را تصاحب نمود.

همینطور هم انگلیس برای اینکه دولت افغانستان را توسط دیگر همسایگانش ضعیف سازد و هکذا نگذارد که همان رقیب قدیمی اش از راه کشور های همسایه ی افغانستان بر گنج هندوستان دست یابد به یک سلسله فعالیت هادست بازید. در این فعالیت ها به درجه اول انگلیس می دید که دولت قاجاری ایران با فرانسه رابطه دیار مائیک دارد و می ترسید که فرانسه از راه ایران و به همکاری افغانها به فعالیت های ضد انگلیسی دست خواهد زد لذا فوراً تمایز گان خود را که در دربار قاجاری ایران بودند مامور ساخت تا دست فرانسه را از ایران کوتاه سازد و مخالفت های دولتمن افغانستان و ایران را وسعت بخشد. درین وقت تو نفر انگلیس ماهر «جان مالکم و پارونت جونز» در دربار قاجاری ایران به تکاپو افتادند و بعد از چندین علاوه از آنکه موفق شدند رابطه ی سیاسی ایران و فرانسه را قطع نمایند معاهده ی قبلی بین ایران و فرانسه را که بنام جنرال گاردان یاد می شد لغو سازند. انگلیس ها این موفقیت را در بدل وعده ها و تلمیع هائی چندین بدست آوردند و آن اینکه انگلیس ها نه میلیون رویه به خزانه دولت قاجاری بخشیدند.

و دو دانه الماس به قیمت دو صد و پنجاه هزار رویه به فتح علی شاه قاجار بخشیدند و سی هزار میل شنگ و دو تویخانه را هم جهت تقویتی نظامی ایران لطف ؟! کردند هکذا دولت قاجاری در بدل این همه الطاف انگلیس به انگلیس تعهد سپرد که عبور هر نوع سپاه اروپائی را از خاک خود بطرف هندوستان جدا مانع شود و همچنان پذیرفت که سی نفر نادران حربی انگلیس را در سپاه خود بجهت مشاور پذیرد ازین تعهدات بی شرمانه تر. اینکه انگلیس ها قبلاً واز به اصطلاح کبسی خلیفه ولایت خراسان افغانستان را به قاجار پیش کش و بخشش نموده بودند و دولت آتوقت ایران هم تعهد سپرده بود که در زمانیکه شاه زمان پادشاه آتوقت افغانستان بخوار پذیرد و متوجه هندوستان بسازد دولت قاجار با ساز و برگ نظامی قدیم شده از جانب انگلیس و سایر ادوات نظامی دست داشته از پشت سر بر افغانستان حمله نماید. انگلیس ها به این ها هم بسنده نشده و بنا دستگاه وسیع جاسوسی خود علاوه از ایجاد تفیق دسته های آدم کش را ایجاد و برای ترور شاه افغانستان نقشه چیده بودند تا به این صورت بتوانند دولت افغانستان را منهدم سازند. ایران قاجاری اولین خدمت خود را برای انگلیس با تحریک و تقویتشیزاده محمود باغی انجام داد یعنی وی را مجهز به اسلحه و تر کرده به افغانستان سوق نمود.

با تلمیع باید گفت که این پلان شوم انگلیس مانند همه پلان های استعماری و تجاوز کارانه اش مشر واقع شد. دولت قاجاری موفق شد که شاه محمود را بقدرت رسانند. شاه زمان را (که در سلسله ی سلوژائی ها از همه بیشتر در صدد وحدت و حفظ افغانستان بود) از دوجسم کور سازد و بالنتیجه راه نفوذ پرادوان محمود زائی (وزیر فتح خان وغیره) را بدربار و قدرت باز کند و بالاخر دولت مرکزی افغانستان را تارو مار و تفاق و خانه جنگی و جنمگر های برسر تصاحب قدرت را بشدت نامن زند. و بد بخانه تر اینکه ولایت خراسان

سان هم که قبلاً به دولت قاجاری ایران بخشش ؟! داده شده بود توسط آن دولت اشغال شد.

در هر حله ی دوم انگلیس ها با استفاده از موفقیت های خود، طرح تجزیه کامل افغانستان را ریخت و این نقشه هم موثرانه تطبیق گردید. یعنی بعد از آنکه نسبت پلان ها و فعالیت های جاسوسی انگلیس در کشور ما ما تفاق و برادر کشی وسیعاً آغاز گردید یک تعداد از سر زمین های امپراطوری افغانستان مانند دیره جات، بنو، پشاور و بالاخره ایالت کشمیر از بیکر وطن جدا گردید و انگلیس این همه آفابرا که بر سر کشور ما آورد سبب خو شبختی و پیشرفت انگلیس قلمداد کرد چنانچه «جان کی» درین مورد می نویسد: «بی اتفاقی ها و خانه جنگی های که باعث

انهدام افغانستان گردید سلامتی دولت انگلیس را سبب شده انگلیس که قدم بقدم در راه تجزیه و تصرف افغانستان پیش می رفت که حتی صدر اعظم وقت انگلیس گفت که دست کشیدن از افغانستان از دست دادن منافع علیای دولت انگلیس می باشد و هکذا این شخص به پارلمان انگلیس پیشنهاد نمود تا در افغانستان بصورت جدی مداخله آغاز شود. زعمای انگلستان عتیده داشتند که اشغال افغانستان علاوه از آنکه طبعی معارضی است باعث جلو گیری از نفوذ دولت روسیه ی تزاری و پیشرفت آن بطرف هندوستان خواهد شد. چنانچه گورنر جنرال انگلیس هذگفت

که ما باید تا توان داریم بکوشیم تا نفوذ هیچ کشور خارجی دیگر در افغانستان راه پیدا نکند و هم چنان باید افغانستان را تا آن حد ضعیف سازیم که نتواند با دشمنان ما که خیال تصرف هندوستان را دارند کمک کند یعنی باید افغانستان را مانند سدی مقابل دشمنان در دست داشته باشیم. باید دانست که دولت انگلیس در آن وقت بزرگترین قدرت روی زمین بود و در خاور و باختر جهان ۴۵۰ میلیون نفوس انسانی را تحت حکمرانی خود داشت و اقتصاد و تخنیک و ارتوی فوق العاده پیشرفته داشت. این دولت استعماری با همین امتیازات فوق العاده بر کشور ما که در آن وقت کشوری بود تفاق زده و عقب مانده و هکذا درباریان مرتجع جهت تصاحب تاج و تخت آلمی در تحت قیادت انگلیس این خود مصروف زد و خورد و توطئه بودند. این وضع شرایط را برای نفوذ و پیشرفت انگلیس فوق العاده مساعد می ساخت چنانچه بطوریکه بعداً خواهیم دید امرای مرتجع و وطن فروش افغانستان مانند شاه شجاع، امیر بعلوب، دربارچمن امیر دوست محمد وغیره همه و همه تنها در صدد و فکر آن بودند که چطور میتوانند حکمرای افغانستان باشند آلمی حکمرانی که همه عنان قدرت شان بدست بیگانه یعنی دولت متجاوز، استیلا گر و استعماری انگلیس. البته این همه رویداد هاست که چگونگی آنرا و هم چنان درس های آموزنده آنرا در شماره های بعدی بر رسی خواهیم کرد.

حوانان و موسیقی



امروز و دنیای ماشینی با آن سر و صدای که از خود تسلیه میکند خواه ناخواه بر اعصاب انسان تاء لیر میگذارد. در ممالک پیشرفته که تکنالوژی انکشاف زیادی نموده است و نسبت به سایر کشور ها سر و صدای ماشین زیاد است به همان پیمانه خستگی های روحی و دماغی نیز وجود دارد و به هر اندازه که این سر و صداهای ماشین زیاد باشد به همان اندازه خستگی نیز بیشتر میگردد.

برای جلو گیری از این ناراحتی و رفع خستگی ها راه های گوناگونی وجود دارد که از جمله میتوان یکی هم موسیقی را نام برد.

موسیقی از جمله عوامل مؤثر و خیلی مفید و ارزنده است که میتواند تا اندازه زیادی باعث دفع خستگی های روحی و دماغی گردد. صرف نظر از اینکه این موسیقی چه شکل و محتوای دارد برای علاقمندان آن و کمال تشنه موسیقی اند و بعد از فعالیت زیاد و شنیدن سر و صدای ماشین نیاز فراوان به موسیقی و شنیدن آن دارند. زیرا موسیقی همانطوریکه گفته اند غذای روح شمرده میشود، و قنیکه روح خسته گردد یگانه درمان آن موسیقی است. از همین

رو در تمام جهان امروز توجه زیادی بعمل می آید تا موسیقی را انکشاف دهند و هر چه بیشتر بر کیفیت آن بیافزایند زیرا در این اواخر بعضی از گروپ ها موسیقی را بشکلی درآورده اند بعوض اینکه با عت تسکین عصاب و رفع خستگی گردد بیشتر باعث ناراحتی روان انسان میگردد. اما بکعبه

اندیشه های جوانان



محمد سلیم (رحیمزاده)

سیر تاریخ نشان میدهد که جوامع همیشه در حال تکامل بوده و روز بروز این تکامل چشم گیر تر و گسترده تر میگردد. پس بر جوانان ما ست که با سیر تکامل تاریخ پیش بروند و جامعه خویش را انطوریکه لازم و توقع است پیش ببرند. ممکن است گاهی در مقابل جوانان ما و این سیر بعضی موانع ایجاد گردند ولی با عزم متین و راسخ میتوان به موفقیت ها رسید...



محمد عظیم (رحیمی)

.. دیگر دوران رکود و انجماد سپری شده است، امروز جامعه ما به جوانان رزمنده و هدفمند از هر وقت دیگر نیاز دارد، و مخصوصاً در شرایط حاضر که جامعه مادر مرحله حساس از تاریخ خویش قرار دارد بیشتر این خدمت گذاری و ایثار محسوس تر است...

این خواست زمان است که پابهای آن پیش برویم و خود را به کاروان زندگی که نایم در حال تکامل است برسانیم. این خواست و آزادی هر انسان و بخصوص هر جوان است. جوانیکه درست می اندیشید و معقول فکر میکند راه رسیدن به این زندگی را می یابد و در یافتن آن اشتباه نمیکند، مشروط بر اینکه معقول بیندیشد و اراده و پشتکار داشته باشد. زیرا با این شرط است که میتوان به زندگی ایده آل رسید. در این جای شکی نیست که ما در شروع از زندگی قرار داریم و هنوز راه در رازی باقی است تا آن را طی کنیم ولی طی کردن این راه همانطوریکه قبلاً تذکر دادیم اراده و پشتکار می خواهد و مستلزم تلاش پیگیر و دوامدار است. جوان و یا جوانانیکه متصف به این صفات اند به یقین در زندگی موفق و خوشبخت اند و آینده بر روی آنان لبخند می زند.

گفتیم اراده و پشتکار، پلی این یگانه عاملی است که ما را در زندگی موفق میسازد. پس برای اینکه این صفت را در خود پرورش دهیم چه باید بکنیم؟ ساده ترین راه اینست که کار امروز را بفراوان بکول کنیم. زیرا اگر کار یکبار باید امروز انجام داده شود برای فردا گذاشته شود، پس کار فردا را چه وقت انجام دهیم، به همین ترتیب گذاشتن و واگذاری کار ها یک روز به روز دیگر باعث تراکم کار ها در زندگی میشود و این امر سبب میگردد که انسان از کار خسته گردد

کار امروز را بفراوان نباید موی کول کرد

ویگانه علت خستگی هم همین گذاشتن کار امروز به فردا و از فردا به پس فردا و به همین ترتیب به روز های بعد است. در جوامع پیشرفته این معاله زیاد در خور اهمیت است و از همین سبب است که آنان به پیشرفت های زیادی نایل آمده اند زیرا وظایف و کارهای سپرده شده را در وقت و زمان معین آن انجام داده اند. امروز که مادر شرایط خاص زندگی قرار داریم، وقت شناسی و کار هارا مطابق پروگرام بر سر رساندن از وظایف اصلی، جوانان شمرده میشود زیرا با این عمل است که میتوان خود را به کاروان زندگی که داریم در حرکت است برسانیم، و در غیر آن اگر روزگار را به بی هدفی سپری کنیم هرگز نمیتوانیم به زندگی ایده آل و آرام و مسعود برسیم چه رسد به اینکه با کارون تمدن هم گام شویم.

پس ای جوانان! بیایید دست بدست هم داده در راه آبادی کشور و آرامی مردم خویش مصدر خدمات گردیم که جامعه ما از ما انتظار دارد. و این مامول و خواست زیاد مشکل نیست مشروط بر اینکه هدف معین داشته و کار و وظایف سپرده شده را به کمال امانت داری و ایمان داری به انجام برسانیم.

دارند و صرف برای رفع خستگی یکی از آلات موسیقی را فرامیگیرند و به آن آشنایی حاصل میکنند.

امروز جوانان ما نیز مانند سایر جوانان کشور های دیگر در پهلوی دیگر کار ها و رشته های اختصاصی خویش به موسیقی علاقه میگیرند و یکی از وسایل موسیقی را فرامیگیرند و با آن آشنایی حاصل میکنند که این امر در مواقع خستگی و رفع آن خیلی ها موثر است. زیرا نواختن یکی از این آلات موسیقی باعث میشود که هم خود نوازنده رفع خستگی کند و هم شنونده از آن محفوظ گردد. پس چه خوب است که همه جوانان ما در پهلوی مشاغل خویش به موسیقی و یکی از آلات آن آشنایی داشته باشند تا از یکطرف باعث رفع خستگی های ناشی از کار و فعالیت جسمی و دماغی آنان گردد و از جانبی باعث خوشی و سلامت تیری دیگران گردد.

زن امروز و کارهای خلاق

گذشته، به کیهان سفر نموده و خلاصه نوش بدوش مرد وظایف اجتماعی خویش را بصورت عالی انجام میدهد. در پهلوی این وظایف زن بزرگترین وظیفه خود را که عبارت از وظیفه مقدس مادری است فراموش

چنین نظر دارند که همین موسیقی هم در ذات خود برای علاقمندان آن خالی از دلچسپی نیست. بهر حال موسیقی این است که در دنیای ماشینی امروز و برای رفع خستگی های جسمی و روحی که ناشی از تمدن امروز است موسیقی بهترین داروی آن شمرده میشود. خوشبختانه امروز جوانان اکثر از کشور ها نظر به شوق و استعداد که دارند یکی از آلات موسیقی را یاد و به آن آشنایی حاصل میکنند. البته این به معنی آن نیست که این عده جوانان این وسایل موسیقی را به بهترین شکل آن می نوازند و در کار خویش استناد و مهارت دارند. خیر، آنانیکه واقعا موسیقی را رشته اختصاصی خویش قرار دادند از این امر مستثنی اند زیرا این عده از این راهان می خورند و این رشته را، رشته اختصاصی خویش قرار داده اند ولی منظور ما از آن عده جوانانی است که به موسیقی علاقه

در آن روز گاری که شرایط زندگی با نابرابری های خود بیداد میکرد و تبعیض و نا برابری رواج فراوان داشت زن که نیمی از اجتماع ما را تشکیل میدهد در بدترین شرایط زندگی و حیات اجتماعی قرار داشت



نکرده و بهتر و بیشتر از گذشته متوجه تربیه و پرورش اطفال خویش است و آن را به بهترین وجه پیش میرد.

امروز زن، مانند مرد در تمام شئون حیات اجتماعی کار میکند، عرق می ریزد و مشکل ترین و حساس ترین کار ها را پیش می برد در مقابل ترین ماشین ها کار میکند و از پس آن به بهترین شکل بر می آید.

جامعه ما امروز به زنانی احتیاج دارد که بر علاوه وظیفه مقدس مادری وظایف اجتماعی خویش را به نحو احسن انجام دهد، خوشبختانه بقیه در صفحه ۴۹

این بعضی و نا برابری زاده شرایط آن روز گار بود که به زن موقع نمیداد از چار دیواری خانه اش پا بیرون بگذارد و در کار های اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی سهم و نقشی داشته باشد. زن آن وقت وظیفه داشت که صرف طفل بدنیآ بیاورد، پرورش و بزرگش کند، پخت و پز نماید، جار و پ کند اما امروز دیگر زن از این حصار بیرون شده، از خود حقوق و وجایی دارد که باید به آن احترام کرد و قبولش داشت.

زن امروز، از چار دیواری منزلت پسای بیرون گذاشته بدنیای امروزی قدم

شکار و سایر وسایل دست داشته طبیعی مثل تهیه نموده و امرار حیات می نمایند.

باز هم زن یا مادر در کنار مرد به چوبه جبهه می بردارد همراه با مرد زمین را تخم می زند، قلبه و عاله میکند و در و خر می نماید. مگر با وجود تمام این معمولیت ها رسالت مادر بودن و زن بودن را فراموش نمی کند پیوسته در فکر آن است تا برای اطالتش مادر مهربان و برای خانه و فامیلش کدبانوی خوب و برای شوهرش زن با وفا و عزیز باشد.

به ادامه این مرحله وقتی وابستگی ها وسیع می شود و از خانواده که هسته جهان بشریت را تشکیل میدهد قبایل طوایف و ملت ها بوجود می آید.

زندگی و عشق و محبت به زن گیمست که ساحه خانواده بزرگ و بزرگتر شده، خویشاوندی و پیوند می آید بعد از ارتباطات و وابستگی سبب می شود که طایفه ها و طوایف بوجود آید و برای اینکه امور این طوایف و بنا به عبارت دیگر عمل و نظر آنها بدرستی وفق نماید و در اجرای امور طوایف و بنا به آنها بی نظمی رخ ندهد شخصی را به سمت رئیس طایفه تعیین نمودند که البته شکل تکامل یافته ریاست فامیل و یا خانواده را داشت شخص موصوف بر علاوه اینکه مسئول اداره فامیل و طایفه اش بود نقش مدافع را در برابر طوایف دیگر نیز به عهده داشت همچنان بایک مرور کوتاه به وضاحت دیده می شود که زن در همه مراحل زندگی به حیث شخصی مسئول خانواده در پهلوی مرد در خدمت آنها بوده و در طول تاریخ نقشش را در امور تولید فراموش نکرده در همه کارهای تولیدی سهم فعال داشته گاهی در پای ماشین های غول پیگر قرار گرفته و زمانی در پشت دستگاه های بافندگی دست و ناخن ساتیده است.

بالاخره زن رئیس بلا منازع خانواده بوده و وظایف که به او سپرده شده عبارت از: موافقت مسکن، تقویت کانون خانواده، تهیه آذوقه، کار در مزرعه، شکار و دامپروری و غیره که در اجرای همه آن موفق بوده که البته تاریخ شاهد و گویای خوبی به این قول ماست.

پس وقتی جامعه «پاتر یگال» یا پدر سالاری پدید می آید مرد عملاً نیروی کار تولیدی را بدست می گیرد در نتیجه زن موقوفه موقعیت گذشته را از دست داده و تابع بی چون و چرا فرمانبردار و محکوم و برده مرد می شود و بنا برابری و منازعات و کشیدگی ها در میان این دو شریک زندگی بروز می کند از این جاست که یکی را حاکم و دیگری را محکوم و برده فرمان بردار مرد می سازد اینجامت که مرد این وحشی رام نشدنی قرون و عصا قدرت را بدست می گیرد بر بنده اش که زنی است حکم می راند او را ت و کوب می نماید و چون مرغ اسیر در دامش کشیده و محصور زندانی اش می کند.

غافل از اینکه او نیز مانند يك مرد انسان است حق دارد آزاد زندگی کند و از همه نعمات زندگی مستفید گردد.

بقیه در صفحه ۲۸

ژولمون



این عکس شرایط نامساعد زن را خوباً منعکس می کند

يك نگاه گذرا به سرگذشت زن

به عمل می آوردند درین وقت زن و مرد و مادر و پدر مکلف بودند تا از همه امور چه در خانه و چه در بیرون منزل واری نمایند و در شکار و شکار هم به همه امور زندگی پرداختند مشترکاً به امور زراعت مصروف می شدند دام پروری می کردند به شکار حیوانات می پرداختند و غرض حفاظت اطفال و فامیل از شر حیوانات درنده و وحشی به پیره داری همت می گماشتند. بعدها مقام و نقش والای زن بیشتر متبادر می شود و ریاست خانواده با قبیله به زن تعلق می گیرد که آنرا «ماتر کال» یا مادر سالاری می نامند درین دوره نیز خانواده ها از طریق

شکار شده بود از برج و باوری امروزی خبری نبود بهترین باشگاه انسان را مغاره های نمناک و مخوف تشکیل میداد که در و دیوار آنها با تصاویر از حیوانات و پرندگان وحشی مرسوم گردیده بود.

درین مساکن نه رنگی دیده میشد و نه بوغنی و نه موبل و فرنیچر منتها برای اطفال تازه تولد یافته سنگ ها را روی هم گذاشته و برای آنکه اطفال از شر حشرات خزند و خطر ناک در امان باشند سکوی بنا می نمودند و این مهمانان عزیز را بالای همان سنگ ها جا می نمودند و از او مراقبت و پرستاری جدی

بعد از آنکه بشریت در روی زمین زندگی را به آغاز گرفت جوامع بشری شکل نودمانی داشت در آن طوایف، قبایل، ملت و مملکت شکل نگرفته بود سازمان دهی نیز بشکل بسیار ابتدایی موجود نبود یعنی آثار ه کنند و اداره شونده مطرح نبود مساوات مطلق دیده می شد آنوقت انری از حاکم و محکوم، دارا و لادار قوی و ضعیف وجود نداشت و حرفی از ظلم و استبداد و استثمار فرد از فرد شنیده نمیشد.

درین وقت زندگی مردم خیلی ساده و بی پیرایه بود خوراك انسان از شکار حیوانات بدست می آمد پوشاك آنها نیز پوست حیوانات

می گردند . زیرا معتادان به مشروبات الکولی مسائل تربیتی را به طاق نمیان و فراموشی می گذارند . بالاخره از چنین خانواده هایی صفا و صمیمیت و سخت بر بسته و کوچ می نماید و به عوض بی میلی و بی تفاوتی بالهای شوم خود را گسترده سایه بی تفاوتی و بی میلی رانام میزند .

همچنان اگر کودکان خانواده ها در محیطی که تصویر شد تربیت شوند . نبال بی پرو بی نمر خواهند بود که گریزان از منزل بار آمده و روح و روانشان به فشار های اجتماعی عجزین شده باعث آزار خویش و اطرافیان خود خواهند شد .

معتادان به الکول ، همیشه پر توقع ، بدبین ، حسود بوده و اراده برای نظم و نسق زندگانی خویش نداشته و همیشه درد سر دیگران می باشند ، آنها بعد از صرف مشروبات الکولی اعتنایی به قواعد و همچنان قواعد اخلاقی نداشته و رعایت نظم اجتماعی را اصلا به نظر ندارند و چون اراده و توان فکری شان از بین میرود

بی رحم و سنگدل شده و در مقابل هر عملی از خود عکس العمل شدید و بی جا را نشان میدهند .

اضرار دیگر مشروبات الکولی اینست که حسادت زبیش از حد فرزندان بیدار شده و شعله های نا بکار بی اعتمادی را دامن می زند ، و در مورد نزد یکتترین کسان خود مثل زن و فرزند بی اعتماد بوده و هر نظر و عمل و اقدام همسر خویش را سوظن نمود و گمان بد نسبت به خالشی روز به روز رشد نموده و حالات سخت تباهی آور و نارام کننده به میان می آورد .

بندك مطالب فوق . باید خانواده و مسؤولان امور متوجه باشند تا این بلا و آفت ویران کننده غیر انسانی در اجتماع ما ساحه رشد نداشته باشد و اگر اینجا و آنجا نیز ، نمونه وار دیده می شود باید جلوش از همین اکنون گرفته شود .

البته آنچه را بر شمردیم ، منت نمونه خروا رذاله از بسیار بود که برای عبرت آموزی به مصداق ضرب المثلی « اگر در خانه کسی است يك حرف پس است » امید بهروزی های را در قبال داشته باشد .



و در اثر افراط آن ، به جنایات خطر ناک دست میزنند ، بالای فکر اندیشه ، روان ، جسم و اعمال آنها نیز تأثیرات نا مطلوب وارد می شود .

مشروبات الکولی شیرازه محیط و خانواده ها را برهم زده جامعه را بسوی تباهی و انحرافات اخلاقی سوق میدهد و بی مسؤولیتی، بی تفاوتی را در روان و اراده انسان حاکم ساخته و بتدریج انسان را بی تفاوت ، غیر فعال و بار دوش جامعه بار می آورد .

آنها یکه به مشروبات الکولی معتاد شده اند به منظور تهیه آن به هر وسیله مشروع و نامشروع دست زد و برای فروشناسان ن عیش زشت و نا بکار خویش از هیچگونه اقدامی رو گردان نمی شوند . ضمن اینکه صحت مند ی خویش را به خطر می اندازند اقتصاد خانواده را نیز به ضربه هولناکی مواجه می سازند .

از سوی دیگر چون آنها همیشه از حالت عادی زندگی بدور می باشند فرزندان شان نیز از تربیه سالم و درست بدور مانده نارامی ها و تنویش و اندیشه های همیشگی سا به شوم خویش را بروح و روان شان گذاشته و قانون خانوادگی به سرایشی و سقوط منجر

الکول

دشمن خوشبختی

خانواده ها

پهلوی منفی الکول ، همان مشروبات الکولی است که در هر حالت و با هر منطقی که اراده شود نو شیدن آن مضر به صحت مند ی انسان بوده و حادثه های معتادان مشروبات الکولی بسا خانواده ها را به غم مبتلا نموده است .

بناء مشروبات الکولی طوریکه تحقیقات صورت گرفته عوامل اصلی بعضی جرایم بوده و بیماری های مختلف صحتی و اجتماعی را به میان آورده است درین مورد کتاب های زیادی نوشته شده و ضرر های این آفت خانمان سوز بیان شده است .

همان طوریکه معتادان به مشروب الکولی

جوامع انسانی همانگونه که از پدیده های طبیعی استفاده نیکو نموده بنا بر انحرافات و نا بسامانی های محیطی و اجتماعی ، بار ها به نا ملایمات و نا آرامی ها مواجه گردیده و ثمرات استفاده نا درست پدیده ها را چشیده و حادثه های غم انگیزی را باعث شد و اما الکول نیز از جمله پدیده های است که در اثر کاوش ها و تجزیه و تحلیل سالیهای متمادی مورد استفاده انسان ها قرار گرفته و تا زمانیکه در امور زندگی بجا و درست بکار رفته مفیدیتش بر همه بر ملا شده و تاکنون نیز در لابراتوارها و مراکز علمی از آن حد اکثر استفاده را می نمایند .

گرازه و طنه

ستاره هر لویشت کی نرتوب
پت مرانه سپیختوب
اتلتوب دی اتلتوب
ستا هر پان او هر گرتنگ

دلته مات هر یو مسکنده
تینیدلی - هر چنگیز
خوله شوه ماته د مغول
برباد شوی هر او رتنگ

هر دینمن او هر غلیم
تالا لگر او یرغلگر
بیکلا لگر او زورور
خی له تا تینتی په ختنگ

ستا دهر غلیم پر ضد
که دلردی که دبر
په مخ وپمه په مخ وپم
ستا دپت ساتلو چنگ

ته کعبه زما کعبه یی
ته سپیختلی - پاک - تکه یی
زه دی خاوری بیکلویه
مجاور پمه ستا ملنگ

په زما گرازه و طنه .
ته زما یی او زه ستایم
ته دیوه دیوه دیوه
زه پتنگ پتنگ پتنگ

ستا وچ خوز - اغزی اغزی
وچه ترخه گنار یی
دختن مشک ورته خار
تری لومگی لاجی لونگ

له هر څه یم بی پروا
مست په مینه مینه ستا
ته هر څه زما هر څه یی
ته می پت یی ته می تنگ

زه سر تیر سر تیر سر تیر
سرفیندل زما ناره ده
کاشکی ورم ستا په هوډ
ته چی مرشمه یی تنگ

نامی هوډ دی نامی هوډ
په خمه ستا په لار
ستا لپاره می منلی
تیمتونو و نگارتنگ

(سنگر)



موج ننگه

کرد موج تگیش جان وندل ما روشن
پاده تاب کند ساغر و مینا روشن
داشت بر پیکر خود جامه موج سپید
بود چون شمع فروزنده سرا پا روشن
چون فضای تگه ماست ز گلپای فراق
هر شب از کوکب سیمین دل دریا روشن
گلشن انعام من امروز بهاری دارد
چمن آینه چشم تماشا روشن
خوش اندازیکه بود خوبی سیرت هنرش
همچو شعریمت بهر صورت و معنا روشن
هست از مشعل اندیشه عالی نظران
آسمان تگه مردم دانار و شن
شیراغمست که بر خاک شهبان موزد
هر گل لاله که سازد دل صحرا روشن

زولون



غزلی در نتوانستن

از دست های گرم تو
کودکان توامان آغوش خویش
سخن هامی توانم گفت
غم نان اگر بگذارد

...

نغمه در نغمه در افکنده
ای مسیح مادر، ای خورشید !
ا ز مهربانی بی دریغ جالت
با چنگ تمامی ناپذیر تو سرودهامی توانم کرد
غم نان اگر بگذارد .

...

رتنگ ها در رتنگ ها دویده ،
از رنگین گمان بهاری تو
که سر پرده در این باغ خسوزان رسیده برافراشته است .
نقش هامی توانم زد
غم نان اگر بگذارد .

...

چشمه ساری دودل و
آفتابی در نگاه و
فرشته یی در پیراهن ،
از آسانی که تویی
قصه هامی توانم کرد
غم نان اگر بگذارد .

احمد شاملو

مه بر آمد

مه بر آمد
خرم و خوش
شب بخندید
نرم و دلکش
دلبری مست و خندان
عازش جلوه گاه بهاران
سر زروتن بر آورد
سوی دریا تگه کرد
زیر لب موج خواند ترانه
بوسه ها برزند بر گرازه
ماه خاموش است
گل همه گوش است

گوهر اندیشه‌ها

آینه شریسم بهر جاکه رفته ایم
از نور گفته ایم هر آنچه که گفته ایم
از ما بجز رموز نهان نهان معنوا
چون نا خدا به قایق معنی نشسته ایم
موجیم که زلزدگیمت ، سراپاخروش ما
زنجیر بی امید خموشی شکسته ایم
هرگز ندیده ایم جهان را بچشم و هم
بازاهدان شهر که پیمان بسته ایم
شد روزگار دور که با عشق آفتاب
از مرز سر زمین سیاهی گذشته ایم
آتش گرفته هستی ظلمت ز سوز ما
از مجمر سکوت که چون قوئی چسته ایم
ای رهروی که هیچ نیابی دیار نور
از خاطر تو باز پریشان و خسته ایم
ما پایمال هرکس و ناکس نمی شویم
چون نیزه ای بچشم زمانه نشسته ایم
از گشتگان راه نوا میرسد بمن
بس داغ‌های تنگ که باخون شسته ایم
در شعر من تو گوهر اندیشه ای بجوی
تا تو نگویی باز که مادر نسفته ایم
راز وجود نور بود در سبزه او
(بر تو) خوش است گزدل خورشید شکفته ایم

پرتونادری



خدمتگاران پیژنم

خوک به لیلی د زلفو نار خوبوی
خوک به مکیز د خیل نگار خوبوی
خوک به دناز نخر و رفتار خوبوی

زه ددی خاوری خدمتگار خوبوم

خوک به دولت خوک به عزت خوبوی
خوک به دخان شان او شوکت خوبوی
خوک به دسرو شولپوشربت خوبوی

زه ددی خاوری شرافت خوبوم

خوک به دخان خوشحالی غوره گئی
خوک به دخان آبادی غوره گئی
خوک به دخان نیکنامی غوره گئی

زه دخیل قام آزادی غوره گنم

خوک به چوکی خوک به مقام غواپی
خوک به له هرچالو دخیل بام غواپی
خوک به له میوله دک جام غواپی

زه سره یو وجود دخیل قام غواپم

خوک به دخان سینگار خوبوی
خوک به دساز گرم بازار خوبوی
خوک به راحت خوک به قرار خوبوی

زه هغه ژوند دافتنخار خوبوم

خوک چی په وینوسورمیدان خوبوی
خوک چی دخیل قسام سربازان خوبوی
خوک چی آزاد افغانستان خوبوی

زه هم همدا رنگه افغان خوبوم

خوک چی ز مو ږ قهرمانان بیژنی
خوک چی نا متو زمریالان بیژنی
خوک چی دا لوی افغانستان بیژنی

زه هم همدا راز انسانان بیژنم
«وطنپال»

واصل رو بیا نی

د گلو خوشبویی

غو دما رضا یوه وی د نا یله
په دو یی کی به ما نه مو می وا صله
ته په کوم دلیل زما دچاری غم خوری
ای مدام له ما پر دیه دخان خپله
که د گلو خوشبویی شم ته می بوی کړه
که میوه شم په ښاخ زانگه ته می وله
زما اجر نیم د دخان نیم دجهان دی
یوه چا د می په دوه خایه وو یشله
په جهان کی لد تو نه دلی خو له بم
کل تر خه خوازه می وتلل په تله
که اصلی وجود دی زه یم له مامه خه
که غرض دی خپل گو مان دی پسی خفه
ای وا صله حقیقی وا صل هغه دی
چیزه یی یانوم د خان یی هیروی تل تر تله



طرح کوتاه

تو اول فصل این کتاب را آغاز کردی
ومن خوانده‌ی ناشی
پس از روزی که عادت با کتاب کردم
تو آنرا بسته کردی
ومن پایان این قصه را
ناخوانده ماندم

بشیر سخاورد

حمام دادن کودک

یکی از پراهم های والدین مسئله غسل دادن اطفال میباشد که آنها عراس دارند که میباید کودک شان هنگام شستشو خنک خورده مریضی شوند و فکر میکنند که برای شستن کودک حتما باید حمام ویا تشناب گرم و بخارآلود با آب گرم لازم است غافل از اینکه آب گرم و بخار و بودن مدت زیاد در حمام برای صحت کودک مضر تمام میشود .

غسل دادن ویاک نگهداشتن کودک وظیفه هر مادر باسلیقه و با فهم میباشد . يك مادر آگاه کودک خود را در شرایط مشکل اقتصادی وصحی حداقل هر هفته ویا هفته دو تا سه بار بادر دست داشتن وسایل ساده صحی شستشو نماید .

غسل دادن اطفال ویاک نگهداشتن آنها برای صحت شان بسیار مفید واقع میگردد . زیرا همه میدانیم که پوست دارای مسامات کوچک اند و در صورتیکه مرتب شستشو نگردد مسامات مسدود گردیده و برای صحت زبان آور تمام می شود .

و اگر به صورت مرتب پروگرامی برای غسل دادن کودک مدنظر گرفته شود در رشد ونموی طفل تأثیر فوق العاده می نماید و هم کودک پاک و نظیف مورد علاقه ومحبت اطرافیان قرار میگیرد .

قبل از اینکه کودک را غسل میدهید باید وسایل حمام را آماده و بدسترس قرار بدهید تا موقعیکه کودک برهنه است و شما به عقب چیزی که ضرورت دارید سرگردان نشده و هم کودک سرما نخورد .

بهتر است برای غسل دادن کودک يك تگن یاغشت پاک ، صابون ، لیف ، روغن زیتون یا بقیه درصنحه ۴۹



اطفال امروز

اطفال و دندانهای زیبا و سالم

مواد معدنی و آهنی و آهنی دندانها می گردد .
همچنان از غذاها و مشروبات بسیار گرم ویا خیلی سرد خوردن نکرده و هم متوجه

باشید که به تعقیب يك غذای سرد ، غذای گرم خورده نشود و در برعکس هم همینطور مدنظر گرفته شود .

همچنان اگر با غذا آب صرف نشود بهتر خواهد بود باید آب را قبل ویا بعد از غذا نوشید

مقصد اینست تا نان با آب دهن خوب مخلوط گردیده ، جویدن طول بکشد و عمل هضم نیز بهتر انجام گیرد .

۳- بمجریکه کوچکترین عارضه یا پوسیدگی در دندانها ویا بیره ها ملاحظه نمودید بداکتر مراجعه کنید تا قبل از اینکه پوسیدگی بمعمق دندان ها ویا بیره ها برسد جلو گیری بعمل آید و با تجویز بموقع کلسیم و ویتامین های (A, B, C) از بروز مجدد مرض جلو گیری نمایید .

۴- بعد از هر غذای روزانه ویا حداقل شب موقع خواب باید دندانها را با ترتیب صحیح با برس شستشو کرد

مدنظر گرفتن حفظ الصحه دهن و دندانها و بیره ها برای همه مخصوصا کودکان امر ضروری پنداشته میشود اگر کودک از همان آغاز یعنی از سن سه ساله بیالابه شستن ویاک نگهداشتن دندان هایش عادت بگیرد تا ایام پیری این عادت با وی همراه خواهد بود پس چه خوبست تا این کار را به آنها به لطف خوش و مهر بانی در آنها بشکل عادت دریاوریم .

و نامنظم در میاید .
توصیه بوالدین اینست که در چنین صورت باید در چهار سالگی کودک یکی از دندانهایش

را بکشد تا جا برای سایر دندان ها به اندازه کافی باشد و اگر دندانهای پیشرو زیاد پیش برآمده باشد از سیم های فلزی که داکتر دندان

میاندازد موثر واقع میگردد و هم در کلنیک های دندان طریق های بکار برده میشود که مفید و موثر می باشد .

به اطفال بزرگتر باید بپیماید که برای جلوگیری از امراض دندان تنها برس زدن و استعمال کریم های گوناگون کافی نبوده ، برس و کریم نمیتواند حتی به صورت محسوس از پیشرفت مرض دندان جلو گیری نماید . پس باید برای خوب و سالم نگهداشتن دندانها ، آن غذاها یی را مصرف نمایند که نه تنها برای دندانها مضر نیستند بلکه برای تقویت ریشه آنها مفید هم واقع میشوند .

سبزیجات ، میوه های تازه و لبنیات بهترین غذا برای داشتن دندانهای زیبا و سالم محسوب میشوند و برای اینکه از بیماریهای دندانها و دهن جلو گیری گردد باید نکات ذیل مراعات گردد .

۱- اقسام شربتی ، قند ، گلچه ، ترشی باب و غیره مواد نظیر اینها در نتیجه تخمیر تولید اسید لاکتیک رانموده و مینای دندان را حل میکند و باعث پوسیدگی دندان می گردد .

۲- آب جوش داده شده چون فاقد کربنات کلسیم است صرف نشود زیرا سبب کمبود

دندانهای کج ویر آمده وگاهی کثیف نه تنها چهره را زشت و بد قواره میکند بلکه از نگاه علم بیولوژی درجهای تنفسی و تلفظ خلل و نقصانی وارد می آورد .

عوامل اینکه چرا و چگونه دندانهای اطفال کج و یا نامنظم میشوند قرار ذیل میباشد :

دوم : مکیدن انگشت که بعضی از اطفال عادت دارند که یکی از انگشتانشانرا همیشه بمکند .

سوم : ارث بردن که ممکن در فامیل نامنظم بودن دندانها به صورت میراثی دیده شود .

و برای اینکه بطور معالجه صورت گیرد و از کج شدن دندانها جلوگیری بعمل آید طرق زیر پیشنهاد شده :

۱- در موقع شیر دادن نوزاد باید سعی کنید وزن بدن طفل به طرف سر سنگینی نکند .

۲- متوجه باشید وادایم مواظبت نمایید تا کودک از همان آغاز نوزادی بمکیدن انگشت عادت پیدا نکند . گاهی مکیدن انگشت در اطفال را عقده پنهانی میدانند که کودک از بعضی مسایل ویا کم محبتی والدین رنجیده و بمکیدن انگشت پناه می برد که والدین باید متوجه این موضوع باشند .

۳- دود صورتیکه کج و نامرتب بسو د ن دندانها در خانواده ی ارثی باشد باید از همان

موقعیکه کودک دندان می کشد دست بکار شوید زیرا دوکتوران این رشته باین نتیجه رسیده اند که کودک نوزاد دندانهای بزرگ را از پدر میراث می گیرد چنانق والا شورا از مادرش که در نتیجه دندانهای بزرگ نمیتوانند در جفت والا شه کوچک جای گیرند از همین سبب است که بشکل برآمده

چونکه هر كودك داراي احساسات و طرز تفكر مخصوص بخود دارد و اميانشدن بر آن معلمين بايد روحيه هر يك را بخوبي درك و كودك را طوري كه هست بشناسند و در صورت كدام مشكل تربيتي و رواني بكمك والدين اطفال ميتوانند به كودك رهنمايي و رسيدگي نمايند، و در صورت لزوم از روانشناسان و متخصصين اطفال هم كمك بگيرند .

طو ر ي ك ه در ب ا ل ا ذ ك ر نموديم معلمين كودكستانها بايد علاوه برو اورد بودن بسلطت تعليم و تربيت كودك تا حدودي در مسايل روانشناسي كودك معلومات و آگاهي لازم را كسب نمايند تا بتوانند باساني با اطفال كنار بيايند . همچنان معلمين بايد خودشان بدون غلبه و داراي روحيه سالم و بشاش باشند تا رفتار و كردار و حر كاتشان نمونه و سر مشقي خوب براي كودكان ها كه مردان و زنان اينده جامعه هستند شده بتواند .

كودكستان اصلا محيط آمادگي براي شامل شدن ب مكنبو قبول مسووليت هاي بزرگتر و مهمتر مي باشد .

هنگامي كه يك كودك كودكستان ديده ب مكنب شامل مي گردد بدون كوچكترين ناراحتي و خجالت هر پيشامدي را مي پذيرد اشيائي اطرافش در مكنب كه عبارت از ميز و چوكي و تخته سپاه خواهد بود او را وحشتزده و فراري نخواهد ساخت زيرا او در محيط كودكستان با اين چيزها برخورد نموده و با آنها قبل آشنائي و بلديت پيدا نموده است .

والدين بايد بدانند وقتي كه طفل خود را بكودكستان شامل مي سازند وظيفه آنها ختم نمي گردد بلكه بايد انتظار بعضي عكس العمل هارانيز داشته باشند زيرا كودك براي بار اول قدم ب محيط خارج از خانه مي گذارد تا آنس بگيرد و دو باره منظم گردد مدت درازي را در بر خواهد گرفت .

بعضا معتقد هستند بعد از اين كه طفل بكودكستان مي رود معلم مسوول او خواهد بود و حالتي كه اين حرف درست نيست زيرا تربيت بايد از خانه شروع گردد و بايد از تربيت كودك در منزل غافل نشويد و او را آماده و منظم بكودكستان بفرستيد. همچگاه كودك مريض و تب آلود را به به كودكستان نفرستيد تا باعث مريض ساير اطفال نگردد زيرا در عيّن مرحله كودكي اغلب بيماريهاي دوران كودكي گريبانگر اطفال گرديده كاليت كه يك كودك مريض در محيط كودكستان مريض را بسيولت به ديگران انتقال دهد. پس سعي گردد كودك مريض را تا زمانيكه بكلي بهبودي حاصل نكرده بكودكستان نفرستند و جنبروز او را در منزل استراحت بدهيد . وقتي كه خوب شد با توصيه و كنترول فرستادن او بكودكستان مانعي نخواهد داشت .

گاهي ديده شده كه والدين كودك مريض خود را بدون توجه بكودكستان رسانده و خود بي كارشان ميروند كه اينكار شان معقول و پسنديده نيست بايد بحال كودك خود كودكان معصوم ديگر هم توجه كنند باين اميد نباشند كه معلم از او پرستاري خواهد كرد ، درست است معلم بايد به اطفال رسيدگي نمايد مگر در صورتي كه طفل مريض باشد و معلم تنها به او برسد تكليف ديگران چه خواهد بود . كودك مريض بايد در منزل استراحت نمايد .

در كودكستانها علاوه براي نكه تعليم و تربيت مسا مهم است به نظافت و حفظاالصحه آنها و محيط كودكستان ها بايد جدا توجه مبذول گردد .



نمايي از زندگي كودكان در كودكستان

مرحله دوم زندگي كودك در كودكستان

زيور علم و دانش و تربيت امروزي آراسته باشند .

كودكستان بهترين محيط جهت رشد ذهني و جسمي كودك محسوب مي گردد زيرا در آنجا اطفال علاوه از نيكه بمسايل عادي كه در ايجاد نظم و تربيت و امور روز مره به اطفال كمك مي كند آشنائي پيدا مي كنند همچنان به ايشان موقع ورزش و تفريح در هواي آزاد را مي دهد و آنها مي توانند با اسباب بازي متنوع و رنگارنگ سر گرم شوند به هنر نقاشي ، گاردستي، خانه سازي وغيره دلچسبي و علاقه مي گيرند ، و قصه ، موزيك ، اكت درامه ها و تنظيم نمايشنامه هاي هنري كه در شكوفائي ذوق كودكان نقش عمده را دارا مي باشد در كودكستان به آنها آموخته ميشود .

در محيط كودكستانها استعدادهاي نهفته اطفال از همان آغاز تحريك و كشف گرديده و براي رشد و انكشاف آن قديمي هاي مينو مشمر پرداخته ميشود .

در ممالك مترقي و اكثر كشور هاي جهان سعي مي گردد تا معلمين كودكستانها از بين آنه مردمی انتخاب شوند كه داراي سويه علمي

دوره كودكي مرحله نهايت حساس و مهم در زندگي انسان محسوب شده و رشد جسمي و ذهني كودك از عيّن آوان شروع مي گردد.

لذا مراعات تربيت صحيح در دوره كودكي بالاي شخصيت و آينده او اهميت فوق اعاده دارد .

پرورش اطفال بايد مطابق به شرايط تعليم و تربيه و روش هاي جديد صورت گيرد كودكاني كه در شرايط و جوامع مناسب تولد و نشوونماياند افراد مفيد و فعال بار مي آيند . بر عكس اگر تربيه و نشو و نماي كودك در يك محيط محدود و نامناسب و مخصوصا در خانواده اي كه چارو چنگال هاي فراوان در آن باشد صورت گيرد طفل طبعاً از نعمت تعليم و تربيت صحيح برخوردار نگرديده در جواني فاقد هدف معين بود و بسيار امكان دارد كه بار دوش جامعه گردد .

محيط زندگي و پرورش اطفال را همچگاه معهود نسازيد و به آنها اجازه اشتراك در اجتماعات مانند كودكستانها ، تفريگاه ها و غيره جاهاييكه براي رشد ذهني و جسمي كودكان مساعد و مناسب باشد بدهيد . از آنجاليكه كودك تقليد پذير است و شنوي در اجتماع يا همسالانش سريعتر صورت مي گيرد مخصوصا در اجتماعيكه مردم آن با

بیاد زاده گم ، داغ بدلم ماند !!
و زنی چرخ های وحشتناکی کشیده و نمود
کرد که از حال رفته است *

مادر زلمی گریه نمی کرد مثل شبی قدم
بر میداشت ، میدید که پسرش را لحظه به لحظه
از و دور تر میکنند با آنهم خاموش بود ، نه
فریاد میزد و نه موهایش را میکند ، بین جمعیت
کوچکی که قدم به قدم دورتر میشدند زن
(بچه لالامسگر) را هم دید ، بیاد روز های
افتاد که او پشت درواز می آمد و صدا میکرد:
زلمی خلاص شدی؟ بریم که ناوخت شد *

زلمی مستی کتان مثل پرندای بال میکشود
و بطرف کوچه میدوید ، زن دردل گفت (امروز
هم بچه لالاکل مسگر پشتش آمده بود که
مکتب برون خن چرا ای مردم دکه همراهش
میرن؟ کل شان مکتب میرن؟)
وقتی بخانه برگشت زن عابا تحقیر اورا
بیکدیگر نشان داده می گفتند :
«خوش اس که بچش مرده ، يك ذره گریه
نكند ، از روی زمانه خو يك چشم تر ميكند»
اما او به چیزی توجه نداشت ، چابك و نرم مثل
گریه ای قدم بر میداشت و چار طرف حویلی
را از نظر میگشتاند ، بعد که خسته شد به خانه
آمد لحظه ای در چار چوب دروازه مکت کرد ،
آنگاه قدم بداخل گذاشت در اتاقی داخل شد
که روز قبل بستر پسرش را هموار کرده بود ،
مدت چند دقیقه وسط اتاق زانو زد ، به چیزی
نکرمیکرد ، یاشاید هم در جستجوی چیزی بود ،
انگشتش را لای دندان ها محکم گرفته بود و به
قسمت ریختگی دیوار با چشمانی از حدقه
برآمده نگاه میکرد ، ناگهان از جایش برخاسته
بطرف طاقچه رفت ، آنجا کاسه شوربا انداخت
هنوز پر بود و يك ورق نازك روغن بخ زنده روی
آنها پوشانده بود ، برای لحظه کوتاهی جبین
درهم کشیده به آن دقیق شد اما دفعتا مثل دیوانه
ها فریاد های جگر خراشی کشیده بطسرف
دروازه کوچه بدویدن پرداخت ، پایش برهنه
بود و جادر از سرش افتاده ، موهایش به شکل
تار آوری گرد سرو شانه هایش ریخته بود ،
اشك سیل آسایی از دید گانش فرو میریخت
و فریاد های دردناکی میکشید :

صبر گو ، اوره نبرین ، صبر کنین ، زلمی
جان ، بچه گم ، بریت شمر و آوردن ، ای ده بخور
تو خو گشته بودی ، از برای خدا او مردم ، اوره
نبرین ، صبر کنین ...

شوربای بخ زده از چار طرف کاسه بردست
ها و لباسش ریخته هیچ چیزی باقی نمانده بود
اما او کاسه را همچنان محکم گرفته بود و در
کوچه ها میدوید و فریاد میزد:

ساوره نبرین ، او مردم اوره نبرین ...
پایان

بعد باکله روبه زن کرد :
«خوارو ، تو از خودگی نمی کنی ، خن ما به چی
درد میخوریم ؟ پسه مسه که کار داشتی
چرا پیش دکه کسی روان کنی خوارو ، ده ای
وختا کار و بار فضل خدا خو بس هروقت پسه
کارت شد فقط سر به صدا کو خوارو ،

دوباره به چهره زلمی دقیق شد :
«بچه باید جان بگیره ، از باد هوا کسی سیر
نشده خوارو ، از ماخو چیزی کم نمیشه ، خدا
بما رو پایش کت ما بسیار خوبی کنه ، کی
از باد هامیره ، بسیار جوانمرد آدم بود خوارو ،
کی از یاد ما میره »

بعد دستش را که چند ثوت بیست افغانکی
چارفات شده در آن بود آهسته زیر بالش
پسرك برده ادامه داد :

«اگه همه تگنیم به چی کار میایم خوارو ،
کوه به کوه نمیرسه ، آدم به آدم میرسه »
زن با چشم اشکیار پیوسته تشکر میکرد :

«کاکا نصرو خدا نگیریت ، خدا تره از سرما
کم نکته ، داغ بچه ها یته نه بینی ...»

وقتی که کاکا نصرو سر به کتان خانه راترک
گفت ، زلمی هنوز هم خواب بود ، گاهی آهسته
تکان میخورد ، لب می جنباند و بعد زود آرام می
میرفت *

ساعتی بعد کاسه شوربا بالای سر پسرك
بخ بسته بود ، چراغ تیلی کم کم روبه خاموشی
میرفت ، پسر بزرگتر در حالیکه سرش را
بدیوار تکیه داده بود گرسنه و ناراحت بخواب
رفته بود دندان میجوید ، زن همانطور که
سرش را به کف دستهایش گذاشته و محکم
گرفته بود در حالت نیم خواب و نیم بیدار
بود ، واما زلمی ...

زلمی دیگر نفس نمی کشید او همانطور
خاموشانه و بی سرو صدا بخواب ابدی فرو رفته
بود ، دیگر نه احساس داشت ، نه حرکتی و نه
حرارتی ...

همه چیز پایان یافته بود ، بیرون باران
می بارید ، زمین ترشده بود و شیار های باران
آب از لای سنگریزه هاراه باز میکرد و بس
پیش می خزید ...

فردا تا حوالی ظهر یکتعداد معدود زنها و
مردان همسایه در حویلی گردآمده بودند کاکا
زن کاکای زلمی دیر تر از همه حاضر شدند
اما هر دو شدت گریه می کردند .

گریه های اجباری واز روی زمانه ...
زن دستمال کوچکی به سرش بسته کرده بود
و بالای بستر پسر از دست رفته اش زانو زده
بود ، باور نمیکرد او مرده باشد ، باور نمی کرد
عزیز دلش را از دست داده باشد *

وقتی پسرك را برای بخاک سپردن بیرون
میکردند ، کاکای زلمی فریاد میزد :

آهسته تکان خورد اما نگفت ، هیچ چیزی نگفت .
آرام و راحت افتیده بود ، رخساره استخوانی
و باریکش زمانی رنگ می گرفت و سرخ میشد
و لحظه ای رنگ پریده و مات بنظر می آمد ، زن
تمام حالاتش را زیر نظر داشت با گریه برخاست
و از روی طاقچه قرآن را برداشته بوسید و ناله
کتان گفت :

«ای خدا ، اوره بتو می سپارم ، اوره بتو
می سپارم ...»

و دوباره بر گشته پهلوی بستر نشست ،
پسرك آرام بود ، خیلی راحت و بی صدا نفس
میکشید *

زمان به کندی میگذاشت ، لحظات دیرپا و
رنج آوری بود ، سکوت همراه با سایه مرگ
مثل خنای زشت و گریبی بر اتاق بال گسترده
بود ، در آن هوای نیمه تاریک شامگاهی چهره
پسرك آنقدر غم انگیز جلوه میکرد که باعث
شد دوسه دهه زن از وحشت بخود لرزیده
و بر روی پسرك خم شده اطمینان یافته بود که
زنده است و نفس میکشد *

وقتی که هوا کاملاً تاریک شد نازده زن به
فکروشن کردن چراغ تیلی افتاد ، کورمه ل کورمه ل
گوگرد را پیدا کرده پله چراغ را بالا کرد و
گوگرد زد ، روشنایی سرخ ، رنگ چراغ ، رنگ
کاذبی بر چهره پسرك پاشید ، دقایق همچنان
با سکوت مرگباری میگذاشت ، پسرك آرام بود
و زن ، دیگر گریه نمی کرد ، پسر بزرگتر هنوز
برنگشته بود *

پانزده ، بیست دقیقه بعد صدای باز بسته
شدن دروازه کوچه بگوش رسید بدنیال آن
سر قه بلند مردی شنیده شد و متعجب آن
آوازی بگوش رسید :

«کسی است ؟ مادر زلمی جان ؟ خوارو ؟
زن باعجله برخاسته تا وسط اتاق پیش رفت ،
صدا از کاکا نصرو بود ، کاکا نصرو دکاندار
همان دکاندار سر کوچه ، کاکا نصرو دروازه
اتاق را باز کرده با همان صدای بلند و
زنگدارش گفت :

«خوارو؟ سلامیک!
زن جادر راه سر و شانه های خود جاچسب
کرده با صدای آرامی گفت :

«سلام علیک کاکا نصرو ، خطور یاد مساره
کندین ؟
کاکا نصرو در حالیکه بالای سر پسرك میرفت
گفت :

«ساز یادما نبرین خوارو ، به گفته بودن
که زلمی جان صحت شده ، دوباره دروازه اتاق
باز شد و پسر بزرگتر در حالیکه در یکدست
کاسه سفالی بزرگی و در دست دیگر باکتری را
گرفته بود داخل شد ، زن با تعجب گفت :

«بچم چی آوردی ؟
کاکا نصرو در جواب گفت :

«چیزی نی ! يك ذره میوه ده دکان بود ، يك
ذره هم شور و ، خدا مادر اولاداره نگیره
شوده دکان يك کاسه روان میکنه ، امروز
گفتم عوض به اگه زلمی جان بخوره بهتر میشه
خوارو ،

بعدخم شده به صورت زلمی دقیق شد :
بچه باید جان بگیره خوارو بسیار ناتوان
شده ، چیز میزی میخوره ؟

زلمی بی حرکت و بی حس بود ، لبهایش
را نگرینست خواست چیزی بگوید ، لبهایش

او را - چه شد ، چرا اینطور سخت لرزید و عرق
کرد ، چرا اینطور رنگ باخت و بیخود شد ،
چرا ، چرا ، زلمی دو باره گفت :

«مادر ؟ ...
زن تکان خورد : اینه حالی ، میکم ، حالی
بچه گن خوب
و باسرفه ای صدایش را صاف کرد انسانه
جازه بگویم؟

«آه یادم آمد ، در کجا بودیم؟
زن حواسش را باخته بود با گوشه چادر پیوسته
عرق از جبین زلمی پاک میکرد و به حافظه اش
فشار می آورد : (افسانه پری کوی قاف جقسم
بود ؟ خطور شروع میشد ؟) همه چیز از یادش
رفته بود از ناچاری راست و دروغ شروع کرد :

«پری کوی قاف موی های دراز داشت ،
ناگهش میرسید ...
بچه گن گفت : نی ناگهش نبود ، تاپای
هایش می رسید *

زن قبول کرد : آه تاپای هایش می رسید ،
بسیار دراز بود ، رنگ طلا ره داشت ...
بچه گن دو باره گفت :

«رنگ طلائی سیاه بود ،
زن سرنگان داد :

«هاسیاه بود ، سیای سیاه مثل قیر ...
ناگهان پسرك نیم خیز شده بادست بگوشه
دیوار اشاره کرد :

«مادر ؟ اونه پری ره ببین ، طرف به میایه
موی هایش دراز اس ، اونه ببین ، طرف به خنده
میکنه ، کالای سفید پرشیده ، اوره ببین ...
زن به سویی که اشاره کرده بود دید ، جز
قسمت ریخته شده گاهگل دیوار که روی آنرا
با جونه سفید کرده بودند چیزی ندید ، با پریشانی
گفت :

«بچم بیدار هستی ؟ چی میگی ؟ چی ره
دیدی ؟

زلمی با اطمینان گفت : پری ره ، اونه پری
کوی قاف ! طرف به خنده میکنه موی هایش
شمال میزنه ، مادر تو او ره دیدی؟ دیدی؟
زن رفت ، پنجره را محکم بسته کرده دردل
گفت (تبداره ، جنات میکه جانش مثل
آتش میسوزه ، خدا نکایش کنه) .

برگشت ، کنار بسترش زانو زد ، زلمی هنوز
به آنجها تکیه داده ریختگی دیوار را نگاه میکرد
لب هایش آهسته آهسته مرلرزد و چشمهایش
از پشت یکدسته موی پریشانی که بر صورتش
ریخته بود برق میزد ، زن ناامیدانه به او و به
دیوار نگاه میکرد ، بعد ناگهان از وحشت فریاد
دردناکی کشیده به موهای خود چنگ زد و های
های گریه کرد : او بوی مرگ را حس میکرد

زلمی خون سرد و خموش به مادرش چشم
دوخت آنگاه سرش را آهسته بر بالش نهاد
يك دستش را روی معده خالی اش و دست
دیگرش را زیر سرش طوری قرار داده چشم
بر هم گذاشت که فکر میکردی هیچ چیزی باعث
آزارش نمی شود حتی گریه های دردناک مادرش
یکی دیوار از لای پلك های نیمه باز مادرش
را نگرینست خواست چیزی بگوید ، لبهایش

پوستر

دست‌انده تصویرگری

پوستر، صفحه‌ای است از نقش، یا پیامی باز گسو کننده از واقعات یا نشان دهنده انشایی که بیننده بانگاهی زود گذر آن پیام را درک کند، نقش‌ها و رنگ‌های آن مطبوع، نوشته‌ها بزرگ و لی کوتاه با جروی چاپ.

پوستر، آفیش، پلاکات یا آگهی دیواری، یکی از رشته‌های مهم و برجسته هنر گرافیک یا هنر ترسیم و تصویری است.

پوستر سازی به مفهوم امروزی آن در اواسط قرن ۱۹ مسیحی در اروپا تولد و اشاعه یافت، ولی پوستر به مفهوم عام و کلاسیک آن، تا ریخ طولانی داشته خیلی کهن سال و سالفند است. «پوسترها، آثار ی هستند، اما پاره‌ای از آنها در عین گذرا بودن نیز ماندنی اند، اینها با نقاشی اکادمیک همان رابطه‌ای را دارند که روزنامه نگاری با ادبیات دارد. هر دو برای این وجود می‌یابند تا توجه را به سوی خود جلب کنند و تا تیری آنی نگذارند و هر دو با تاکید و مبالغه همراه اند. پوستر ساز همانقدر به وسیله چیزهای باب روز و سوسه میشود که روزنامه نگار. پوسترها و روزنامه‌ها به چیز ی تعلق دارند که چاپانی هابه آن «او کی یوسنی» دنیای شناور می‌گویند دنیای لحظه، تپش و شوق آنی».

تا ریخ هنر های گرافیک نشان میدهد که مصر، یپا، با بلیسا، یو نا لیا و رومی هاو... در حدود سه هزار سال پیش از میلاد، پیغام‌ها و اعلامیه‌های دولتی را روی قطعات چوب و یا پوست حیوانات نوشته، روی دیوار های قصر ها، برجها و محلات مزدحم و عمومی شهر نصب میکردند اعلامیه‌ها و اعلانات مذکور بیشتر روی خط استوار بود و تصویر در آنها کمتر به کار میرفت.

در قرون وسطی نیز اعلامیه‌ها و آگهی‌های مهم و فوق‌العاده را روی دیوارهای

اماکن عمومی و مرکز شهر می‌آویختند یا در شد سو داگری و پیدا یی نخستین جوانه‌های پورژ وازی پوستر های تبلیغاتی و جلب کننده تجار تی پدید آمد. نخستین پوستر خطی گرافیک توسط هویلیام کامتون در سال ۱۴۷۷ ساخته شد. پوستر کامتون توسط خطاطان دیگر تقلید شد. تا قرن ۱۹ آگهی‌های تجاری و غیر تجار تی همه خطی بودند. در سال ۱۸۷۱ تحول بزرگی در زمینه پوستر سازی پدید آمد. در این سال «فر دریک واکر» پوستر تصویری چاپی را طراح ی نمود. پوستر مذکور برای نما ییثنا به «زن سفید پوش» اثر «ویلیام کالینز» تهیه شد. در پوستر واکر تصویر زنی را می بینیم که در آستانه در نیمه باز قرار دارد زمان شب را نشان میدهد. آسمان پر ستاره فضای پشت سر را زینت می‌بخشد زن بصورت مر عوزی انگشت روی لب گذاشته است. این پوستر بصورت چشمگیری دو ستند ارا ن تیا تر را بطرفی خود جلب نمود. بعد ها طراح دیگر ی بنام «اوبری بیر دزلی» کار والر را ادامه داد. بیروزلی با مهارت و ظرافت هنری خاصی اعلان ساده را به طرح تبدیل نمود. یکی از پوستر های چاپ اوله پیاو های سینگر «می باشد» در این پوستر بریک زمین پردرخت و سبز، پیا نسوی سیا بزرگی در قسمت چپ صفحه و نمای عقب چو کسی پیا نیست دست را ست به شکل یک مثلث مو لر و برجسته طراح ی شده است.

در کشور فرانسه هنر مند بزرگ «ژول شره» پوستر رنگی و مدرن را ایجاد نمود. ژول شره ضمن اینکه از رموز و عناصر انتهای هنر گرافیک به قدر کافی سر رشته داشت، با استفاده از صنعت لیتو گراف ی پوستر های تجاری و سیاسی رنگی تهیه نمود.

بدینگونه بو جود آمدن صنعت چاپ، تحول بنیادی و دگر گون کننده‌ای در زمینه پوستر سازی و طراح ی ایجاد نمود و صنعت لیتو گراف ی، این هنر را منقلب ساخت.

«صلیب سرخ» یا صلیب آهنی؟ سر یار زخمی و زلدا نی ما برای آب التماس میکند «خواهر» آلمان ی در مقابل چشمهای او آب را روی زمین میریزد. هیچ زنی در بریتانیا نیست که چنین کاری بکند. هیچ زنی در بر تیا نیا نیست که این را فراموش کند.

بعد از پیروزی انقلاب کبیر اکتوبر، هنر پوستر سازی در اتحاد شوروی و سیما گسترش یافت، هنر ادبیات نو یسن کار گری پوستر را نیز در پر گرافت افکار انقلابی زحمتکشان و آرمای انسانی بلشو یك‌ها توسط پوسترها بخوبی انعکاس می‌یافت. خصوصیت برجسته پوستر های انقلابی آن زمان، ساده با صراحت بود. بدینگونه افکار آراء شعار ها و... در کوچه و بازار و جاهای عمومی پوستر سازی میشد، این کار سهلتر و عملی تر از نقاشی

بعد از ژول شره از هنرمندان و گمرا فیت های معروفی چون: بیر بو نار، ایبل، دو میه و هاری دو تو لو ژلو تر گمیتوان نام برد.

بعد از انگلیس، کشور فرانسه مهد پرور شگانه نخستین پوستر های نوین قبول شده است. در نیمه دوم قرن ۱۹ پوستر سازی از فرانسه به آلمان راه یافت و در آغاز قرن ۲۰ در سرتا سر اروپا رواج یافت.

بین سالهای ۱۸۹۰ و ۱۹۱۴ پوستر تحول کیفی محسوس نمود. این تحول کیفی عبارت بود از نوعی گریز از پیچیدگی هنر نو و ایجاد سبکی تازه و پر خاشگر برای قرن بیستم. پوستر اشکال و انواع گونا گونی بخود گرفت. پوستر های تجار تی، سیاسی، اجتماعی، تبلیغاتی-صحی، فرهنگی، آموزشی، تربیتی و...

در جریان جنگ جهانی اول پوستر های سیاسی رونق زیادی یافت. پوسترها یکه در آن مردم به مقاومت فرا خوانده میشد و دشمن مورد نفرت و سرزنش قرار میگرفت. دریک پوستر انگلیسی زمان جنگ میخوانیم که:

بود. این کاری بود که از عهد نقاشان اکادمیک با تکنیک دقیق و پر کادشان بر نمی‌آمد. در زمینه رشد و گسترش این نوع پوسترها طراحان و گرافیت های برجسته ی چون: مالویچ، لیستسکی، لیپیدوف، و کرانسکی همت گماشتند. پوستر شناس معروف «میلر» در این مورد می‌نویسد: «در این هنگام (آغاز پیروزی انقلاب اکتوبر) هر شهر شوروی چنان از همه سو پوشیده از تصاویر و کتیبه‌هاست که جای خالی روی دیوار ها باقی نمانده... یعنی ساختن همه دنیا بصورت یک پوستر عظیم». یک شاعر انقلابی در این مورد سروده است که: چانه ها و کوه ها قلم مو های ما هستند و میدانها صفحه های نقاشی های ما.

در اروپای آن زمان پوستر را دیگری را می‌پسند. با رونق قابل ملاحظه هنرهای تزئینی، پوستر رنگ گویستی یافت و ساحه پختی حوزه و تقو ذ آن و میعتر گر دید. ساده شدن پوستر و طراح ی به تجار تی شدن آن کمک کرد.



رشد قابل ملاحظه بی کسب نمود. پوستر
پوسترهای معرفی کننده موسیقی،
رقص، ادبیات و... ابعاد گوناگون و
متنوع یافته اند.

جنگ جهانی دوم بار دیگر پوستر
سازی را در جهت معین و خاصی گسترش
جهت سیاسی و جنگی، فاشیستهای هیتلری
تبعیبات و احساسات ضد یهودی و ضد
کمونیستی خود را یگانگی بخشیدند و در
این مورد پوسترهای زیادی از چاپ
برآمد.

در اتحاد شوروی پوسترهای ضد

ماشین عظیم تولید و مصرف بود و بازی
تجلیات بی مرز و پایداری یسری
محتاج بود.

با رشد اقتصاد سودا گرانه و رونق
صنعت، ضرورت انعکاس فرآورده های
جدید ماشین بصورت جلب کننده و مجنوب
کننده آن، مطرح گردید. جامعه صنعتی
عجولانه و شتابزده به پیش میرفت. از
این لحاظ پوستر تجاری به شکلی،
لبت و کتابت نیازهای جامعه صنعتی و ماشینی
معاصر است. در کشورهای اروپایی
در کنار پوسترهای تجاری پوستر
های هنری ارزشمند و ماندگار نیز



فاشیستی رواج یافت. در یکی از این پوستر
ها هیتلر را می بینیم که استخوان آدمی
را به لیش میکشد. شرح پوستر چنیسن
است: «آدمخوار».

در یک پوستر امریکایی ضد فاشیستی
می بینیم که در شیشه عینک یک افسر نازی
چوبه های دار به نظر میخورند در پایان
پوستر میخوانیم که: این دشمن است.

بعد از جنگ، رقابت میان عکاسی
و هنر گرافیک به پیوند پوستر سازی بیشتر
از پیش یاری رسانید. زمانی عکاسی
با طراحی آمیخت و آنگاه گویا بیشتر
بخشید و گاهی هم طراحی و پوستر سازی
بصورت مستقل با عکاسی به مبارزه پرداخت
و راهش به پیش باز نمود. بهره وری از
مکتب های مختلف هنری، چون کوبیسم
پیکاسو سور یا لیسم، کیفیت هنری
پوستر را بلندبرد.



در نیمه دوم قرن حاضر پوستر سازی
کیفیت هنری بسیار یافته و عالی گسب نمود
در سال ۱۹۶۵ پوستر «من ز به» چاپ
اول فستیوال کان را کما می کرد. «تقاشی
خط» نیز به گرافیک شدن و چاپ شدن
هرچه بیشتر پوستر مؤثر واقع گردید.
چونجمله در مورد پوسترهای نوین
میگویند: «هرچیز در نهایت اختصار در
آمدن تا ترکیبی بصری و هم آلود
بنازد».

موتر نبود بلا بود

يك آرزو... ولی پیش از گفتن این

موضوع باید خودم را برایتان خوب معرفی کنم:

در اوایل این گفته کتابی من که: (انسان) غرق در همین زیر غوطه ای ها بودم که یکبار باید به دیگران بیندیشد و آنقدر بفکر خود نباشد) آتش خشم او را نیز تر میکند و فریادش بر می آید

- هر کسیکه ای کپ هاره میزنه، زود تر صاحب موتور میشه و ده موتور های مقبول ترسوار میشه، مگم بچم توره چربلا زده که کپ های شه یادگرفتی و راه و چاری شه نی ...

روز بروز منطق من ضعیف تر شده میرفت و فلسفه زلم ثابت تر از شما چه پنهان درین اواخر کم کم با او هم عقیده شده بودم. فکر میکردم شاید او درست میگوید و مرا کتابها گول زده اند ... رفته رفته این آرزو، یگانه آرزوی زندگی من هم شد و در فکر بر آوردن آن خورد و خواب و آرام از دستم رفت. شب و روز در فکر داشتن یک موتور شخصی! غرق غرق بودم و جز خیالات موتور نازنمی که باید داشته باشم و به اختیار و فرمان خود هر طرف که دلم خواسته باشد بدوانش، هیچ چیز دیگری توجهم را جلب نمیتوانست.

همین اوج آرزو عایب را مزه میکردم و در سینه پر از جفله خواهم قروت میسا شستم که موضوع مهمی نظرم را جلب کرد و آن موتور کهنه همسایه ما بود که از سالها محل چشم پتکان، اطفال شده بود. من که موتور میگفتم و جان میکندم، چنان غافل و بی خیال از کنارش میگذشتم که گوشي کورم و هرگز آنرا ندیده ام، به غفلت و سادگی خویش شکر خندی زده شعر معروف را قلقله کردم: ... یار در خانه و ما گرد جهان میگردیم.

همزمان با آن خاطره پولهایم نیز زنده شد پولهای نازنینم که پس از سالها سال «کاتبیت» و با چند کهای بیرحمتهایی از معاشی لاغر و چار استخوانم زیر زده بودم، مثل گلبرگهای امیدبخشی در برابر چشمم برقصیدن آمدند... و ابایک چنه زدن جانانه، به دوسه هزار افغانی خوب فکر کردم - دیدم هم اکنون در حدود ده هزار افغانی در بانک دارم. موتور مورد نظر میخرم، بقیه پولهایم را مصرف نرمیم و رنگ و روغن آن میکنم و در نتیجه با پولی کم حاصب موتور میشوم و مادر اولادها را از تعجب (بامید خدا) زهره کلک میکنم و هم اگر اندکی پسمان شدم طالب یکی دو ماه (پیشکشی) میشوم. موضوع کاملاً حل بود باید اقدام میکردم.

از شما چه پت و پنهان، بسیار عمر خورده و آرزو جویده ام. قسم یکمتر و بیست و چند سانتی و بیشتر از چار پانچ کیلو و چند مثقال وزن دارم. سفیدی از موهای شقیقه ام شروع شده، رویه بالا و بطرف تالاق پیش میروم، ولی خوشبختانه قدرت پیشروی ندارد چه در آنجا دیگر چیزی برای سفید شدن باقی نمانده است در مورد سفرهایم! باید بگویم که به کرات و بارها فضا های کاغذ اندود و غم آلود آرشیف، خدمات، کنترل و محاسبه و غیره و غیره را پشت سر گذاشته ام و در وجب وجب اوراق آنها جای پای امضای پر شاخ و برگم باقیست که باقیست.

گفتم آرزو ... آرزو بسیار است، آرزوی خانه خوب و آرام، آرزوی ... ولی يك آرزو کم بود دیوانه ام کند. آرزوی داشتن موتور، آن که این آرزو اشک شوق از چشمم جاری می ساخت و چون جریان خلیف و خوشایند برق همه وجودم را به وجد می آورد. خصوصاً که تار های سفید موی مثل زنگ خطری هو- شدار میداد که «تن غافل آخرین لحظات و مواع را از دست میدی». فکر میکردم که دیگر این بزرگترین آرزوی خودم و زلم را بگور خواهم برد. بلی این آرزو تنها آرزوی خودم نبود، بلکه اگر بهتر بگویم بیشتر آرزوی زلم بود. خوب بیاد دارم که دو نخستین روز های ازدواج اولین جمله اش با من این بود که وقتی با من خوشبخت خواهد شد که مثل فلانی و فلانی صاحب موتور باشم. و از آنروز تا امروز هرگز این خواسته اشرا حتی يك لحظه هم فراموش نکرده است و هر گاه رنگی هم زیر دندانم بیاید با طنز و کنایه و تشدد توام با آهی سرد و عمیق و گشدار تراز اه عاشقان دلسوخته، تکرار میکند:

- ده ای خانه سبیل مانده کدام غوری دلما او شده که ای شوه.

پیچیدم و سرخ و سفید شدم، زیرا فکر میکردم با شنیدن این مزه از خوشی زیاد مرا در آغوش خواهد گرفت و ... پیش از آنکه چیزی بگفتم، مادر اولادها با شدت و جدیت بیشتر پرسید:

چرا ای طور کار ها میکنی؟ نی که باز ... سخن را قطع کرده گفتم:

- مره هیچ نشده عزیزم هیچ.

و چون باز نتوانسته بودم چیزی بگویم او را بیشتر متعجب و کمی عراسان ساخته بودم. از اینکه بیشتر نترسیده باشد گفتم بچه های کوچک مرا عصبانی ساختند و چون علت را پرسید و برایش گفتم،

با تعجب و عصبانیت بیشتری گفت:

آخر بتو چی؟ توره به موتور مردم و بچه های کوچه چی ... نه که باز دیوانگی های قدیمت توره خورده؟ باز چی بلاره میخایی سرمایه باریانی گرچه از قدیم تا حال هرگز جرئت آنرا نداشته ام که کاری کنم که بدیوانگی بماند. ولی گفته مادر اولادها را بروی خود نیاردم، زیرا دیدم اگر بیشتر ازین صبر کنم و اصل موضوع را برایش نکویم وضع خراب میشود. با اندک سرمساری موضوع ذخیرم را برآورد. یاش فاش کردم و نقشه ام را در مورد خریدن موتور با او در میان نهادم، با آگاهی از اندوخته ام يك پارچه آتش شد:

سالمی مردم که ده قار خدا شوی، تو ای کسه پیسه ره پت کدی و ما خبرنی. الهی ده گورو گفت کار بیایه، روز هاره مه اولادها گشنه تیر کدیم و تو خدا ناترس از پیسی سبیل ما. ندیت چیزی نگفتی. مه حالی کدت می فام. تیز میری و پیسه ره میباری اگه نی دیناره سرت شو میکنم ...

با جرب زبانی بسیار واستدلال اینکه با پول کمی صاحب موتور میشوم و اگر نخواستم موتور داشته باشم آنرا میفروشیم آنگاه پول بیشتری خواهیم داشت، تا اندازهای قانع شد، با حصول رضایت او دیگر خودم را مالک بی چون و چرای موتور نمیدانستم.

شب با خیالات خوشگوار گذشت، صبح پس از اخذ موجودیم از بانک با صاحب موتور یعنی همسایه ما موضوع را در میان گذاشتم. چه مرد شریفی! يك لحظه هم لبخند از لبانش دور نبود. هیچ حاجتی برای (چنه زدن) نداشت. پولی که او پیشنهاد کرد، به نظر من خیلی مناسب بود و موتور را خریدم.

حساب همه چیز را پیش از پیشش کرده بودم. بدون معطلی و بانقش سوخته کراچی بی را بارانندگانش کرایه کردم. موقع انتقال از صاحب قدیمش خواستم تا با ما کمک کند و بالاخره با چند قوت جانانه موتور را بروی کراچی نهادیم. بچه های کوچک و سایر بیکاران روز کم بانگاهای برای تعجب و منگیستند و پیچ پیچ می کردند. خونم گرم می شد، چپ چپ نگاهشان میکردم و میگفتم البته زیر زبان! - احامقهای بی شعور بشما چی آخر دلسم کارم ...

صاحب قدیم موتور موقع خدا حافظی - برای آنکه منتش را بر من چند چند نموده باشد - توام با آهی سرد و دندار تر از آه مجنون نامراد گفت:

این وضع من که هر روز ایشان را در حال بازی میدیدم و آرام از کنارشان میگذشتم بی سابقه و غیر مترقبه بوده هم در حیرت فرو رفته بودم. آنرا بحال خودشان گذاشته به سر وضع موتور نظر افکندم. بیچاره وضع فلاکت باری داشت، جز جارا استخوان کج و معوج هیچ چیزی برایش باقی نگذاشته بودند هر کسی چیزی از آن برده و نشانهایی بحیث یادگار بجا مانده بود، ولی غزم من حزم بود. با خود گفتم مهم نیست به عوض شیشه ها بلاستیک خواهم گرفت و بجای دستگیره ها، قلفک و وطنی نصب میکنم. همچنین بروی سیت هایش که به غیر یکی دو توتو آهن و چند فنر چیزی نمانده بود، تکه لیلای می گیرم.

اطفال همانطور متعجب بهن نگاه میکردند و کم کم به پیچ پیچ شروع کردند، ولی همینکه از ایشان دور شدم همه یکبار به خنده افتادند و صدای خنده «هو» در سر تا آخر کوچسه پیچید، سرا پایم از خشم میلرزید، ولی برایم ثابت بود که به تنهایی حریف آنهمه آتش پرچه ها شده نمیتوانم.

از نگاه های پراز تعجب و چشمان از حدقه بر آمده مادر اولادها دانستم که وضع عادی ندارم. از یکطرف بچه های کوچک عصبانیت کرده بودند و از جانی ذوق گفتن این مزه به مادر اولادها دلم را به تیش انداخته بود، خودم چنان باخته بودم که نمیدانستم خنده کنم یا گریه. مادر اولادها در حالیکه انگشتانش را جنگ وار بر بینی و لب بالا پیشش قرار میداد گفت:

(آمرده که توره چی شده؟ چرا ای طور شدی. مثل پسرکی تازه جوان که برای اولین بار راز دلش را به معشوق آشکار میتیاید بغود

میزدند و منم در مقابل اظهار شکران و سپاس
سنگذاری میکردم .

باشیر غلطی خودم را به اداره ترافیک
رساندم تا جواز سیر بگیرم . مامور موظف بایک
نظر اندازی موشگافانه در سوابق من ،
لست طولی را از باقیات تکس و مالی و غیره
و غیره را ردیف و حواله می کرد . بایک چرت
محاسبوی دریافتم که هنوز در حدود پنج هزار

افغانی دیگر بدهکارم تا صاحب واقعی منتر
شوم . حالانکه دیگر نه چیزی برای فروش
مانده بود و نه روی برای پیشگی ! کاهلا
سودائی شده بودم . اداره از یادم رفت جگر
خون و اندوهگین بخانه شناختیم . زلم با آگاهی
از موضوع کم مانده بود خوب تم کند . ولی
دلعتا چیزی بخاطرش رسید . بزودی تغییر
قبایله و لجه داد . خرسند و بیروز مندانه نظر
جالبی ارائه کرد که مورد قبول واقع شد .
او میگفت که تا مدتی از منتر بدون جواز سیر
(قاجالی) استفاده میکنیم و آهسته آهسته پول
جواز سیر را پس انداز خواهیم کرد و آنگاه...
این نظر به اتفاق اراء تصویب شد .

فردا صبح با جرئت بیشتری منتر را حرکت
دادم چنانکه میتوانستیم تا اندازی این برو
آن نگاه کنیم . طی همین نگاههای چشمه
سه تن همکارم افتاد که پیاده بطرف اداره
راهی بودند . در کنارشان توقف کردم از
ایشان دعوت کردم . تا آنان سوار شوند ،
سروکله سه تن دیگر هم نمایان شد . آن
بی انصاف ها با آنکه میدیدند جای برایشان
نیست ، بازور وقت خود شانرا گنجانیدند .
تحمل وجود شان نه تنها برای منتر ، بلکه
برای منم طاقت فرسا بود احساس میکردم که همه
شان برشاله های خود سوارند . منتر بارانی
و تنیلی فروانی به حرکت افتاد و بزبان حال
فریاد بر آورد (از برای خدا (کفیدم) دل
انسان بخصوص دل صاحبش تراش کباب
میشد .

همکارانم با آنکه از تنگی جای خون در
رگهایشان گره خورده و منفصل ها ایشان
از کار مانده بود ، میگفتند و می خندند و این
تبریک میگفتند تا رسیدیم به نزدیک اداره .
در آنجا با ایست از سرگ عمومی بطرف چپ
یعنی بطرف دروازه محوطه اداره می پیچیدیم .
در همین اثنا پس شهری با سرعت سرسام
آوری بما نزدیک شد ، به سختی برک را
فشار دادم ، مو تر چابجا متوقف شد و صدای
بلندی بر خاست . در يك آن بابت منتر چون
آهن پاره ای به یکسو پرتاب شده ، فاشن
و جمیع ضمایم آن دو سه قدم جلو تر بر زمین
افتاد .

هر کس که حادثه را دیده بود از خنده
... شده بود . روبه همکارانم نمودم ، شا یند
آنها ... ولی آنها نیز مثل همه غسرق قبه
بودند ... آری ! همه میخندیدند و با انگشت
مرا بیگانه نشان میدادند ...

«پایان»

نستافته موضوع را پراشش گفتم . او با گریه
و دشنام و بدعتا میخواست موضوع را حل
نماید . ولی پس از عجز و لایه و استدلال او را
از خر شیطان پایین آوردم و حاضر شد تا
قسمتی از انانیه مورد ضرورت هر روزه خود
را بفروش برسانیم . آنچه داشتیم به نصف
نصف قیمت بالای کهنه فروش بفروش رسید
پول مورد ضرورت را تهیه نمودم و بدون کم و
کاست پرداختم و هیچ نگفتم ، زیرا در اول چنین
فیصله می رابر من قبولانده بودند . منتر پس
از دو سه عطسه کوتاه و دراز شروع به جان
گرفتن کرد و صدای غرغر و دودش بلند شد
از هیجان سرا پایم میلرزید با ادب و احترام
و تشکر فراوان از ایشان خدا حافظی کرده (نه)
پیاده بلکه با منترم) از سرای خارج شدم .
خیلی وار خطا بودم ، از یکسو هیجانی منتر-
دار شدن و از جانبی نا بلدی در عرض راه از
چندین تصادم نزدیک برو قوع تصادفا نجات
یافتیم . بهر شکلی بود . منتر خودم رابه خانه
رساندم مادر و اولادها بدین منتر نزاعی را که بخاطر
سوراخ شدن دیک طلبی همسایه با زن همسایه
شروع کرده بود ، پاک فراموش کرد و دیوانه
وار بسوی منتر دوید ، گویی پس از سالها
فراق به محبوب دیرینش رسیده باشد چون
جاندار با منتر صحبت میکرد زن همسایه با
با کلمات و ریکی ملالت کتان میگفت :

- عوض منتر دیک و کاسه بغرین و دست
تانه پیش هر کس و ناکس ! دواز نکتین...
ولی بغوی میدانست که از خوشحالی زیاد
گوش ما حوصله شنیدن صدایش را ندارد .
صمیمیت بی سابقه زلم رادران شب هرگز
فراموش نمیکتم . هر لحظه ام از بفغان و کار-
یزمیر و گلغندی میزد و در عالم خیال میله می
ساخت و خواهر و مادر و خویشا و ندانش را به
میله دعوت میکرد و ... ضمن صحبت موضوع
مهمی بیاد مآمد که هرگز درباره اش فکر
نکرده بودیم و آن موضوع (جواز سیر) منتر و
(لایسنس) درپوری بود . باز در اوج خوشی
مغم شگفت و مگی در گیلان شیر مازیرو
غوطه ای زد...

زلم موضوع را ساده فکر میکرد ، ولی دل من
گواهی بد میداد آتش خوابهای بی ربط و
برشانی از ورق های جواز سیر ، منتر و تصادم
دیدم و چندین بار ، از خواب پریدم ...
صبح نزدیک بود دودلی غیر حاضرم کند .
از یکسو میخواستیم با منترم به اداره بروم
از طرفی نداشتن لایسنس و جواز سیر چون
هیولائی هراس انگیز هراسانم میکرد .

بالاخره یکدل را صد دل کرده ، در حالیکه
حتی از خود میترسیدم بطرف اداره حرکت
کردم از سر و رویم عرق میچکید ، ولی بی
هیچ حادثه ای به اداره رسیدم . همکارانم
بطور عجیبی بمن و مو ترم میدیدند درنگها
یشان تعجب ، تمسخر و نا باوری مخلوط شده
بود بهمان لحن بمن لبریک میگفتند و پوزخند

آه تو اینجا باشی و ایطور (کرکر) کنی ،
منز ما کرک میشه و ده کار خود نمی فایم ...
دیگران یکقول و یکصد گفته اس را تانسید
و مرا رعسپار منزل کردند .
در راه همینکه خودم رادر میان مردم یافتم ،

منوجه ندیم که همه چیز به یکبارگی تغییر
فاحشی کرده است ، خودم ، بازار مردم و همه
چیز خودم را مثل روز های دیگر کم و ناچیز
نمی پنداشتم ، زیرا حالا صاحب منتر شده بودم
میخواستیم به همه ناز بفروشم ، مسوئری از
پهلویم گذشت و خاکبادی بر پا کرد . در
حالیکه منتر ران را هدف تیر غضب آلود نگاه
قرار داده بودم (البته مثل اکثر موارد دزدیر
زبان) گفتم :

- احمق بی شعور منم منتر دارم ، ولی مثل
تو بی همه چیز مردم را اذیت نمیکتم ...
ما چرا با آب و تاب و رنگ و روغن برای
مادر اولادها قصه کردم و دلگرمی بیشترش را
جلب نمودم . آه که از قانع ساختن او چقدر
خوشحال و آسوده خاطر میشوم ! ...

با آنکه با مستری و پرزه فروشان وعده کرده
بودم که تا اكمال کار مزاحم شان نشوم ، ولی
دل طاعت نمی آورد و هر لحظه برای دیدن
منتر بی تابی میکرد ، حاضری و بدو بیراه گفتن
امر را به هیچ گرفته ، شله (سرای) بودم و
وقتی هم که اذین کار فارغ میشدم ، سراغ
تکسی از پای افتاده می را میگردفتم که با درپوش
قرار نموده بودم تا درپوری رابمن بیا موزد ،

قسمت زیادی از پولهایم درین راه مصرف شد .
ترمیم منتر مدت زیادی را در بر گرفت ، ولی
بالاخره روزی فرا رسید که جان بگیرد و آماده
عطسه زدن گردد . آن لحظه ها ، هیجانی ترین
لحظات زندگی بود ، زیرا از یکطرف بزرگترین
آرزوی خود و زلم شکل عملی بخود می گرفت و از
جانبی روز حساب و کتاب هم بود ... دلبره
و اضطراب بی جرئت تر و کمر و تر از روزهای

دیگر نشانم میداد ، و قتیکه پرزه فروش نماینده
مستری و دکانداران دیگر رقم نهائی مصارف
ترمیم را اعلام کرد ، دود از دماغ بلند شد و
کم بود ضعف کتم ، زیرا نه تنها ذخیره و
پیشگی ، بلکه یکی دو گلیلم فرش خانه ام را نیز
بانیست می فروختم تا آنرا پوره میکردم .
غرق خود بودم و چرت میزد که حریف با
پنکی می مرا بغود آورد :

- چرا بیاد ؟ چرا اینتورق گرفت ، چرا
ایطور (کلی و کریت) شدی ؟ منتر خریدن خو
مفت نیست ... پیسی ماره بتی حسابته خلاص
کوه منتر که چالان کو برو پناهت بخدا ...
من که نصف پول لازما با خود نداشتم ،
خجالت زده و توام با زور خندی گفتم :

- نی ! به فکر میکنم که ...
حریف نکته سنج بزودی موضوع را دولک
پدرانه نصیحتیم کرد که مثل بچه های حرف
شتو بزودی بروم و پولهای شان را بیاورم .
بایکد نیا غم و ترس و لرز نزد مادر اولاد ها

- مستری عایب ای چی میکنی؟ مه گفتم
منتره ترمیم کنین ، نگفتم که آیین (تولکسی)
بسازش ...
او دست از کار کشید و در حالیکه خشم
گینانه بمن نزدیک میشد و با آهن چنگش
مانندی تهدیدم میکرد ، گفت :
- بان بیاد ! مثلیکه ده عمرت چیزی رده
ندیدی ؟ می بینی که ما عاشین (لا) میکنیم !

- قربان شما ! این تنها قدر دوستی و احترام
بی شایسته من نسبت بشما بود که توانستم از بهترین
یادگار های نو جوانیم چشم ببوشم آنرا بشما
بفرو ... بدهم .
در حالیکه دولا دولا میشدم و خدا خدامیکردم
که پیشمان نشود . با کرنش و تواضع د
یاسخش گفتم :

- بلی ، بلی میدانم ، لطف شما را تا ابد
فراموش نخواهم کرد ...
کراچی ران راه (مستری خانه را خوب بلد
بوده و همینکه داخل سرای شدیم ، یگراست به چپتی
پیچیده ، چشم برهم زدنی منتر بجان برابر در
ردیف همانند و امثالش قرار گرفت در اول
کسی یقین نمیکرد که میخواهم آنرا ترمیم کنم ،
ولی چون دانستند کاملاً جدی و مصمم هستم
دوسه دکاندار (پرزه فروش) با ادب و احترام
زیاد در باب تهیه سامان و لوازم ترمیم منتر
سخنرانی را شروع کردند . تا نام مستری را
گرفتم از زمین و آسمان مستری بارید . آنهم
چه مستری هایی ! که بقول خود شان چنین کار
عاشی (از انداختن نسوار) هم برایشان ساده تر
بود .

من روز بدنیده : در آنهمه گیر و دار کاملاً
خودم را باخته بودم . به یکی از ایشان پناه
بردم و خواستم تا ترمیم منتر را با او فراروداد
کنم . تا او لب به سخن باز کند ، چشم کشیدن
های همقطاران خاموشش کرد ، ولی او باز رنگی
حرفی و نیم نگای به همه فهاوند که (لقمه) را
تنها نخواهد خورد و سپس رو بمن کرده ،
گفت :

- بیاد ! توده ای کار تجربه نداری - منتر
تکه تکه اس ! یک سامانش پیش مه خساد
بود . یک پوزی دیگیش پیش ازو دکه اما
کار خوده شروع میکنیم ، هر کس که هرچی
داشت خداوس ... باز ده وخت آخر هم گیشه یکجای
حساب میکنیم ...

سخنان او قناعت بغش بود ، به تفاهم کامل
رسیدیم ، کار آغاز شد .
مستری پس از یک نظر اندازی فنی ! به سرا-
پای منتر ، لب بالایش (بانت) را بلند کرد و
سپس با همراهی شاگردش با افزاری بیل
و کلنگ مانند چنان بجان ماشین افتادند که
گویی پیشه پدر پدر شان قبر کنی بوده نه
مستری گری ، هر ضربه که بریدنه منتر محبوبم
وارد میشد در دوش رادر وجود خود احساس
میکرد م نظر میرسید که همین حالا به توتنه
پاره های آهن تبدیل میشود ، دیگر طاقت
نمی توانستم با وجود همه خشم و قهر باز هم
بابرده باری بیش از حدی گفتم :

- مستری عایب ای چی میکنی؟ مه گفتم
منتره ترمیم کنین ، نگفتم که آیین (تولکسی)
بسازش ...
او دست از کار کشید و در حالیکه خشم
گینانه بمن نزدیک میشد و با آهن چنگش
مانندی تهدیدم میکرد ، گفت :
- بان بیاد ! مثلیکه ده عمرت چیزی رده
ندیدی ؟ می بینی که ما عاشین (لا) میکنیم !



سپورت

ولیا قشاشان توانستند در تیم ملی گریز
گرو من جا بگیرند که در وزن ۵۲ کیلو
گرام عبدالکریم عضو کلب شعاع میوند
در ۵۷ کیلو گرام محمد اعظم از کلب انوری
در وزن ۶۲ کیلو گرام غلام مسافر
از کلب تعلیم و تربیه، در وزن ۶۸ کیلو
گرام مسخیداد از کلب میوند در وزن ۸۲
کیلو گرام احمد جان خشن از کلب تعلیم
و تربیه میباشند.

درین مسابقات ۵۲ کیلو گرام ۴۸ کیلو
۶۲ کیلو حلقه زایود پان منسی کا
عبد الحفیظ از اتحادیه کارگری نجف علی
میوند را گنج ساخته و نقش زمین اش

ساخت عبد الحفیظ در برابر نجف علی را
قدرت مندترین چهره ۶۲ کیلو و دولست
مدالهای طلا نقره و برنز مسابقات
ملی مقتدی و بین المللی در یک عکس العمل

دایرشدن مسابقات المپیای ۱۹۸۰ مسکو مشت محکمی است بسدهان امیر یالیزم ونوکران حلقه به
گوش آن.

فقط چند روز محدود به آغاز بیست و دومین مسابقات جهانی المپیای ۱۹۸۰ باقی مانده است

سر یع و یوفانه کاراش در پیروز شدن
مقابل این جریف پرکار و با انرژی
پایان داد و دستش را به دست حکم مسابقه
کاد تا به عنوان پیروزی بالا ببرد. در وزن
۴۸ کیلو گرام چهره تازه سر بلند نموده
درین رویداد انتخابی روی صحنه ظاهر
شد پارویا روی شد نش در چند مسابقه
تماشایگران را به تعجب و تحسین و
داشت و ثابت نمود ورزش پهلوانی با پشت

کمیته المپیک افغانستان جهت اشتراک
ورزشکاران افغانی درین رویداد ورزش
جهانی پلانهای تازه را طرح نمود که
برگزاری مسابقات انتخابی پهلوانی
گریز گرو من (تنه بالا) بخشی از یسن
پلانها را احتواء نموده که مسابقات آن
قبل از مسابقات آزاد در امتداد یو ورزشی
کابل دایر شد. و از بین همه کاندیدان
تیم ملی پنج تن آن ها با تبارز دادن اهمیت

نیکو را گوا - نایجریا - زیمبابوئه
جدید - یوگندا - پانامه - سوئیس - پرو
بولند - پورتو ریکو - پرتگال - آلمان -
شرق - جمهوری مردم کوریا - رمانیه -
سنت مارین - سنیکال - سیرالئون -
سوئد - سیلون - سوریه - سوئیس -
تانزانیا - چکوسلوواکیا
ترینادا ، توپگو، ویزویلا ، المپیک شو روی
ویتنام - یوگوسلاویا - زیمبابوئه

قهرمانان ۸۸ - کشور جهان روز
۲۸ - سرطان در ستدیوم مرگزی
مسکو جمع میشوند.

عده یی از کشورها نسبت
نداشتن اساننامه المپیک اشتراک
در مسابقات المپیای ۱۹۸۰ مسکو
محروم شدند.

تیم های افغانی قبل از اشتراکشان
در مسابقات ۱۹۸۰ سفرهای مقدما
دارند.

به آغاز بیست و دومین دور مسابقات المپیک
۱۹۸۰ - جهانی که عنقریب آغاز می
شود کمیته المپیک مسکو و قافوقنا در
زمینه برگزاری این مسابقات جهانی
تشریات اورد شدند و موثر نمود و جهانیان
قدم به قدم به برگزاری این روز انتظار می
کشند.

در بیست و دومین مسابقات المپیک
جهانی منعقد مسکو ورزشکاران کشور
های افغانستان - الجزایر - اندورا - انگولا -
استرالیا - اتریش - بودستون - بلژیک -
برازیل - بلجیم - بلغاریا - کامرون - شیلی -
کولمبیا - جمهوری مردم کازاخستان -
کوستاریکا - کوبا - دانمارک - جمهوری
مردم ایکناتور - اسپانیه - ایتالی - فنلاند -
فرانسه - گویون - انگلستان - یونان -
گواتیمالا - گینه - ویتنام - هنگری - هند -
عراق - ایرلند - آسپلیند - ایتالیا - چیکو -
اردن - کویت - لائوس - لوزو - لبنان - لیبیا -
لوگزا - موروک - ماسکرا - مالتا -
موریش - مکزیکو - منگولیا - نیپال



صحنه یی از مسابقات کشتی که برای برگزیدن تیم ملی دراستدیوم ورزشی کابل دایر گردیده بود

شناخته شدند. در ۹۰ کیلو گرام که دو اشتراک کننده بودند اینها بعد از یک دور مسابقات به نتیجه رسید و با لتر تیب در مکان های اول و دوم ما شدند و در یکصد کیلو گرام امین الله از کلب اردو بدون انجام مسابقاتی نسبت نداشتن حریف در مکان اول قهرمانی با لا رفت.

نظر به پلان پیش بینی شده کمیته ملی المپیک جهت اشتراک ورزشکاران افغانستان در مسابقات المپیک ۱۹۸۰ منعقد مسکو از جمله همه کشتی گیرانیکه نام برده شد از وزن ۴۸ الی ۷۴ کیلو گرام قهرمانی اول

آند در تیم ملی برگزیده میشود و شانس تیم های پهلوانی - گيرو گرومن و بوکسنگ در مسابقات جهانی اشتراک میکنند و قبل از اشتراک شان درین رویداد جهانی سفرهای مقدمانی به پو لیند - بلغاریا و اتحاد شوروی دارند.

چنانکه روز یکشنبه هیات هشت نفری پهلوانی افغانی بنا به دعوت کشور دوست ما بلغاریا عازم آلتشور شدند.

در بین هیات دیپلوم انجیر نصیر احمد معاون ریاست ورزش به حیث سرپرست نظام الدین به حیث ترینر با کشتی گیران همتا میباشند در وزن ۴۷ کیلو گرام محمد شریف، در وزن ۵۲ کیلو گرام محمد فاروق در وزن ۵۷ کیلو گرام خلیل الله، در وزن ۶۲ کیلو گرام عبد الحفیظ، در وزن ۶۸ کیلو گرام عبد الر شاد و در وزن ۷۴ کیلو گرام خواجه و حید زاهدی میباشند چون هیات ورزشی طی اقامت چند روزه شان مهمان بلغاریا بودند حکومت دوست ما بلغاریا تمام مصارفات را متقبل شده اند.

• • •

تیم ملی بوکسنگ جهت اشتراک مسابقات المپیک ۱۹۸۰ انتخاب گردید.

طوریکه در نشریات قبلی خویش پیرامون شرکت ورزشکاران افغانی در مسابقات المپیا ۱۹۸۰ نوشتیم که از افغانستان دو تیم

پهلوانی و یک تیم بوکسنگ اشتراک میکنند کمیته ملی المپیک جمهوری دموکراتیک افغانستان اخیراً مسابقات آزاد انتخاباتی بوکسنگ را در استادیوم ملی کابل پایتخت

نمود که اشتراک کنندگان آن مسابقات از طریق کلبها و موسسات شان گرد آمد بودند که در نتیجه این مسابقات انتخاباتی در وزن ۴۸ کیلو گرام شمس الدین اختری، در وزن ۵۱ کیلو گرام نثار احمد از کلب عزیز و در وزن ۵۷ کیلو گرام غلام ربانی از کلب آریانا و در وزن ۶۰ کیلو گرام عبد الحی از کلب یا ران صدیق در تیم ملی جا گرفتند و اینها به حیث اعضای تیم ملی در مسابقات المپیک ۱۹۸۰ مسکو اشتراک می کنند.

تلاش های پیگیر توانست نسبت بسط حریفان اول و دوم پیشقدم شود در وزن ۶۸ کیلو گرام غلام صدیق زورگر با خیال آرام دور از هر گونه اندیشه از عنوانی قهرمانی همیشه خود از مسابقات داخلی و خارجی دفاع نمود و بازم در مکان اول سکوی قهرمانی با لا رفت و بعد از شاد از تعلیم و تربیه یکقدم پایین تر از زرگر دیده شد در وزن ۷۴ کیلو گرام خواجه وحید زاهدی از کلب امیری چهره موفق

دیگر وزن ۵۲ با اندک اشتباه در مکان دوم ماند و زمان الدین از کلب اردو سوم شد.

در وزن ۵۷ کیلو گرام خلیل الله از کلب اردو بعد از دیرزمانی حقوق اش را جبهت جاگیری در مکان اول قهرمانی ثابت ساخت با غرور و سر بلندی در مکان اول سکوی قرار گرفت. عین الدین از کلب افغان مدعی همیشه کسب عنوانی قهرمانی اینبار در مکان دوم ماند و محمد عمر از



صدیق زرگر در وزن ۶۸ کیلو گرام بازم از عنوان قهرمانی خود دفاع کرد

و بر قدرت این وزن توانست با دریا روی شدن چند حریف دیرمانده و با تجربه پیرو زنده ماندن پیشروی بکنند با صبر و شکیبایی در سکوی قهرمانی بالا میروند. درین وزن عبدالله از تعلیم و تربیه و عبدالله از کلب افغان را در دو طرف خود یافت که این دو در مقامهای نو به سوم رسیدند در وزن های ۸۲ کیلو هر یک شجاع الدین از کلب اردو - رو هینا از کلب اردو به حیث برندگان اول و دوم

اتحادیه کارگری - در مکان سوم مسکو با لا شد. در وزن ۶۲ کیلو گرام عبد الحفیظ از اتحادیه کارگری شانی کنان و انتخابخانه در بالای مسکو جا گرفت و نجف علی چهره بر ازله این ورزش با از دست دادن مقام قهرمانی در مکان دوم عقب نشینی کرد. و لعل محمد از کلب افغان با وجود

کار همیشه و تمرینات متدوام مسیر ترقی و تکامل خود را میپیماید که این چهره جوان و سایر کاندیدان جاگیری در وزن ۴۸ کیلو گرام محمد شریف از کلب انور بود که در صدر قطار ۴۸ کیلو نسی ما چون اختر محمد از کلب افغان صمد علی از کلب اردو و محمد شریف از کلب میوند قرار گرفت در وزن ۵۷ کیلو گرام خلیل الله از تیم اردو محتاطانه از بین کاندیدان این وزن سر بلند نمود با عبور نمودن از چند مسابقه همراه با پیروزی در سکوی قهرمانی با لا رفت و توجه زیاد تماشاگران را نسبت به خود جلب کرد و یکی از دیدار خود در دور اول این مسابقات عین الدین از کلب افغان را با مهارت و دلیری کامل از سر راهش جهت پیشروی در صدر جدول کنایه زدند در دیدار بعدی خود بدون اندیشه با پیروزی در سکوی قهرمانی گام گذاشت در مسابقات وزن ۷۴ کیلو گرام خواجه و حید زاهدی عضو کلب امیری کارشان را در زمینه پیشروی جاگیری در تیم ملی موفقانه انجام و یکبار دیگر عبدالله از کلب تعلیم و تربیه راه را نو در آورد و با ردیگر عبدالله از کلب افغان را که این دو حریف سر سخت ضرب به فنی و امتیاز مطلوب ساخت و نامش را یکبار دیگر سر زبانها انداخت و به حیث بهترین کشتی گیر در وزن ۷۴ کیلو گرام معرفی شد.

در وزن ۶۲ کیلو گرام دو حریف خوب مقابل عبد الحفیظ و نجف قرار داشت که لعل محمد از کلب افغان و حبیب شاه از کلب اردو بودند که اینبار از مدعیان قوی با موجودیت چهره های شناخته شده چون نجف علی بودند که هر کدام با نام نجف علی آه میکشیدند و میگفتند برو سپرد به خدا. لعل محمد و حبیب شاه در جریان مسابقات انتخاباتی چند مسابقه خوب و موفقانه را پشت سر گذاشتند لیکن آنها در دورهای سوم و چهارم در برابر حریفان قوی و با مهارت از پا ماندند و نشد که به دورهای بعدی پا بگذارند.

مسابقات طی چهار دور با شور و گرمی خاص پیش رفت هر روز بعدی مسابقات نسبت بروز اول تعداد زیاد تماشاگران را به محل برگزاری مسابقات به سوی استادیوم کشاند و هر دسته از تماشاگران با ابراز احساسات نیک و گرم کشتی گیران طرف نظر شان را تشویق میکرد و سرانجام از بین همه مسابقه دهندگان این کشتی گیران به حیث برندگان اول - دوم - سوم شناخته شدند.

در وزن ۴۸ کیلو گرام محمد شریف از کلب انوری در مکان اول سکوی قهرمانی دیده شد اختر محمد از کلب افغان و محمد علی از کلب اردو در مکان دوم و سوم پهلوانی محمد شریف قرار گرفتند در وزن ۵۲ کیلو گرام محمد فاروق چهره موفق و بر قدرت این وزن در بالای مسکو جا گرفت و محمد ابراهیم کشتی گیر بر ازنده و پر قدرت

دشپي په وخت کي درود سطحه
توري لري نيو لي وه . پيري نسول
کولای چي وړاندې ولاړه شي خکــه
چي د لري تر شانه کومه نښه
نښانه ښکارېده او نه دلارېنو دني
خراغونه ليدل کيدل .

ما شا کلیمووا نیمه شپه له خوبه
راويښه شوه . په پيري کي داسي
چوپه ، چوپتیا وه چي ديو مسا پر
د خسر يد لو آواز له
ليري خايه اور يد ل کيده . ما شاد
خپل خوب پر تخت کينا سته پا که او
تا زه هوا له خلاصي کي خکــه
کوښي ته را ننوته . دولي دپا نو
خوږ بوي لگيده . هغه بوي چي دتو
ري او تيا ري لري له مينځه ليدل
کيدل دبيري په شاوخوا راځو پرند
وو . دماشيا په نظر داسي ور غله چي
دهغوي بيري ديو نا معلوم علت په
وا سطحه په وچه کي دبو ټو په منځ
کي پرته ده . خو ورو سته يي داو بو
دشر هار غلي آواز واوريده او پوه
شوه چي پيري يي درود غاري ته
در يدلي ده . ناڅا په دبو ټو په منځ
کي دڅه شي غږ پور ته شو او بيرته
غلي شو . دغه غږ بيا و اور يدل
شو او غلي شو . چي يو خلي ديو
بلبل دوا مډاره او خوږه نغمه د
بوټو له منځه پيل شوه . ما شا مو
سکي شوه او خپل لا سو نه يي د مخي
خواته وغږ ول . دشپي په نيا زه کي
يي لاسو نه تور ښکار يدل يوازي
دگوتو په مخ نو کونه يي سپين
ښکار يدل .

ماشيا خو مو ده دمځه دځنگلو نو
په پوهنځي کي خپله زده کړه سرته
رسولي وه او او س دکار له پاره
جنوبي ولکاته روانه وه اودکار خاي
يي هم په يوه ځنگلي کلخو ز کسي
ټاکل شوي و . ما شا فکر کاوه چي
په زړه کي لږڅه تشوېش او ويره
لري . خو خپل ځان يي گول اچولي و
اوڅه يي کولي چي داو سو سته
هيره کړي . هغي لږه نه ښکي ډيره
وسو سندر لوده هغه په جدي ډول
سره زيا ته ویر يده . هغه د هغو
شينو درا رسيد و په خيالونو کي
ډوبه وه چي د لو مړي ځل له پاره په
ځنگله کي د خپل ما موريت خاي
ته ورسپري اود نو مو پي سيمي
رئيس چي يو مغرور او قهر جن
سري به وي د خپلي چرمي تو ري
گر تي ، پر سيد لو جيبو نو اوگل
لرونکو ټپيو سره به په خير خير دي
او ددي او بدل شوو تورو څپو ته
وگوري او طبعي ده چي به زړه کي

به ووا يي ، همد اوه چي نه مو درلوده .
اوزياته به کړي چي دغه خورا نه
نجلي څوک ده چي موږ ته يسي
را لير لي ده ؟

دماشيا په ستر گو کي خوب
وتښتيد . خپلي جامي يي وا غوستي
اودبيري ځنډي ته ولاړه هلته په
ټولو شيانو پر څه پر ته وه . له ليري
خايه ، دتياو له منځه دچر گت
زړه ورو نکي غږ اور يدل کيده . دا
سي ښکار يده چي هلته دتو ري لري
ترشا کلي پروت دي . دي د خپل
مامور يي خاي ته دبيري پوا سطحه
سفر ، دخپلي نيا دوصيت په
اساس چي دکښتي ديوه کپتان
کونده وه کړي وه . څر نگه چي
ماشيا د هغي خبره منلي وه ، خوشحاله
وه . ددوي بيري لو مړي دنوا له رود
څخه روانيده . او بيا يي دلادو گا

د ل . پا نو ستو فسکي ليکنه
دتوريا لي اياز خاي ژباړه

سور گل

وي وي معني دا چي په يوي جلبي
مين شوي و ، و يي نشول کسري
چي د خپلي معشو قتي غو ښتنه پوره
کړي . د هغي غو ښتنه داوه چي له
آسمان څخه ستوري ور ته را پت
کړي ، کله چي خوارمين داکار سرته
ونشو رسو لاي نو هغي له خپل
ځان څخه وشاړه .

کله به چي هنر مندي دا سندره
خلاصه کړه ، نو خپل لاسو نه به
يي په زوړه په بيا نو و وغل او
بيا په يي وو يل : ددي تراني هدف
روښانه دي . و ا يي چي د خپلو
ميا نو سره په مينی او مهر با نسي
سره وچليري ، هغوي ونه څوړي
والسلام !

په چر يوو تس کي دمعما ري د
پوهنځي څوکسه محصلين په
پيري کي سپاره شول . دلاري به
اوږدو کي هغوي ټول وخت په خپل
منځ کي دسنگتراشي دگنبدو دسات
ختمان ، دآند ري رو بليوف اودمسکو
دهسکو مانيو په باره کي خبري کولي .
ماشيا چي ددوي ميا حثي اور يدي د
خپلي نا پوهي او لږ معلومات څخه
يي خجالت ايسته او مخ به يي تک

سورشو ، له هغي شيبی څخه چي
محصلين پيري ته را غلل هغه دپاخه
عمر هنر منده چپ شوه او تو ره يي
دمين غله ترا نه ونه ويله نوزه گرازه
کيناسته اوده زماژوند په هنر کي
دي ، نومي کتاب چي د استا نيسلاو
سکي اثر دي ، يي مطالعه کاوه .

او س د بيري ټول هسا فر ين
ويده وو . فيلوت ، هنر منده اومحصلين
ټولو يده وو . يوازي ما شاوينسه
وه . دشپي زمزمي ته يي غوږنيو لي
واوزيار يي ايست چي په هغي ځان
پوه کړي . ناڅا به د ماشا تر
شاد اور لگيت د لگيد لو آواز پورته
شو . ماشيا چي خپل مغز اوگر خاوه ،
شاته يي پيلوت ولاړ و او سگرث يي
روښانه کړ . هغه لگيد لي اور لگيت
دلاندی او بو ته وغورځا وه او
ماشيا وليد چي څنگه داور لگيت لرکي
دتوري لري په منځ کي ښکته ولو يده
اود هغه شغلي په خپلي شواو خوا کي
رنکار نگه بخار په ځان پسي راټول
کړ .

پيلوت وويل :

بلبلان سري خوب ته نه پر
يږدي . ما شا سره له دي چي هغه
يي نه لیده خو حدس يي ووايه
چي هغه به تيا ره کي مسکي مسکي
کيري ، په خواب کي يي ور ته وويل :
ماهيځکله داسي بلبلان نه ووليدلي

پيلوت وو يل :

سره شو روی اتحاد کي چي سفر
وکړي ډير دليد لو وړ شيان به وويني
داسي شيان چي انسان په خوب کي
هم نه وي ليد لي .

ماشيا ور ته وو يل :

داله دي کبله و ا يي چي تاسي
تل دلو تلو په حالت کي يا سني او
ځمکه تل ستا سي تر وزرو نولاندی
به تغيير کي ده .

نه ، فکر نه کوم . پيلوت په
خوا بکي همدو مړه ور ته وو يل
او نوردوي شيبی له پاره چپ شو .
او ورو سته يي بيا زيا ته کړه :

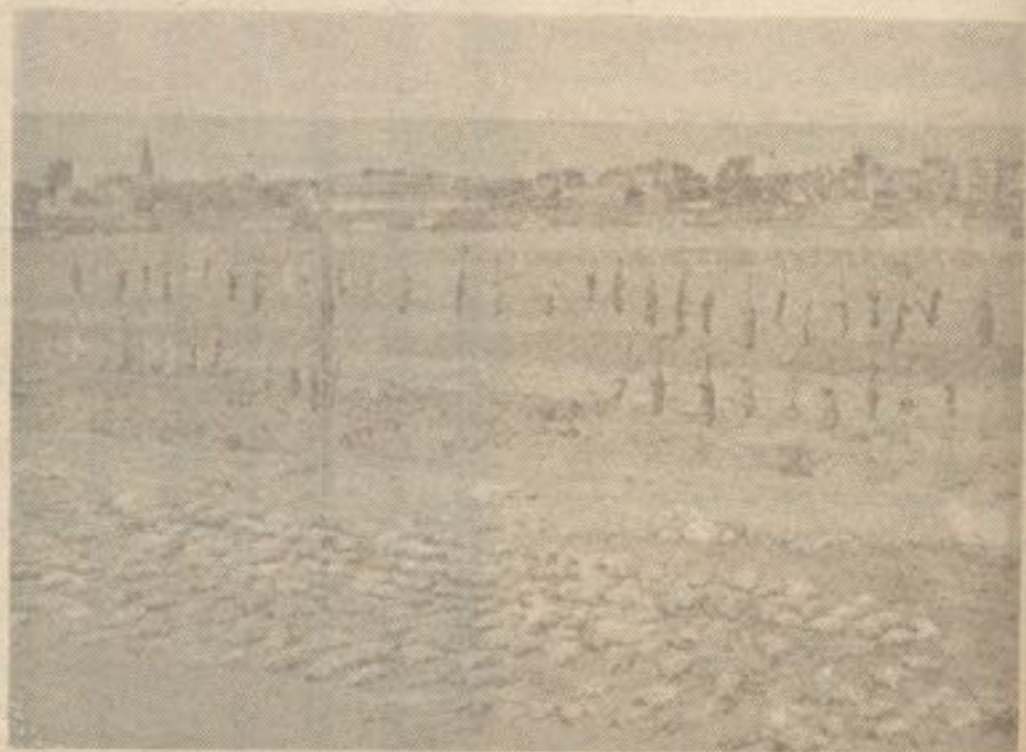
سوا درو ښانه کيدو په حالت
کي ده . دخيز آسمان شين شوي دي .
تاسي کوم خاي ته ځي ؟

سزه ليري خاي ته ځم .

په دي وخت کي پيلوت خپله
څنگال په ديوال با ندي تکه کړه د
ختين افق ته چي دسبا وون سبيدي
يکي درا ختو په حالت کي وي ، يو
نظر وا چا وه . دهسک په لاندینی
برخه کي ورو ستي ستوري دسبيو
زوړ ديو سپين څاڅکي په خير بگسي
خلیده .

موش‌های صحرایی

که یکدسته سی میلیون موش‌های خطرناک و دشمن غله چات و حبوبات را از این ببرند. در کوپنهاگن و همچنان در میدان هواپیما قاهره در آلبا رهای کنترل دسته ازین موش‌ها حمله برده. سیم‌های تلگراف را جوید و ارتباط تلگراف را قطع نمود. حیوانات مذکور حتی اشیای بزرگتر از خود را که بعضاً بلندتر از هم نمیخورد، نزدیک و با خود به جا‌های دور می‌برند و در جا‌ها یا یک موش صحرایی کلان سیم‌های مخصوص خط آهن (توکینساوساکا) را با دندان جوید و درست می‌دقیقه سر یعترین قطار جهان متوقف گردیده، به علاوه در سرزمین هاگ مانیسلا، لوبیتسو، انگولا، نیویارک و نیبال از عجمو موش‌های کلان فراوان است و مضار آن نیز فراوان. قطع کردن فلزات سخت و سوراخ کردن دیوارهای ضخیمی کانکرتی ازین موجودات به سادگی ساخته است. موجودات مذکور بسا دگی از میله ها و پایه های هموار بالارفته، چنانکه گوی آرتسیف خوبی با شد (هانس زیلن) یک فیلم تلویزیونی ازین موش‌ها و نقصان و کمتری که عاید بشر می‌شود بطور مستند تهیه دید و بود که برای تماشا گرو آقا پس شگفت انگیز بود. وی واضح ساخت که از زیان های اقتصادی که موش‌ها برای ما وارد می‌آورند زیاد مملکت دشمن اقتصاد است (دان رد گان) یکی از پرو فیسوران حیوان شناسی میگوید که از چنین موش‌های مضار از قرن هاست که انسان‌ها مضرر گردیده اند که با پستی در جهت رهای انسان‌ها از زیان‌های این موجودات جلوگیری بعمل آید و یک تحقیق تا ز قدیم تا بت ساخت که موش‌ها از خود پرازیت‌هایی تولید می‌دهد و حتی مریضی خطرناکی چون طاعون را بسا دگی انتقال میدهند بزرگسی ازین موش‌های موذی در اروپا و همین طاعون بود که در قرن شانزدهم ریختند.



اینهم تازه ترین طریقه از بین بردن موش‌ها با وسیله تازه ترین نوع نلک مخصوص شکار این حیوانات.

درینوقت زلزله شدیدی بسو قسوع پیوست و عده زیادی از موش‌ها در بحیره کسین گر یختند و موش‌های مذکور توانسته از بحیره نیز شنا کنان گذشته و جان بسلامت برند و ۲۵ سال بعد این موجودات به غرب رسیدند. دندان‌های این موش‌ها

زیاد برنده بود و ۱۳ سانتی‌متر طول میداشته باشد. هر کجا گندم سفید و بزرگ باشد موش‌های صحرایی با مقابل شدن با مواد مذکور بلاد رنگ آنرا میخوردند و همچنان سخت ترین فلزات و مواد صنعتی را بسا دگی می‌جوید.

ولی لیوال ساغر

بحشی در پیرامون روانشناسی

جنایی:

سخنی چند بجای مقدمه:

انسان موجودیست هدفمند و پیکار جو که از بدو پیدایش بر روی زمین همواره با عوا ملئیکه زندگیش را مورد تهدید قرار داده در نبرد و پیکار بوده است. این موجود تلاشمند در بر تو تجارب خویش همواره راه‌های تهلکه و دشواری را دلیرانه پیموده و درفش فتح و پیروزی را در مقابل نیروهای خشن و وحشی طبیعت بر افراشته نگهداشته است.

جنگ و ستیز با موانع و نا ملایمات زندگی بوی آموخت تا بمنظور ادامه حیات خویش دست به تشکیل اجتماعاتی بزند که بر مبنای تعاون و همکاری استوار بوده و در پر تو آن آسایش فریدی میسر شده بتواند تا توانی‌های وی در جریان مبارزات فردی شیوه‌های دوستی و رقابت را بوی گوشزد کرد. گوی شمالی‌های ببر حما ته و بیهم حوادث روزگار بیش از پیش و بر اهمیت زندگی دسته جمعی و اجتماعی متقاعد ساخت.

اما انسان‌های بدوی که در اجتماعات ابتدایی و قبایل وحشی زندگی میکردند از درک خصوصیات انسانی و رموز زندگی اجتماعی عاجز بوده و از مشاهدات بعضی حالات بوحشت می‌افتادند آنها که برای تبیین این حالات نمیتوانستند جواب قانع کننده براه نمایند بعضاً می‌پر سیدند که چرا انسان در بسی موارد برخلاف اراده اش کارهای نا شایسته را انجام داده و منحرف می‌گردد؟ چرا همه فعالیت‌های انسان دقتاً به سکوت مواجه شده و برای ابد از جنبه جوش می‌ایستد؟

این موجود متجسس و کنجکاو صرف به این پرسش‌ها اکتفا

نکرده بلکه در طول تاریخ همواره تلاش ورزیده است تا علل حوادث و اتفاقات را کشف و پیرایشا نی موانع و نا ملایمات زندگیش را غلبه و پیروزی را حاکم نماید. روی این منظور انسان هدفمند در درازنای تاریخ نظر یات و جهان بینی‌های گوناگونی را یکی پس دیگر ترجیح داده است. باشندگان، یونان باستان عقیده داشتند که امور و حقایق عالم هستی و قوانین حاکم بر طبیعت و اجتماع را نباید از امور لاینحل پنداشت زیرا بشر استعداد آنرا دارد که به نحو شنا یسته و مطلوب از عهده درک این قوانین بدر آید. عده از دانشمندان یونان باستان عوا مل جرم آفرین را در تشکیلات اقتصادی و اجتماعی جوامع بشری جستجو و این دودیده را در ارتباط با نفسا نیات و عواطف، خصم، غبطه خودخواهی، نفرت و غیره، در ارتکاب جرایم می‌دیدند. طوریکه قبلاً تذکر داده شد دانشمندان یونان باستان به استعداد و توانایی بشر جهت درک و شناخت حقایق و قوانین حاکم بر طبیعت و اجتماع اعتقاد و اعتماد داشتند. در اثر این طرز تفکر عالی علوم گام‌های سریعی بسوی ارتقا برداشت. اما با تا سف که در قرون وسطی یاشب‌های تاریک تاریخ ایمن سیر ارتقا بی‌طور وحشتناکی عقب‌گرای نمود چنانچه مدعیان علم و دانش جهت بیان حقایق از یک سلسله عوامل ماوراء طبیعت و اجتماع بشری استمداد جستجو و جگونی شون زندگی اجتماعی را از طریق موضوعات ماوراء الطبیعه توضیح و حتی سلوک و کردار انسان بقیه در صفحه ۵۰



سرگرمی ها و مسابقات

جدول کلمات متقاطع

افقی :

۱- یکی از ولایات سر سبز کشور مازان دریا است و هوایی هم به همین نام در کابل است - هر کشور از خود علیحدہ دارد - ۲- عکس چپ - از کشور لیبال انتخاب کنید - گهواره انقلاب هفت نور - نصف مشنگ - غرق نیست

۳- رنگی است بزبان پستو اما پراگنده - باریدن بزبان عوام - نصف دانه - سرش را قطع ما زید از آن طرف از ما ه های عیسوی می گردند - مدار نا مکمل - ۴- اگر نشد جمع پیر و است - در هفت نور پیروز شد - از حروف آهنگ انتخاب کنید - ۵- ضد ماده - از فلم های هندی - شروع و آغاز

منگ - یکی از پایتخت های افریقایسی - خود ما - ۶- فرا مو ش به پستو - سرش را ببرید رفیق بری میشود - نگهبان زیارت - آرا جمع آن است - شهر بزبان عوام ۷- از آنظر ف مو است - یکی از ولایات مشهور کشور ما که لعل آن شهر تچهانی دارد - سبب که میانش خالی است - مردی

عمودی :

۱- با جمع يك الف چند پروانه میشود وظیفه مهم يك انسان - ۲- تلمیحات نوعی از حکومت

۳- گویند سبب ناتمام یکی از براعظم های جهان - ۴- امتحان خارجی - منسوب به روایت است - دو حرف در سه خانه - ۵- در بین میتر - سرو پای پلنگ - گرد - مرکب ناقص - بیل نامکمل - مشغلت کردن اموال و صحت - يك حرف و دو خانه - يك عمل مذموم و نا پسند است - ۶- منسوب

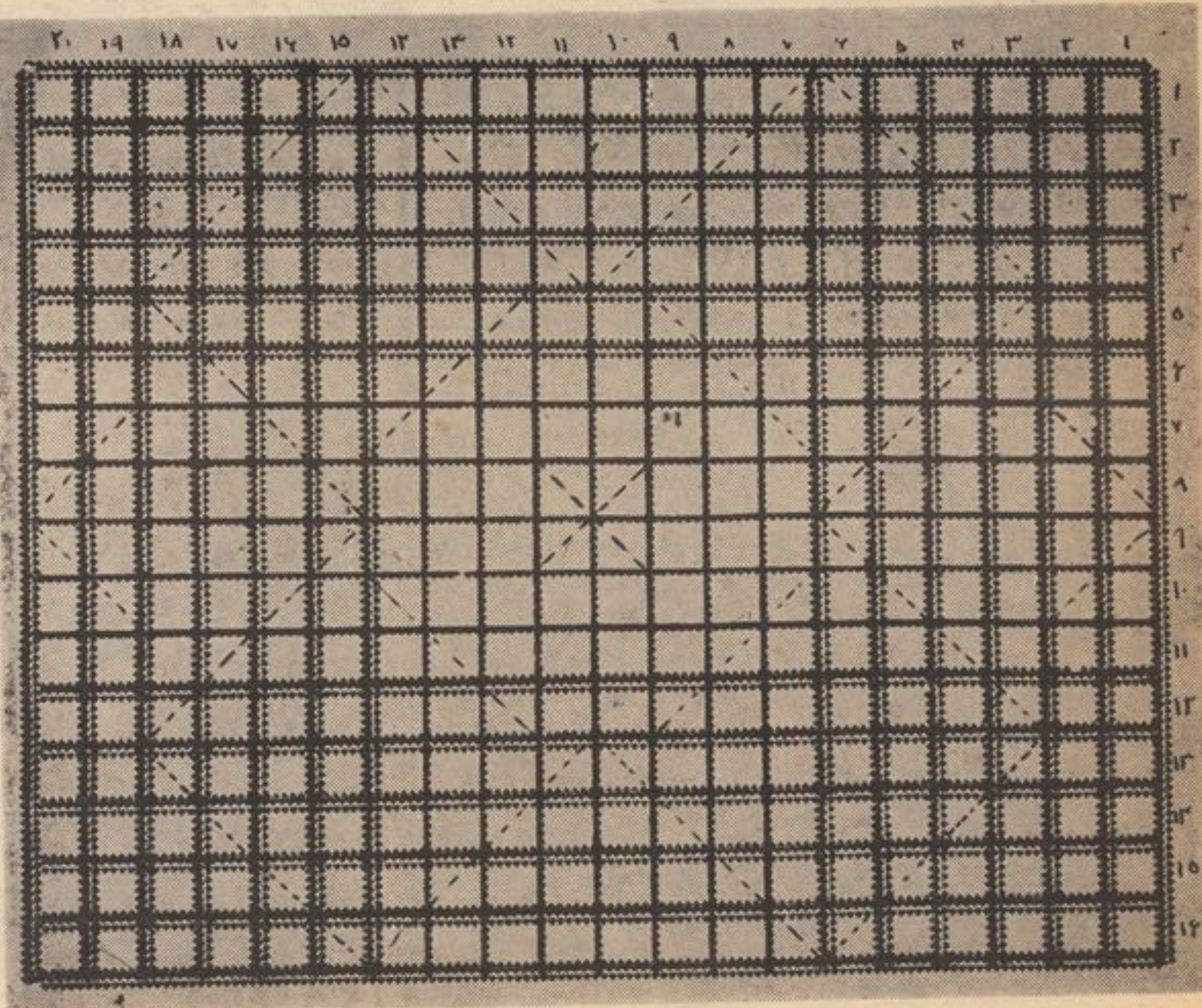
به يك نوع رنگ است - روز انقلاب - ۷- یکی از ولایات کشور ما - ضد خوب - زندانی - ۸- بعد از دیگر - پایش را قطع ما زید بای میشود - پوره نیست - ۹- یکی از

ولسوالی های کشور ما - مفرد آن مد بر است - دروازه - ۱۰- ادای پراگنده - از حشرات مضر صحرایی - از خزنده گان - جمع رای - ۱۱- در بین اسباب است - از آنظر

شنگ - ازالات دهقانی - با لای چت - ۱۲- پهلوان - جای کارگر - ازماه های عیسوی - ۱۳- منقار کوتاه - دراتگشت جادارد - مدار بی پایان - آترا نول هم میگویند - تگراش

آب مقدس است - بزرگترین سر مایه دار تا ریخی سئو نوع از خورا که با ب را یکجا کنید - برج ایفل در آن کشور شهرت دارد - ۱۶- روان - جام آن شهرت دارد - بشیمان - ۱۷- از خورا که باب - حرف

تعجب - بی عقل است - دو پنج - صید - شد - ۱۸- سخت نیست - یکی از شب های مقدس - منظم آن لنا و صفت میشود - ۱۹- خود و عده ما - رنگ نشد - منسوب یکی از کشور های اروپا بی است - ۲۰- یکی از آبشار های مشهور جهان - آبپایی که از جای بلند به زمین جریان دارد -



طرح کننده - محمد محصل صنف سو ۴ و هنر اکادمی خارتدوی

یک تست بسیار جالب برای

کسیا زیدکه نا مزد سپیدا نشندی

ما چندین تست را برای تان چنان گردیم و شاید هم جوابات خویش را با ارسال نمودن فتو و جوابات بخواهید این تست را جواب دهید و ما برای تان میگوییم که نامزد تان واقعا شما را دوست دارد و یا خیر از اینکه در هیجان جوانی کمتر میتوان عشق و علاقه واقعی را از نظر هر به عشق و محبت تشخیص داد و عساله زندگی مشترک از مسایل اساسی زندگی است بنابراین ما این مساله را علی سوالاتی پاشما در میان می گذاریم تا با بررسی و یافتن جوابات درست به شناخت شخصیت لازم مطلوب تان بپردازیم .

این هم سوالات :

۱- در یک مهمانی شما با نامزدتان دعوت شده اید :

آیا او همیشه در کنار شما با کسی میماند ؟

آیا شما را تنها میگذارد و با دوستان خود به صحبت میپردازد ؟

۲- وعده یا آرزوی دیناری با او دارید یا خیال راحت و با تاخیر زیاد به وعده گاه میروید چونکه میداند او هم با تاخیر در محل وعده می آید ؟

یا مطمئن هستید که او همیشه خوش قول است و به موقع در وعده گاه حاضر میشود ؟

۳- حاضر رخصتی شما با او در یک وقت مناسب نیست :

آیا بخاطر او انتظار میکشید و از مسافرت دست می بردارید ؟

آیا اصلا با شما شروع توجه نکرده باشد میروند ؟

۴- جشن تولدی شما است :

آیا باید قبل از روزی جشن تولدی خود را به یادش بیاورید ؟

یا مطمئن هستید که اولین کسی خواهد بود



۳- وقتی با هم بگرش میروید :
آیا از شما درباره جانی که بگرش
میروید سوال میکند ؟
بابدون تبا دل نظر با شما ، خودش محلی
را انتخاب میکند و به نظر و عقیده شما بی
اعتنا است ؟
۳- وقتی شما را بخانه میرساند :
بعد از یک خدا حافظی کوتاه به سرعت
یا هنگام چندانی کلماتی در گوش شما
زمر می میکند و بعد شما را ———
میکند ؟
۴- بعد بحثی شرکت میکنید :
آیا او به شما حق میدهد تا از عقیده
خود دفاع کنید ؟
یا به و سایل مختلف نظر خود را به
شما تحمیل میکند ؟
۵- وقتی با هم بازار میروید :
در آن زمان دیگر خبره میشود ؟

و موثر به دره افتاده بکلی متلاشی شده
بناظر میرسد و عقب آشتی لگت جمدی غرق
در خون دیده میشد. مقتول حا دله بر دی
میانمال بود سبزه روو تقریبا چهل و نه
ساله ، معاون کیمیار نا مقتول را دیدو
دورا شناخته گفت :

- آه، من او را می‌شناختم. او سر هتک
 هائس گرونگر تھا پندہ آلمان در سنا
 هر كزى سازمان نا تو است !
 او پربروز بخاطر مذاكرات استراتيژيكي
 با مقامات انگليسي به لندن آمد و پودنه
 كه او هم مثل سائير افسران آلمانى
 بد يتنريب خود كسى كرده باشد ؟
 كيمسار پراون اظهار داشت :-
 - گمانمى كتم تعمدى در كار بوده
 يا شد ، حادثه خيلى طبيعي بنظر ميرسد
 و سپس ناگهان گفت :
 - اما ، نه صبر كن ببينم .

مو تر رابدهتدووز نو بعد در حا ليکه
 سرش را تکان تکان ميداد گلت :
 سرهنگ گرو تگر نه در در پوري بسي
 احتياطي کرده و نه بد ينو سيله خود کشي
 کرده بطور يکه مي بينم چنان يتي در کار
 است .
 قاتل يا قاتلين قبل او را کشته ، بعد در
 موتر انداخته وبه اين جا آورد و با ياک
 صحنه سازي ما هرا نه مو تر رابه دره انداخته
 اند .

و حالا خوانندگان عزیز می‌توانند ببینند که چگونه دلیلی که در این کتاب آمده بود، چگونه به اثبات خود رسید. اما شما می‌توانید حقیقت قضیه را کشف کنید؟ جواب را برای ما ارسال دارید.



آیا این دختر را همیشه سید ؟

این دختر را میشناسید او یکی از دختران
یست که در جهان شهرت دارد و در جمناست
رقیب کم دارد البته فکر خواهید کرد او
نادیا کامانچی است مگر متیقن باشید که
او نیست او یکی از رقیبان نادیا بود خوب
بگوئید این دختر کیست و از کدام کشور جهان
است.



(این دختر در کدام سن و سال است)؟

این چهره زیبا که خیلی مشاهده کنید از هر یک است بسیار متشابه و شبیه به این است که از دوره های تلف زندگی اش عکسبرداری شده است شما به بیوگرافی و چهره شناسی رت داشته باشید با شید حتماً بتوانید پیدا کنید که در چند سالگی و در کدام سالها از او عکسبرداری شده است. تنها این و سالهاش برای ما نیست.



يك مسالہ پولیسی ؟

خود کشی یا جنایت ؟

چندی پیش دوست در روز ها تی که
سو سان آلمان در سا زمان الاتیک
مالی یا (ناتو) رخنه کرده و از ترس
ستگیر شدن پی هم خود
شی میگردند اتفاقا ر و زی به
همینار برا و ن اطلاع داده شد که در یکی
جاده های کو هستان از گولائی
ظرف نا کمتری منحرف شده و به پائین
دره سقوط نموده است کیمیا ر برا و ن به
تفاتی معاوضی فوری خود را به محصل
فادته رساند، همانطور یک خبر داده
شده بود گولائی مذکور خطر نا کم بود و
ظاهرا رائنده بر اثر سرعت نتوانسته بود
فوب نور بخورد و به دره منحرف شده
ضمن انحراف به یکی از سنگهای مانع
کنار جاده تصادم کرده سنگ را در هم
کشته و سپس بقعر دره سقوط کرده

خلیج فارس

پیوسته بگذاشته

آب آشامیدنی ابوظبی را از دوی که ۹۰ میل بطرف مشرق آن موقعیت دارد میاورند. تقریباً بیست سال قبل که در یکی از جزایر تابع این شیخ نشین بنام جزیره داس نفت بدست آمده وضع یکلی عوض گردیده و دره آمد سر شادی ازین املاک بدست حاکمان آمده.

در آغاز در آمد نفت ۲۰ میلیون پوند در سال بوده که این در آمد سرعت بالا گرفته و حالا بیشتر از ۴۰ میلیون پوند محاسبه شده

است ابوظبی کنون از آن شیخ نشین های بحساب میرود که کمتر از کویت و قطر نیست. شرکت نفت ابوظبی هنر خشکی نام دارد

که در ناحیه ای بنام طریف فعالیت دارد امتیاز نفت لانت قاره ای ابوظبی را شرکت

محدود دریایی ابوظبی در انحصار دارد که مرکز فعالیت آن در جزیره داس قرار گرفته سرمایه این شرکت را به نسبت ۲ بر ۳

شرکت بی - بی که یک شرکت انگلیسی است و ۱ بر ۳ دیگر را یکی از شرکت های نفت فرانسی تامین کرده اند.

شیخ نشین دوی :

محل این شیخ نشین در ساحل جنوبی خلیج فارس تقریباً در مقابل بندر لنگه است. یک پیشروی دریایی یعنی ۲۰۰ تا ۴۰۰ متر و طول ۹ الی ۱۰ کیلو متر از وسط شهر دوی گذشته آنرا بندو قسمت دیره در شرق و بر دوی در غرب تقسیم می کند.

جمعیت دوی و توابع آن در حدود ۹۰ هزار نفر است که از این عده فقط تقریباً پنجاه هزار نفر ویا کمی بیش تر در شهر دوی زندگی دارد و حد اقل شصت فیصد این نفوس زحمات جبین اطراف خلیج فارس میبندد. چون در بین این مهاجرین ایرانی ها نیز شامل بودند زبان فارسی نیز تاحدی آنجا معمول است دوی از آن شیخ نشین هایست که به سر عتجلو وقت و به ترقی رسید.

که بدون شک در عمران و آبادی دوی مثل دیگر شیخ نشین ها سرمایه ی سرشار نفت

نقشه خلیج فارس:

تأثیر دارد.

خوانند گمان عزیز مجله (و لنو ن پهر میبندند که در روند تکامل تا ریخ موفقیت های بی گمانه گونه یک پاره و یا در عرضه های صد سال و یا دو صد سال در کف بشریت تر میدد و یا اینکه هیچ موفقیت

و به حدی تا بل شدن، گمانی بدون کار، حرکت، تیش و تلاش نصیب نمی گردند. هر موفقیت مولود و نتیجه کار است.

موفقیت ها ی بزرگ و ارزش مند نسل بشر تنها به کار کردن و تپیدن میسر نیست بلکه، تلاشها و زحمات بیو سته و پیگیر توام با فدا کاری ها و حتی قربانی ها، موفقیت های عظیم و جاویدانه بشری را ایجاد مینماید.

تحقیقات، مطالعات، بررسی ها، کاوشها و اوزن یا بی های علمی در مورد زندگی و آن پدیده های زندگی که ما را مساند جز بر احاطه کرده



شکل (۱) نقشه جهان نمای بابلی ها

و تسلسل زندگی بشر بان نامستنی است، یکی از کار های بسیار براهیت بشر بحساب میرود، که بنیاد های آینده زندگانی انسان روی آن اعمار میگردد. اجداد و گذشتگان ما، قرن ها قبل اساس بسیار کار های حیاتی و مشمری را نهاده اند که ما بصورت محسوس و نا محسوس، پیدا و پنهان در میسر آن عمل می کنیم، گمانی آنرا تغییر و تکامل و گذشتگان که درین باره بکار رفته

آنچه کنون در دسترس ما یعنی نسل حاضر قرار دارد، با وصف تلاشهای گذشتگان که درین باره بکار رفته

هنوز کاملاً نیست و باید با جدیت تمام آنجا که میسر است و فن امروز ایجاب می کند نقشه های موثر و مکمل تری تنظیم و ترتیب گردد.

زیرا در عصر رشته گشایش و آبادانی های گوناگون هر قدر پلان و نقشه مرتب، علمی، فنی و موثر باشد بهمان پیمان که را به سوی هدف سهل و کوشا میسر آید.

اکنون برای توضیح مدارج تکاملی نقشه های خلیج فارس، بهتر خواهد بود آنرا در دوره های مختلف تاریخ، مورد بررسی قرار دهیم.

و بعد بپردازیم در زمان حال.

۱- زمان قدیم

۲- دوره قبل از اسلام تا ظهور اسلام:

۳- دوره بعد از اسلام

۴- دوره رسیدن اروپاییان (بر تقال ها) ها لندی ها سفرانموی ها و انگلیسی ها (از طریق دریا به خلیج فارس).

مقدمتاً باید تذکر داده شود که نقشه های دریایی اصولاً بجهت کار و بشرعی خورد است.

ایا جنبه تفنن داشته یا برای مرتفع کردن یکی از حوائج زندگی بشر بوده است؟

بهر پیمان تقریباً با زندگی بشر آغاز گردیده، در ابتدا، انسان های که در کنار رسوا حل دریا ها زندگی میسر میسر میسر داند، به منظور انتقال از یک گوشه ساحل به گوشه دیگر آن، سهل ترین وسایلی که لذت آن روی آب پمانند و با پارو زدن و یا وسیله پادبان بچلوسو حرکت کنند، همان انسانها نیز نیاز داشتند که از یک نقطه معلوم یک نقطه دیگر بگویند دریا پیمانها بد، این چگونگی، ایجاب یک پروگرام را می کرده.

چطور؟ بجهت مسرت، تا چه مدت، شب و یا روز، تا کجا میرسد. آنجا که توقف می کنند، کجا است و به نقطه مطلوب جقدر را دیگر ما ندانند ایجا بشناخت اطراف و ماحول را می کنند، با پسند شکل سواحل و محیط اطراف را شناخت، که این روحیه نخستین گام در راه مجسم کردن نقشه بوده دریاوردان ذهنا آنرا در حافظه نقشه می کردند، لیدانیا و تهیه نقشه ی دریایی چه کاملاً باشد و یا ابتدا یی و ناقص، در همان آغاز به منظور دفع نمودن مشکل ضروری بشری یعنی دریا پیمانها بوده است.

نیاز مندی ها و تکاپو و تلاشها به منظور تکامل بیشتر زندگی بعدی، انسان ها را مجبور و مکلف ساخت تا اطراف و حواشی و سبتر دریا و جزایر را بشناسند



تاریخ

را احاطه کرده است می‌ریزد، بدین
ترتیب ملاحظه میشود که با بلی‌ها اطلاعات
بسیار محدودی از جغرافیای کره زمین
خارج از منطقه زیست خود داشته‌اند.
۲- نقشه جهان نامی «همر» (شکل ۲)
قرن ۹ قبل از میلاد هم‌طور که روی
نقشه جهان نامی منتسب به هر ملاحظه
میشود در اینجا نیز طبق فرضیه‌ها وجود
آن زمان، زمین مسطح و دایره‌ای شکل
ترسیم شده دور تا دور آنرا جریان‌آبی
فرا گرفته است.

درین نقشه حدود شرقی دریا می‌پترانه
و یونان و شبه جزیره آسیای صغیر و
سواحل فنیقیه تقریباً صحیح نشان داده
گفته‌اند. ۳- نقشه جهان نامی هر و دوت

مانده است مراجه کرد.
اما چون در آن زمان بشر هنوز به
کروی بودن شکل زمین پی نبرده بود و
واصولاً ترسیم نقشه نسبتاً صحیح را نمی
دانستند و بحر پیمایی نیز طوریکه در بالا
گفتیم بسیار ابتدائی و محلی بود لهذا نقشه‌ای
که به اصطلاح امروز آنرا نقشه دانست بوجود

آمدند سو احل را برای مدت درازی
ترک کردند و آنرا از نظر دور سازند بلکه
همواره از پیم گم شدن در دریا، فاصله
های نزدیک و در سواحل دریا، راه پیمایی
میکردند، به همین ملاحظه تجاربشان از
دریا نیز محدود بر همان سواحل مسکوئی
و آشنا به خودشان می‌ماند.
و قتی ستارگان را در جبهه‌ها و در
پای خویشتن شناختند و با جریئت‌دلیری
دل به دریاها زدند، از یک ساحل به
ساحل دور دیگر سفرهای دریایی کردند،
و قطب‌نما را رهنمای سفرهای دریایی
بکار بستند، آشنا به نشان بندرهای
بیشتر گردید، ذهن و حافظه‌شان انکشاف
نمود و نقشه‌های نیز از ذهن به ترسیم
آوردند.

برای پیدا کردن مسافته و تا ریخ‌نقشه
های خلیج فارس و یا لا اقل اندک‌اندک
آن، با توجه به اینکه سواحل این قسمت
، ممکن یکی از قدیمی‌ترین تمدن‌ها می
بشری بوده است، باید بسواقی بحرپیمایی
اقوامی که در ازمنه قدیم درین دریا و
سواحل آن رفت و آمد داشته‌اند مراجعه
شود.

قرن ششم قبل از میلاد اقوامی از قبیل:
عیلامی‌ها - سومری‌ها اکدمیای و با بلی
ها در حوالی خلیج فارس زندگی و بحر
پیمایی میکردند لهذا به دست یا بی به
قدیمی‌ترین نقشه‌های خلیج فارس باید
به تاریخ این اقوام و آنچه از آنها بجا

درازمه قدیم مسئله بحر پیمایی، مشکل
عملی داشت، زیرا وسایلی برای ترسیم
وجود نداشت، دریا نوردان و آشنا به
دقیق و چسور دریاها در اثر بلندیت
تجارب، رموز و راز در عا راسی دانستند
و در مسیر آن حتی المقننور عمل می‌کردند
کنشی‌ها را از یک نقطه به نقطه مطلوب دیگر
می‌راندند، بعد ها در اثر همین تجارب
مکرر و تثبیت و تلاش عملی، عمل به یک
علم، با پایه‌ها و اساسات علمی و استدلال-
تقریبی گردید، از آن هنگام که بحر
پیمایی بسوی علمی شدن روان بود در
پهلوی آن نقشه‌های دریایی که لازم
و ملزم و یک دیگر اند بسط و توسعه
علمی همه جا به نمود و از ذهن در ترسیم
در آمد.

در قدیم‌ها، دریا نوردان، جهات اصلی
و سمت حرکت خود را در روز از روی
خورشید و شبها از روی ستارگان تشخیص
میدادند، دریا نوردانی که تجارب و
بلدیت دقیق داشتند، در مناطقی معین، از
سمت و زش بادهای موسمی نیز استفاده
میکردند. و چهار مورد نظر خویش را مشخص می
نمودند، مسافت نیز از روی یک روز و
دو روز بحر پیمایی تعیین میشد.
دریا نوردان اولیه جرئت نمیکردند



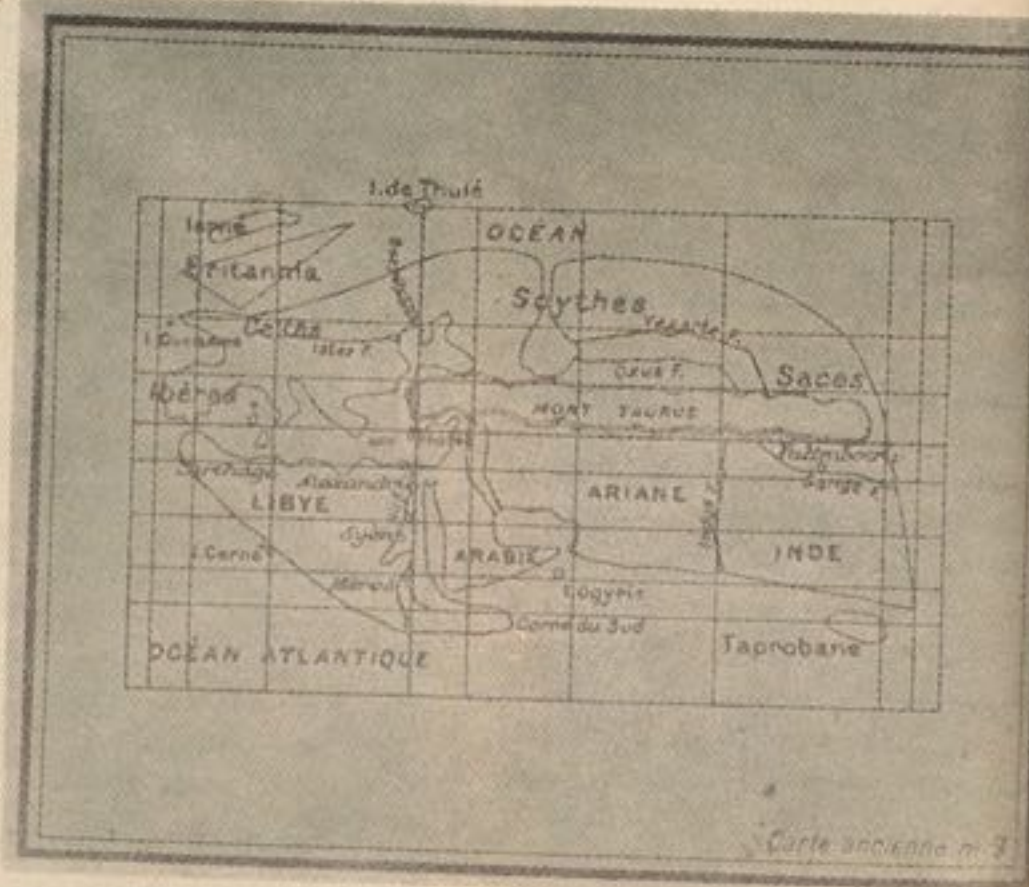
شکل (۳) نقشه جهان نامی هرودت

نیامد، و اگر هم نقشه‌های باشد جنبه تصویری
داشته و روی فرضیه‌های مخصوص و نا
قصی که برای شکل زمین داشته‌اند ترسیم
گردیده است، بطور مثال بشر چند نمونه از
نقشه‌های مسطح به آن دوران
که در کاوشها و در کتب مسطح
بدست آمده است می‌برداریم.
۱- نقشه جهان نامی با بلی‌ها (شکل ۱)
قرن ۶ قبل از میلاد این نقشه که روی لوحی
حک شده و در آلرکاشها بدست آمده
است معروفی فرضیه‌ای است که با بلی‌ها
برای شکل زمین و وضع شهر خود و خلیج
فارس داشته‌اند، هم‌طور که ملاحظه
میشود زمین را مسطح و دایره‌ای شکل فرض
نموده‌اند که دور آنرا جریان آب
تلخ و شور فرا گرفته.
درین نقشه شهر با بلی در مرکز زمین
قرار گرفته و دورودخانه بصورت ت‌موازی
از جوار آن گذشته و بندریابی که دلیا

این نقشه که منتسب به هرودت است
بیش از نقشه‌های قبل حدود دنیا ییسی
شناخته شده می‌آموزد را نشان میدهد،
چنانکه ملاحظه میشود تمام دریای
مدیترانه و سواحل شمالی و جنوبی
آن و همچنان شبه جزیره عربستان و قسمتی
از آسیای غربی بطور غیر صحیح ترسیم
گردیده است. درین نقشه دو رودخانه‌ای
دجله و فرات و خلیج فارس بسیار گشود
بطور ناقص نشان داده شده است.

هرودت که اطلاعات محدود جغرافیایی
بشپیان خود را مورد تصحیح قرار داده است
خود نیز تکلیلی برای شکل اصلی کره
زمین و قسمت‌های اروپای شمالی و
آسیای شرقی تعیین نکرد و آنرا بهم
گذاشته است

بقیه در صفحه ۵۰



شکل (۴) نقشه جهان نامی اراتستن

زندگانیهای رنگارنگ و پرجان

سینما در ادوار باستان

اوهام «صحنه های زنده» که طبق آن سینمای امروز بنیان گذاری شده در حدود پنج هزار سال قبل انسان با آن آشنا می داشت. این نتیجه گیری غیر مترقبه را نامزد علوم تاریخی لاوشکین اعلام داشت. لاوشکین زمانی به این نتیجه رسید که عظامات خوش را در قسمت رسامی های پالای صخره ها در ساحل شرقی جبل اوتزسک (شمال غرب شوروی) به انجام رسانید. در دماغه بسوی نوسانها که تر از شصت رسامی به نظر رسیده است که این خود یکی از نما یشتگاه های نایاب محصول دست انسان ما قبل تاریخ را نشان میدهد. نما یشتگاه مذکور زمانی به اوج شمرت رسید که یکی از پارچه های گرانیت آن که دارای (۵۸) رسامی بود به لنینگراد آورده شده و در آن میناژ منجبت یکبار از آثار نما یشتی گرفت.

علما تحقیقات شان را درین مورد هنوز هم به شدت ادامه میدهند. طوری که یکی از آنها چنین سوالی را به خود مطرح کرد: چرا صیاد ما قبل تاریخ «معناهای» خوش را در محل نامناسب به امتداد به دریا ترسیم کرده است؟

رسامی های دیگر سطح اژاد جیسل را به دو قسمت تقسیم میکند و در ساعالیکه یاد در ورزش باشد اشکال موج کنان به مشاهد میرساند. عجیب اینست که در لوای محلات مناسب و سطوح صخره یسی خوشتر برای رسامی وجود است.

طبق اظهار لاوشکین حالاتی را که بکثرت در مورد هنر نما شان قدیم اشتباه میخوانند کلیلد حل معمای نما یشتگاه اسرار آمیز را در دست میدهند. زیرا این همه در صورت امواج ناچیز و زاویه نور افکنی معین گوئی به حرکت آغاز کرده و حکایت مخصوصی را قصه میکنند. صیادی که چندین بار و لیزه اش به هدف نمی خورد بالاخره سرگرم را آبدیده میسازد. تبر سنگی که توسط صیاد دومی بر تار می شود به هدف اصابت میکند. فکر میشود مار زنده ییج میخورد و تمام قبر ما را در صحنه به حرکت می آید. ساحر به «میاحت» خوش آغاز کرد و برای این کار (یکتو ع پر لند) را زمین میکند. قابیها به سفر شان برمی آیند حشرات، آهو و غیره به جستجو آغاز کرده، پرده ها

سفر باتکسی از تانزانیا تا مسکو

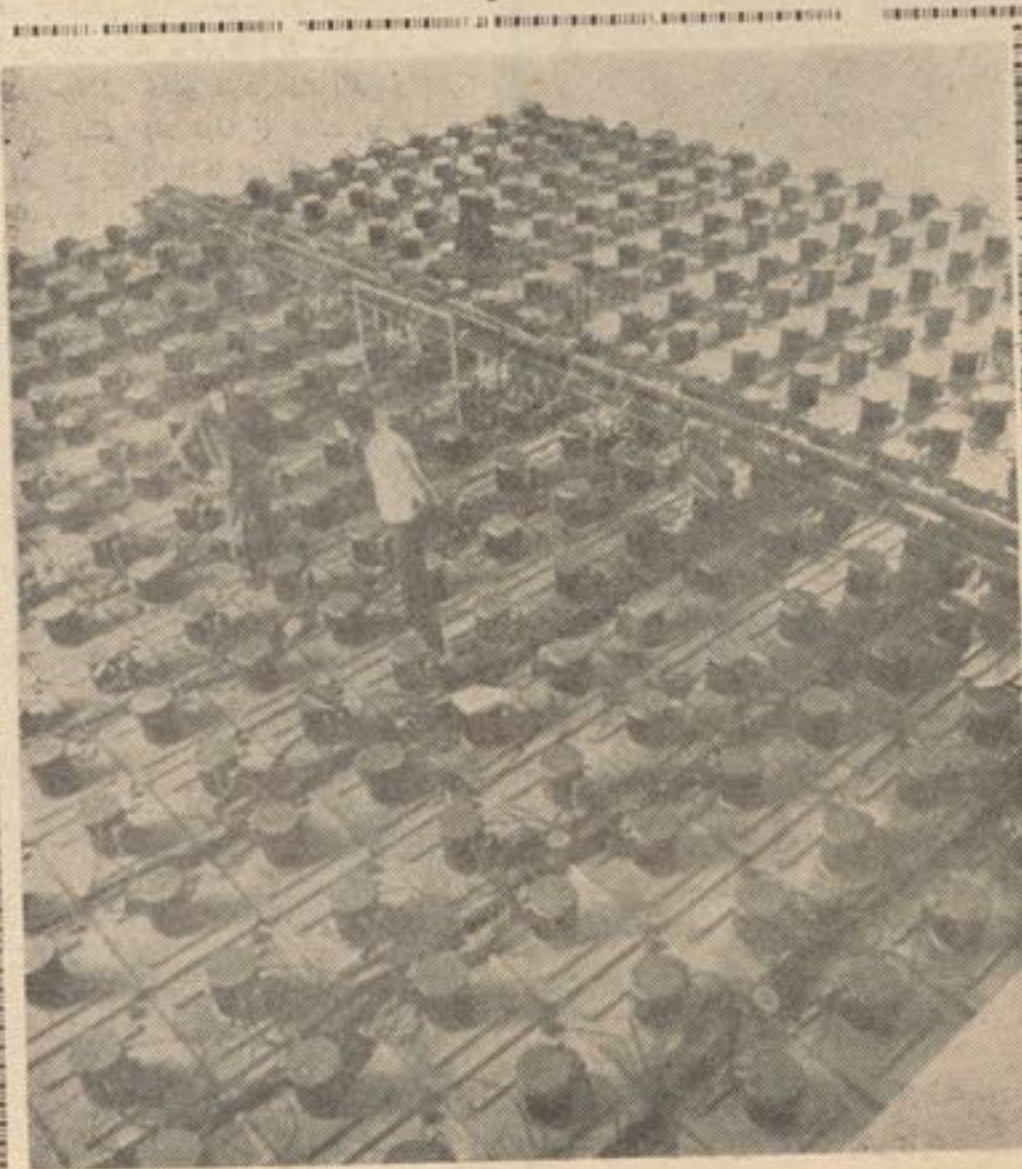
اگر کسی در دارالسلام (مرکز تانزانیا) تکی میگیرد و به دریور می گوید که: «مرا به مسکو ببر» دریور بدون چون و چیرا او را (مسکو) میرساند. قابل تعجب نیست زیرا مسکو نامی است که

به یک بخش رهایی شهر «کینودونی» داده شده است. بطور و چرا این نامگذاری صورت گرفته است. بعضی از مردم می گویند مردمی که در آن قسمت (که رسما یک کشتزار - کورکوفوت بوده و بیک خارجی تعلق داشت) سکونت اختیار کردند باجرات تمام و از روی طمطراق بخاطر دفاع از حق زندگی و سکونت شان در آن قطعه زمین دعوی ضلعت کردند بخاطر حل این دعوی نام شهر مذکور را (مسکو) گذاشتند. عدد دیگری گویند این بخش شهر مذکور بخاطری به مسکو سمنی گردید که مردم بدولت دوست شان (که با تانزانیا می عازوابط خیلی دوستانه دارد) احترام و اظهار علاقه کرده باشند.

عنکبوت سمبول سعادت و خوشبختی!

عنکبوت یکی از مخلوقات عجیب طبیعت دانسته میشود که تعداد زیاد شان درین جهان زندگی میکنند مگر عده کمی از آنها به انسان ها ضرر می رساند. داکتر گرتش متخصص این رشته میگوید که عنکبوت ها را مردم در همه نقاط جهان حتی در قسمت های بزرگ کوه های همالیه نیز دیده میتوانند. هم چنان یک تعداد این موجودات در قسمت های سطوح پالین تر از سطح ابحار - در مناطق قطبی نیز امرار حیات می نمایند.

دریا نوردان درین اواخر ملاحظه نموده اند که یک تعداد این موجودات در عقب ابحار مانند یک نفر پارا شو نیست که از هوا به زمین فرود می آیند فرو میشوند. دانشمندان عقیده دارند که این موجودات بنا م ترتولا یکسال عمر داشته و بعد از آن از بین میروند ولی یکتو ازین موجودات که بنام ترتولا یاد میشود میتوانند ده ها سال زندگی نموده و هشت تا ده سال بعد به نوره بلوغ می رسند. تعداد زیاد این موجودات بصورت



درین عکس دستگاه ها و آلات مخصوص مطالعه اشعه آفتاب دیده می شود که در بلقا ریا ساخته شده است



صحنه‌ای از شکار عنکبوت

شان را در سطح ابحار سپری میکنند این عنکبوت ها تخم گذاری شان را نیز در عمق ابحار می نمایند

در مورد عنکبوت ها نیز اساطیر کهن تاریخی وجود دارد چه یونانی ها چه امریکایی ها و غیره عقیده داشته اند که عنکبوت ها یک موجود خارق العاده طبیعی و با قدرت اسد برای یک عده مردم عنکبوت سمبول فرس بوده عده ارواح بزرگ را ناشی از عنکبوت میدانند . عده از هندی های مقيم هندوستان را عقیده بر این است که اولین مخلوق روی جهان همین عنکبوت ها هستند برای دیگران رسیدن تار از طرف عنکبوت موهت به ارن مانده است .

باستان شناسان را عقیده بر این است که اولین خلقت حیوانات غیر فقاریه در حدود چار صد میلیون سال قبل صورت گرفته است که بعداً عنکبوت ها به تدریج در سایر نقاط جهان خصلت تطابق و توافق را حاصل نموده اند و در هر يك از شرایط اقلیمی توانستند امرار حیات نمایند دانشمندان میگویند تنها عنکبوت در هر جایند می شود بلکه به تعداد زیاد در همه جا پیدا میشوند در یکی از تحقیقات که در منطقه اتلانتیک وسطی صورت گرفته اضافه تر از شصت و چار هزار عنکبوت در یک جریب زمین ملاحظه شده است در صورتیکه همه عنکبوت های جهان را بشماریم هیچگاهی نمیتوانیم آن را بشماریم .

زمانیکه عنکبوت ها از تخم بیرون ویا به جهان میگذارند یکنوع محبت بین جنس نرو ماده و جوجه های آن عاده می شود که تا حدودی شباهت تام به محبت بین آدمیزاد را وانمود می سازد جنس ها مدت چند هفته جوجه های شان را در پشت گذاشته از يك جا به جای دیگر می برند .

دانشمندان مربوط میگویند که عنکبوت ها هر کدام در حدود صد تخم در يك مر تبه میگذارند حتی عده از آنها به تعداد يك هزار تخم نیز میتوانند در يك مر تبه بگذارند . در نقاط تاریک اگر ملاحظه شود عنکبوت های که دارای پا های نواز هستند به چشم میخورند و در دهن خود تخم را از يك نقطه به نقطه دیگر انتقال میدهند در صورتیکه اگر خطر متوجه این ها گردد از يك نقطه به نقطه دیگر که تاریکتر باشد پناهی برند و خود را از شر خطر نور نگه میدارند .

نمی رساند . این عنکبوت که دارای رنگ های زیبا و مقبول است بالای حشرات و سایر موجودات خورد طبیعت چون پلنگ نیز دندان حمله نموده و آن را طعمه خویش قرار میدهد . این نوع عنکبوت ها یعنی عنکبوت های خیزنده به تعداد تقریباً اضافه از بیست و نو هزار نوع در قله کوه های شاخ و سر بلك کشیده مونت اورسیست در همالیه دیده شده است و بعضی اگر از این نوع عنکبوت ها در قسمت های سر سبز جنگل ها و درخت های خورد و وحشی زیست می نمایند .

يك تعداد از این عنکبوت های خیزنده و شکاری دارای صدای خاص بوده که وز وز آن از فاصله های دور بگوش طنین می افکند



این هم نمایی از يك لانه عنکبوت که با مهارت و ظرافت خاصی ساخته شده است

و بخاطر سد جوع و گرسنگی خویش مورچه ها و حشرات دیگر را می بلعند یکی از خطرناکترین این نوع عنکبوت عنکبوت ماهی مانند (دولومید) است این عنکبوت نه تنها از آب چشم میکند بلکه مدت های مدیدی هم در عمق ابحار نیز امرار حیات می نماید .

بعضی از این عنکبوت ها که پناهی کابو یاد میشود در داخل لانه اش به شکار حشرات می پردازد چنانچه در عقب درب ایستاده در پ را با پا های عقبی اش باز نگه میدارد زمانیکه حشره داخل گردد درب را بسته بالای حمله میکند عنکبوت ها که در جای خانه می سازند درون خانه تنهیم شان را با ماده لاروا و تر پروف می نمایند .

عنکبوت های آبی که در روی آب چشم میکند و هم در آب زندگی میکند گفته میشود که از کشور های اروپایی نشان کرده باشند این عنکبوت ها در بعضی از حصص خلا های بدن هوای آزاد را گرفته و جوش را سبک تر نموده که بخوبی میتواند بعداً در روی ابحار و آب شنواری کنند این ها اکثر وقت

علیه انساج سرطان مبارزه نموده و ریشه آن را کاملاً نابود می سازند آنها میگویند در صورتیکه مرض سرطان در شخص رشد کند همین عنکبوت ها در همان نقطه سرطانی به حرکت نورانی پر ناخه بعد از مدتی بدور میشود بعد از اینکه شخص تحت مایه نه قرار گیرد آثار و علاج که قبلاً در بسازه موجودیت سرطان مشهود گردیده بود کاملاً نا پدید میشوند .

داکتر پترویت متخصص عده و شهید دیگر که در لارواوار بزرگ عنکبوت شناسی کار میکند میگوید که عنکبوت ها از خود عکس العمل در قبال تاثیرات خارجی نشان میدهند چنانچه اگر کوچکترین چیزی به بدنه آنها تماس

علیه حده زندگی نموده ولی اغلباً بصورت متحرک میتوانند امرار حیات نمایند . این مو جودات اغلباً به اندازه يك سر قلم بزرگی و جسامت داشته در حالیکه عده یی از آنها نابزرگی يك بشقاب نیز می رسند .

عده یی از مردم به عنکبوت ها به مشابه يك حشره می نگرند اما چیزیکه این مو جودات را از سایر حشرات متمایز می سازد همانا خصلت تنیدن تار است گرچه انسان ها با وجود پیشرفت های تکنیکی جدید تارهای زیبا و نفیس می ریسند ولی از نگاه انفسی بودن و مرغوب بودنش نمیتواند به پیمان نه مرغوبیت و زیبایی تار عنکبوت برسد .

یکی از مورخین یونان باستان مهارت عنکبوت ها را شباهت به مهارت انسان ها دانسته است و میگوید که انسان ها در روزگار پیشین تنیدن تار را از عنکبوت تقلید نموده اند . داکتر گرتی عقیده دارد که عنکبوت ها برای سایر حشرات غذای کافی فراهم میسازد او میگوید که عنکبوت ها خصلت مشخص دارند که از دیگران تفریق میگردند و در دگر مو جودات و حشرات این خصلت کمتر ملاحظه میشود . او میتواند تار به تند و هم بعضی حشرات دگر را به طریق خاص ببلعد و ازان تغذی نماید .

شتری بزی متخصص دیگر این ریشه از زبان يك عنکبوت چنین میگوید : ما باید بخوریم تا ابریشم تولید کنیم او هم چنان میگویند در صورتیکه عنکبوت ادویه های لازم چون کافین - ال اس تی را تغذیه نمایند تار های تولیدی و حاصله آنها نیز تکامل و بهبود قابل ملاحظه پیدا خواهد نمود . دانشمندان میگویند که بعضی امراض عصبی انسان نیز با تغییرات بیوشیمیک همراه بوده که در انساج بوجود میاید آیا این تغییرات میتواند تاثیر مهم در فعالیت تنیدن عنکبوت نیز داشته باشد ؟ در صورتیکه اگر چنین باشند عنکبوت ها قادر خواهند بود باین نظر داشت تغییرات تار ها نشان بتوانند تاثیرات عمده مرض را وانمود سازد و با انکشاف طرق معالجه آن را از طریق علوم روان کای روشن گردانند . این يك امر است که هنوز هم در حالت تجربه قرار داشته و نتایج ازان بدست نیامده است .

ولی عده یی از دانشمندان طبی بر کشف این موضوع نایل گردیده اند که یکنوع از این عنکبوت عادر طبیعت وجود دارد که



نمونه‌ای از عنکبوت های شکاری



بدون شرح

دو گانگی ها

تو دو مت از دو مت موستان صحبت
میکردند.

تلام سرور بچه های تو گانگی دارد

که بسیار بهم شبیه هستند. و بر سی

تشخیصی آنها از یکدیگر بسیار دشوار

است. و اغلب حتی مادرشان هم اشتباه
می افتد.

خوب. پدرشان چطور آنها را از هم

تشخیصی میدهد؟

پدرشان با آنها میگوید که حساب

کنند.

یعنی چه؟

یکی از آنها که تا هشتصد و پنجاه

یاد دارد که بشمارد، اسمش چاهداست. و

آن یکی دیگر که تا هشتصد و چهل و نه

میتواند بشمارد اسمش محمود است.

این تو نبودی

جوانی تازه با دختر زیبائی از نواح

کرده بودند و برای گذراندن ماه عسل با

دربین راه قطار وارد تونل طویل

شد و مدتی همه در تاریکی گذراندند

وقتی که قطار از تونل خارج شد جوان

خنده ای کرد و آهسته به خانمش گفت:

عزیزم. اگر میدانستم این تو نیل

آن یکی دیگر که تا هشتصد و چهل و نه

میتواند بشمارد اسمش محمود است.

قطع کرد و گفت!

ایوای او پس این تونل بودی !!



اولی - برادر جان در بین این دیگت چی

می بینی؟

دو می - چیزی نیست فقط یک دانه تخم.

خود کشی

مرد اسکاتلندی که از زندگی سیر شده

بود. تصمیم به خودکشی گرفت و بدین

منظور به دواخانه ای رفتویک افغانی را

روی میز گذاشت و گفت!

- این را «مستر کتین» بدهید.

دوا فروش نگاهی به پول کرد و گفت:

- آقا. کمترین مقدار «مستر کتین» لاقل

۱۲ افغانی شود.

رد اسکاتلندی پول خود را در جیب گذاشت

و گفت:

- اگر خودکشی اینقدر گران تمام میشود

من زندگی دارم برگ ترجیح میدهم !!



بچه با تریه دستش را هیچوقت در بین سوراخ بینی کسی داخل نمی کند

آخرین جدول

بسیار مقبول

وزیر با است

روزی مرد پیری با تقاق خانمش که
مثل خودش پیر بود. بگردش رفتند. در
بین خیابان مرد پیر، چشمش به زن
جوانی افتاد که با عشوه و ناز را به میرفت
مرد مدتی او را تماشا کرد و بالاخره
گفت:

واقعا زنی مقبول و زیباست.

خانمش باز وی او را گرفته کتش کرد

و بعد گفت:

مقبول و زیباست ولی بهر حال بدت

با شد که باید در خانه خودت را از

مقبولی من سیر کنی!



برادر جان تنها اشتباه من این بود که

زلم را بعنوان شاهد معرفی کردم ...

بدون شرح



مرد - آه ... مثل اینکه بعد از رفتن ما، بچه ها از خواب بیدار شده اند ؟؟

اینهم یک ماجرای هنری

خانم زیبا در تئاتر تعزین خود را شروع کرده بود . نویسنده ، نمایشنامه هم در تعزین ها شرکت داشت . آن شب ، دو بار نمایشنامه را تعزین کردند ، و خانم زیبا از شدت خستگی نمی توانست راه برود .
نمایشنامه نویس که از این زن خوشش آمده بود ، و میخواست محبت او را جلب کند ، در پایان تعزین خانم هنر پیشه گفت :
- اجازه می دهید شما را با منم بخانه تان برسانم ؟ ...
هنرپیشه با عشوہ گفت :
- اوه ، نی ! من بسیار خسته هستم و باید زود تر استراحت کنم و باین جهت ترجیح میدهم که پیاده بخانه بروم ؟



فرمانده اسکاتلندی خوب گوش کن
بمجرد اینکه گلوله به کشتی دشمن اصابت کرد ، تو فوراً با آن پرمیگری !!
...
ماه گذشته از تولد من به پدرم خبر داد
که بزودی دارای فرزندی خواهند شد !!

مریض

داکتری مریضی را که هیچ حالتی خوب نبود
بافت معاینه کرد و بعد از مدتی تأمل گفت :
- جانم ، عزیزم . شما هیچ چاره ای بجز
عملیات ندارین .
مریضی که معلوم شد دل و جرانی هم
ندارد رگتشی برید و گفت :
- ای بابا ... ترجیح میدهم بمیرم و لسی
عملیات نشوم .
داکتر ، حکیمانه گفت :
- جانم توجه داشته باشی ، این نوتا بپیچوجہ
مانع الجمع نیستن !



منکه گفته بودم که در کارخانه یی فولاد
سازی کار میکردم .

کم سنی خانم

خانمی نسبتاً پیری نزد نقاش معروفی
رفت و گفت :
- می خواهم یک تابلو زمین بکشید . اما
یک شرط
- چه شرطی خانم ؟
- باید در این تابلو من بسیار جوان نشان داده
شوم .
نقاشی سر تکان داد و گفت :
- نمیفهمم ... اگر شما را در حالیکه در
آغوش مادر تان خوابیده ببینم ، بدهان
گرفته اید بکشم چطور است !!



دختر مادرجان - پدرم امروز بسیار خوشحال
است !
مادر : بلی ، برای اینکه بکس پولش
دادند خانه گذاشته !!

آرزو

مردی با پسر کوچکی از سینما بیرون
آمدند . پسر لنگاهی به عکس های پستکارت
کرد و گفت :
- پدر جان سوفیا لورن را دیدی ، واقعاً
زن قشنگ و خوبی است چند دلم
می خواست که او مادر من می بود .
مرد آهی سوزناک کشید و گفت :
منم همینطور پسر !!



مهمانان عزیز خوش آمدید



اوزن صدمه تبه گفتم که پیش باید رابین



برد گمشو که شکل ته ...



مادر جان هر روز به سرگپ های عادی پانه
میگیره



برادر عزیز مرا خفه ساختی به سرمو ضوع
عادی خانمت رادق کردی



خدا حافظ برادر اگر می فهمیدیم ما ...



توباش که سر خود جهمی گوید ۱۰۰۰



دوست عزیز حالا تو باور کنی که خوراک این رستوران تازه است !

امپرياليزم و نو کران رنگارنگ آن ..

کوجيان زحمتکش و کلیه نیرو های ملی و دموکراتیک انزال داد لذا منافع آزمیزانه ی آن عناصر بر تبحر و باداران ارتجاعی و امپریالیستی شان نقش بر آب گردید. ارتجاع سیاه داخلی به همدمی امپریالیزم جهانی بحکم ماهیت و خاصیت شان از همان لحظات اول پیروزی انقلاب نور در راه پیشرفت انقلاب وارد می مردم افغانستان بنای سنگ اندازی را گذاشتند و سنگ اندازی ها با شکل گوناگون چون توطئه ها ، تسمیه ها ، قطاع الطریق ها و تبلیغات زهر آگین همراه بود و است ولی امپریالیزم و ارتجاع برای رسیدن به اهداف شوم خود از شیوه های ماکیاو لیستی استفاده نمود در قدم اول مرتجعین و فراریان از خشم خلق افغانستان را با حیل ویرنگ های رنگارنگ در همسایگی کشور ما جمع نمود

و بنام های واهی و غیر واقعی ای که گویا اسلام در افغانستان در خطر افتاده و مسلمانان در افغانستان اذیت می شوند تعداد دیگری از مردم مارا که فریب این تبلیغات را خوردند با آنها یکجا کرده و بعد از تعلیم و تربیه ی نظامی به آنها ، ایشان را برای تخریب و تسمیه و توطئه و قتل و غارت روانه وطن ما ساختند ولی دستگاه های جاسوسی امپریالیزم مخصوص امپریالیزم امریکا به تلاش خود برای خفه ساختن انقلاب از داخل در تکابو بودند چنانچه طی این تلاش خود موفق شدند جاسوس گمنام کار و نوکر حلقه بگو ش امپریالیزم امریکارا مامور خفه ساختن انقلاب از داخل بسازند . هوطنان ارجمند ما آگاهی دارند که این جاسوس غلام صفت امپریالیزم یعنی امین بنابه حافظه منافع و تعیل کننده احکام پادشاه خونخوار خود وطن ما و انقلاب نور را به لب پر نگاه بر بلندی و نایبونی رسالیده و منتظر حکم بعدی اربابان خود بود که طوفان خشم مردم مجاهدین واقعی وطن و انقلاب برخاست و او ویا را ن دون صفش را به گور نابودی سپرد. آری آخرین وسیله ی توطئه آمیز ارتجاع و امپریالیزم یعنی امین و طغریوش بی نظیر و سفاک دون صفت با خیزش ظفر مند شش جلی ۵۸ نابود گردید و انقلاب وارد مرحله ی نوین ، انقلابی و واقعی خود شد و هکذا انقلاب نور که توسط امین جاسوس به بیراهه کشانیده شده بود به صراط المستقیم سوق گردید .

آری پیروزی ظفر مندانه ی خیزش ۶ جلی آتشی بود که بجان همه مرتجعین و امپریالیزم جهانی افتاد و آنها چون با این تحول شگرف که می توان آنرا نجات کامل وطن، انقلاب و مردم فغانستان نامید دیگر هه امید های خود را نقش بر آب دیدند با شدت و دیوانگی بی نظیر و لهایی علیه انقلاب و مردم

افغانستان دست یکار شدند و با فرستادن اجیران و دزدان و قطاع الطریقان به داخل وطن، ماموران انداختن تبلیغات و پروپاگند های دروغین در عمل دشمنی خود با مردم قهرمان افغانستان عملی نمودند . انقلاب ظفر مند نور که با خیزش ظفر مند شش جلی هر روز بر پایه های محکم تر از سابق استوار می شود و این موضوع به نا امیدی دشمنان انقلاب و مردم ما می افزاید . این عناصر ضد ترقی و دشمن پیروزی مردمان جهان یعنی ارتجاع و امپریالیزم که با مقاومت و صریات شدید مردم افغانستان مواجه شده اند و راه نفوذ عملی شان در کشور ما بطرف مسدود شدن کامل می رود باز هم به تلاش های مذبحخانه ی خود

ادامه می دهند و در جبهه ی تبلیغات و فعالیت های منفی دیپلوماتیک دست میزنند . امپریالیزم در راس امپریالیزم امریکا که دستش به خون مردم قهرمان و غیور و بنام رنگین است و هنوز خون های پاک آن خلق قهرمان خشک نشده است . هنوز خلق قهرمان و آواری عرب فلسطین در بدر و بنون خانه و کاشانه بسر می برند و این موضوع در نتیجه ی سیاست ضد انسانی امپریالیزم انگلیس و امریکا برایشان تحمیل شده است . هنوز روح زمزمه ی محجوب ها ، لومبیاها ، الینده ها و غیره قهرمانان بر امپریالیزم امریکا تفرین می فرستد ولی این غول پرور و صوغ افغانستان و به اصطلاح تجاوز شوری بر افغانستان را بهانه قرار داده و سر و صدا های دروغین را براه انداخته است و به نو کران خویش چون ارتجاع نظامیگر پاکستان ، صبو نیزم جهانی ، شو نیزم جیشی و غیره را امر می نماید تا توطئه ها و تسمیه های اعم از مسلحانه و تبلیغاتی را علیه انقلاب و مردم افغانستان براه اندازند و با بهانه قرار دادن مطالب فوق و به اصطلاح مهاجرین افغانستان می خواهند بر اعمال جنگ افروزان و ماجرا جویانه ی خویش برغم خود برده بکشد و در زیر آن پرده اعمالی را مرکب شود که جهان را به نابودی و خطر جنگ نزدیک سازد . عناصر برا که امروز ارتجاع و امپریالیزم بنام به اصطلاح مهاجرین و سر کردگان آن در بقل گرفته کمی ها هستند چه می خواهند . بهتر است آنها را با ذکر بخشی از چانه ی علمی و انقلابی ببرک کارمل

منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدر اعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان ، خویر بشناسیم . ایشان در بیانیه ی شان خطاب به اولین کنگره ی معلمین جمهوری دموکراتیک افغانستان چنین می فرمایند «گفتار به صراحت

ا برار بدادم که آن اشخاص بی وطن و گمنام و مزدوران زر خرید اجنبی پرست که سالها نوکران واجنت های استعمار و امپریالیزم بوده اند و با تحت رایت فلان و بهمان کشور خارجی و طبق دستور امپریالیزم و دالر امریکائی بنام افغانستان حرف می زنند و یا آن حلقه ی بی مسؤولیت که چنین امر نا جایز ، نامشروع و نا عا قبت اندیشانه را می پذیرد و عواقب وخیم آن بخود آنها رجعت خواهد کرد ، هرگز و هرگز نمی تواند نمایندگان افغان نستان انقلابی آزاد و مستقل بوده باشند مردم افغانستان آنها را طرد شده از وطن اعلان می کنند و هرگز آنها ر هوطن خود نمی شناسند » .

بقيه صفحه ۳۴

يك نگاه گذرا به سرگذشت زن

وقتی ما اوراق زرین تاریخ کشور را مورد مطالعه و ارزیابی قرار دهیم بدین نتیجه می رسیم که در دوران «ریک وید» یا «آتکه» مرد یعنی پدر ریاست خانواده رابه عهده دارد و به صفت «فاله» سالار خانواده امری نمی نماید پس سراعیت دیده می شود که زنان موقعیت واقعی ممتاز داشته و از همه خوبی ها و امتیازات یک انسان واقعی مانند مردان بر خور دارند مردان ، زنان را مورد لطف و محبت قرار داده صمیمیت و دوستی توأم با احترام جالبین در میان شان دیده می شود .

وقتی در فامیلی دختر تولد می شد با مهر و نوازش مقدس را گرامی داشتند و جشن ها می گرفتند و با یکویی می کردند .

زنان به صورت دسته جمعی در محافل خوشی و جشن ها شرکت می نمودند ، همچنان زنان حق داشتند تا در شورای قبیله خود حاضر شده و بر امور ن مسایل زندگی خویش ابراز نظر نمایند که البته نظریات شان با ارزش بوده و مورد قبول واقع می گردید .

در شرایط کنونی نیز مردان و زنان مادر همه ساحات زندگی دست پرست هم مصروف پیشرفت امور اند که ما نمی توانیم از پس همکاری ها انکار نماییم آفران دیده بشماریم از شواهد انکار ناپذیر این همکاری و تعاون آنست که همین اکنون کار و فعالیت زنان چه در ادارات و موسسات دولتی و چه در بخش امور صحرایی و سیاسی و آموزشی و پرورشی و یا هم مطبوعات اقتصاد همه و همه چون روز روشن است و چون آفتاب درخشان که نیازی به اثبات ندارد .

دو طرف واکتاف کشور نیز زنان نه تنها در تنظیم مواظبت کردن خانواده و اطفال و سایر امور منزل و فامیل سعی و پر تلاش

آری مردم غیور ، آزاده و سر بلند افغان نستان هیچوقت و بخصوص پس از پیروزی انقلاب شکوهمند نور و مرحله نوین آن یعنی مرحله نجات انقلاب و مردم به کمی اجازه نمی دهد تا بعضی آنها و به نمایندگی شان سخن زنند . امپریالیزم امریکا و نو کران رنگارنگ آن حق ندارند تا باقرینه سازی و جعل کاری بنام افغانستان و مردم افغانستان راجع به سر فوشت شان تصمیم بگیرند .

مردم افغانستان اعلام می دارند که مداخلات آشکار و پنهان ارتجاع ، امپریالیزم ، صیو نیزم شوینیزم ، فاشیزم و سایر نیرو های ضد انسانی از دامان پساک مردم و کشور ما کوتاه !

بقيه صفحه ۳۵

اند بلکه در امور زراعت و فلاحت نیز نقش مبارز و فعال داشته و دارند ، چرخشوار صنایع دستی عمده به نیروی پلزون لطیف ایشان دور می زند و این نیرو را زمانی در فالین های رنگین و مرغوب و گاهی در گلیم های سفید و سیاه تجسم می بخشند و هزارها ابتکار دیگر که فقط از سلیقه و سر رشته زن منشاعیگر و فقط کلک هنر آفرین اوست که معجزه می کند ، وقتی این همه ساخته ها و زحمات سعی و تلاش زنان به جهانبان عرضه می شود تقدیر و تحسین ایشان را می انگیزد و تماشاگران رابه حیرت و بهت می اندازد ایسن و فمع از يك سو نمایا نگر ذوق لطیف است و از جانبی حکایتگر حوصله و زحمتکشی مریضار که خوشبختانه از صفات و معیارات خاص زنان افغان زمین است .

در دوران ما آرمان های عمده جوامع انسانی در حوزه آسایش و رفاه همگانی ، ترقی و انکشاف اجتماعی است و در ساحة سیاست و تأمین حقوق ، برابر در سطح جهانی استقرار صلح و دوستی ، دست یافتن به این آرمان و آرزو های انسانی و بزرگ بدون اشتراك و مساعی زنان ناممکن و حتی غیر عملی است . زیرا زنان در هر جامعه بخش عظیمی از نیروی فعال آنرا تشکیل میدهند و اگر این نیروی فعال عظیم در ساحة کار و تولید ثمرات مادی و حوزه خدمات اجتماعی جلب نشود مردان قادر نخواهند بود که فقط با اتکا به نیروی خود گام های وسیع و استوار در طریق رشد و انکشاف اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی بردارند و در يك مدت زمان کوتاه به سر منزل مقصود که رفاه و بهبود خانواده ، اجتماع و بالاخره آسایش همگانی است نایل گردند .

حمام دادن طفل

اسفین . آب شیر گرم ، کمی پنبه چرب برای گوشه‌ها، دستمال روی ، قدیفه کلان و لباسهای را آماده نمائید و جای حمام دادن کودک را روی انتخاب کنید که در معرض شمال و یا جریان هوا قرار نداشته باشد در صورتیکه هوا کمی سرد باشد کنار بخاری و یا کنار منقل آتش که آب تازه شده و بوی نداشته باشد جای مناسب خواهد بود .

کودک را قبل از شیر دادن باید غسل داد و پیش از آنکه به آب تماس داده شود پنبه هارا و شپاشی بگذارید البته با انگشت فرو نبرید و ننگه پنبه چرب است میتواند خود را بگیرد و نسج نفوذ آب بدخل گوشها گردد .

همچنان باید قبل از شروع حمام دادن آبرای تتحان کنید تا شیر گرم باشد و آرنج مادر بهترین ای برای این آزمایش میباشد، زیرا این قسمت



میدهد .

بهترین موقع غسل دادن کودک شبها قبل از غذا میباشد که ازدوسالگی بعد اگر هفته سه بار حمام دادن کودک صورت بگیرد مفید واقع می گردد .

(اگر موقع حمام دادن کودک گریه شدید نسوا با کبودی چهره را سردهد حتما باید شستن را متوقف سازید زیرا استخوانهای طفل نهایت ظریف حساس و نرم میباشد که اندک بی توجهی باعث شکستن و یا بر آمدن استخوانها می گردد.)

و فیکه آبکشی طفل تمام شد فوراً او را در لای یک قدیفه کلان که تمام بدن او را در بر بگیرد پیچانید بدقت بدن، دستها و پاها را بکوشش را خشک کنید .

با کمی زیتون یا روغن معدنی پوست بدنش را چرب کنید تا پوسته پوسته نشود مخصوصاً قسمت تناسلی کودک باید خوب پاک و تمیز گردد و اگر کوچکترین سرخی پیدا کرد باید با اسید بود یک شستشو داده شود ، لازم نیست بعد از هر شستشو بود تلک به تمام بدن زده شود مگر به گردن، زیر بغل و قسمت های تناسلی

در آغاز باید سر طفل را شست او را به صورت وایبانه روی زانوان بگیرد سرش را خوب بشوید و یا صابون بزنید خوب بمالید تا کف نماید و بته کودک طوری قرار دارد که رویش بطرف راست است و سعی گردد تا چشمهایش آبشامبو در صورتیکه مخصوص اطفال نباشد خل نشود . بعد سرش را خوب آبکش نمائید کف باقی نماند . بعد بادستمال روی سرش خوب خشک نموده و شروع به شستن بدنش باید البته نباید فراموش کرد که طفل را ملا برهنه نمود بلکه بکنزیر پیراهنی تا هنگامیکه رویش را خشک می کنید بتن داشته باشد و شستن بدنتش را بیکه شروع به شستن بدنتش میکنند او را از پیش در آورید . طفل را در پشت به صورت از کشیده بگیرید بدین ترتیب که پشتی به

کودک بود باید زده شود تا از شاردگی و سرخی جلوگیری گردد بعد لباسهای او را بتتنش نمائید .

وقتی می خواهید گوشهای کودک را پاک نمائید باید یک گوشه دستمال روی یا قدیفه را تم کرده و صرف قسمت بیرونی گوش را پاک نمائید اما باید به قسمت داخل گوش ابدا دست زده نشود و یا توسط چیز نوک دار پاک نگردد زیرا پرده گوش بسیار نازک و حساس بوده و به کوچکترین فشار و یا عطسه و سرفه ناگهانی چیز نوک دار بدخل گوش فرو می رود و سبب گری در کودک می گردد .

بینی کودک را هم در صورتیکه کثیف باشد و مانع تنفسی وی گردیده باشد بایک توت پنبه و یا

بقیه صفحه ۱۵

در محکمه چه خبر است...

زن گفت: برایت قسم میخورم که دیگر شوهر نمی گتم من بعد تو مرا طلاق بده .

مرد گفت: زن بیا از عریضه و عر یضه با زی بگردد و مثل آدم سر خاله و زدن گیت بر گرد منب هر چه تو بگویی قبول میکنم و بحضور قاضی صاحب تو به میکنم که دیگر مهربان بخانه نیاورم و اگر از نزدیک هاهم باشد او را اجازه تو را نمی گیرم دیگر چه میخواهی آنقدر سر نمی گتم .

زن گفت: من ترا می شناسم بهر دیکه ازین دروازه بایت را بیرون بگذار عیدت را می شکنی و همان چیز یکه پو نی میشی . بگو مگوی شان بالا گرفت . و میانجیگری قاضی محکمه هم سونی نبخشید و زن به حراف خود باقی ماند .

در آخر قاضی محکمه گفت ما اول کوشش میکنیم که در همینجا صلح کنند و در صورتیکه موفق نشویم موضوع رسیدگی به قاضی اینجا از صلاحیت ماسا خارج و بخواه محل سکونت شان تعلق می گیرد چون فعلا مرد در کوهستان زندگی میکند به موضوع شان باید به آنجا رسیدگی صورت گیرد .

در همین موقع زن چادری دار دیگر بیا چهار کودک قندو نیمقد که بسیار زیبا و صحنمند معلوم می شدند از در وارد شدند تا گفته نباید گذاشت که اطفال لباسهای خاکم دوزی و گلدوزی شده پاک و تمیز هم بتن داشتند و شما در عکس هم یخو بی آنها را مشاهده کرده می توانید .

بقیه صفحه ۲۳

زن امروز...

امروز به چشم سر مشاهده میکنیم که زن افغان این شهامت و قدرت را دارد که بهترین و حساس ترین وظایف را به بهترین شکل آن انجام دهد و پیش ببرد . باید گفت که دیگر دوران انزوا برای زن گذشته است . زن افغان از طول تاریخ همیشه شهامت و قدرت خویش را ثابت ساخته و امروز هم نبوغ خویش و اخلاقیات خویش و پشتکار و وظیفه شناسی خویش را ثابت ساخته است .

راهی را که امروز زن افغان در پیش گرفته به یقین راهی است که او را به سر منزل مقصود می رساند امروز زن افغان میدانسد که دوران نا برابری و تبعیض سپری شده و از حقوق مساوی با مرد بر خوردار است . از همین رو با فعالیت بیشتر و چشمگیر سیمی خود را در امر آبادی کشور ایفا می نماید . سیمی که امروز زن افغان در امر آبادی کشور خویش بعهده دارد خیلی خطیر و پر رنگ است و از همین رو زنان کشور ما با آگاهی و ودایت و ظایف محوله خویش را به شکلی بیش می برند که اجتماع از آن توقع دارد و به یقین در آینده نیز زنان کشور ما وظایف سپرده شده را به بهترین نحو انجام خواهند داد .

خلیج فارس

۲- دوره ظهور اسلام :

طوری که خوانندگان عزیز مستمعینند ، شروع سلسله هخامنشی از حدود سال ۵۵۰ قبل از میلاد بوده است . درین تاریخ در مورد آنچه گفته شد ، بشر در اطلاعات ناقص خود از شکل زمین و عدم شناسایی طرق مختلف تصویر ، هنوز تو فیک لیا فته بود که نقشه های علمی نسبتا صحیح چه در خشکه و چه در دریا ها ترسیم نمایند ، لیکن درین دوره نوا بغی بین ملل متدین آن زمان در رشته جغرافیا و نجوم پیدا شدند که راه تپیه نقشه های صحیح را هموار کردند و اصولی را شناختند و وضع کردند که با مختصر تغییرات هنوز هم قابل قبول و مورد استفاده است .

از روی اختلاف طول سایه ی شیبی که با ارتفاع معینی بود در دو منطقه اسکندریه و آسوان که فاصله ی آنها قریب ۸۰۰ کیلو متر است توانست طبق فرمول زیر محیط کره زمین را حساب کند .

کیلومتر ۸۰۰ = ۷۲° (زاویه ی اختلاف موقعیت آسوان - اسکندریه)

کیلومتر ۴۰۰ = ۳۶° درجه ۳۶ = x

این اولین مرتبه بود که از روی قواعد علمی و ریاضی بکرویت زمین پی بردند

شد و تعجب درین است که محاسبه انجام شده بوسیله ی آرا تو مستش بسیار بحدیقت نزدیک است . زیرا اندازه حقیقی محیط کره زمین ۴۰۰۰۰ کیلو متر است .



نقشه جهان نمای بطلمیوس

تعداد این جغرافیه دانها و منجمین زیاد است و چون ذکر مطالبات و اکتشافات کلیه ی آنها درین صفحه به درازا می کشد به فشرده کارهای انجام شده توسط دو نفر از آنها که شهرت جهانی دارند و تفحصات شان با نقشه خلیج فارس ارتباط نزدیک دارد می پردازیم .

الف :- «آرا تو مستش» جغرافیه دان و منجم یونانی است و در شمال مصر (اسکندریه) مسکون بوده ، او ضمن بررسی های خود متوجه شد که در فصل تابستان هنگام ظهر در منطقه ی «آسوان» امروزی آفتاب تا قعر چاه نفوذ کرده و کف آرا روشن می کند ، و لی در همان موقع سال و همان ساعت روز اشعه ی خورشید در شهر اسکندریه تا قعر چاه نفوذ نمیکند و کف آرا سایه می اندازد . چون هر دو چاه ، دارای عمق مساوی و در امتداد شاقول حفر شده لذا اختلاف متسود ، او را به تعمق واداشت و بالاخره چنین استنباط کرد که شکل زمین باید کروی باشد .

آرا تو مستش در دنباله ی تفحصات خود

یکی دیگر از ابداعات این دانشمند بکار بردن عرض جغرافیایی است برای نشان دادن تقاطع روی کره زمین که تا آن روز شناخته شده بود .

و برای معرفی آن تقسیمات محیط دایره (درجه و دقیقه) استفاده کرد . (توضیح آنکه طول جغرافیایی قبل شناخته شده بود) و قتی ثابت شد که شکل زمین برخلاف فرضیه های بابلی ها و «هیر» یونانی که آن سطح می پنداشتند ، کروی است آنوقت موضوع تازه در علم جغرافیه و تپیه نقشه پیش آمد که عبارت بود از اندازه گیری سطح زمین که کروی است ، بر روی صفحه کاغذی که سطح است بدو آنکه تغییراتی فا حسی در مسافتات و سمت های تقاطع کروی زمین ایجاد شود ، برای این کار لازم گردید از انواع تصاویر ها استفاده شود .

باین شرح اساس کلیه نقشه های که قبل ازین تاریخ تهیه شده بود .

«آرا تو مستش» مجموعه ی مفصل از دنیای شناخته شده ی امروز را گسرد آوری نمود که در واقع با ۱۰۰۰ جغرافیایی

علمی امروزی گردیده است . یک قطعه از نقشه ها نیکی توسط نا مبرد کا لیسف شده در شکل شما ره (۴) ملاحظه میشود

که برای اولین بار مدارها و نصف النهارها را طبق اصولی که حتی امروز هم متداول است ترسیم نموده و شامل نقشه ی خلیج فارس نیز میباشند .

بعد ازین شخص ، جغرافی دانان و منجمین آنروز ، دنباله ی تحقیقات و تفحصات او را ادامه دادند و سعی نمودند تا آنجا که مقدور یا شد نقشه های صحیح تری چپه استفاده ی بحر پیما یی (تجاری و جنگی) فراهم نمایند :

ب:- بطلمیوس :

در حدود ۴۰۰ سال بعد از آرا تو مستش و ۱۵۰ سال بعد از میلاد .

یک نفر ریاضی دان - جغرافی دان - منجم و نقشه نگار ، بنام بطلمیوس در شمال مصر بوجداد ۴۰۰۰ این شخص از نظر تفحصات و بررسی های نجومی و جغرافی با اندازه ی

پیش رفت و مشهور شد که طبق نقشه های محققین این فن ، تا پیدا یی «کو پر نیکو»

س . یعنی قرن ۱۶ میلادی در دنیا تا نی نداشتند است .

این جغرافی دان و نقشه نگار یی ما نند زمان خود ، تعداد زیادی نقشه از دنیای شناخته شده ی آن روز از روی مپانی علمی صحیح و با استفاده از گزارشهای دریا نو ردان و مسافران ترسیم نمود . تعداد این نقشه ها ۲۷۰۰ قطعه شناخته شده است که شامل نقشه ی خلیج فارس نیز میگردد .

وی در پیروی از «آرا تو مستش» در کارهای خود طول و عرض جغرافیایی را

بدرجه و دقیقه بکار برد و در جمیع نقشه های خود قریب ۸۰۰۰ نقطه ی شناخته شده

دنیای آنروز را بوسیله ی جمع آوری اطلاعات و یا مشاهدات نجومی مستقیم

مشخص کرده و روی نقشه های ترسیمی خود محل آنها را نشان داده است .

بقیه صفحه ۱۴

رباب

مرگ استاد مرمی بود آرام و بی درد او همان گونه که آرزو داشته تا آخرین ساعات زندگی خود تارهای رباب را به لرزه آورد و دل دوستداران

عزرا از انبساط انبساط و هنوز چند ساعتی بیش از آخرین کنسرت وی در جمع دوستان هنر در گویته انستیتوت نگذاشته بود که ناگهان قلبش به درد آمد و چشمانش سیاهی کشید ، استاد دست روی قلب گذاشت و بعد در یک لحظه کوتاه همه چیز تمام شد قلبی که هفتاد و پنج سال تمام تپیده بود ناگهان از تپش باز ایستاد و وانش شاد باد .

تا تمام

بقیه صفحه ۳۹

بحثی در...

را معلول آمیزش عناصر چهارگانه آب ، باد خاکی و آتش می پنداشتند . پروگرام درسی مدارس اروپایی از دایره علوم هفتگانه دستور زبان فن بلاغت ، منطق ، حساب ، هندسه نجوم و فن موسیقی پافرا تر نکذاشت . اساتید علوم با

واقعیت های عینی جا معه و طبیعت تو جیبی ندا شتند زیرا به عقیده آنها دانشمندان اعصار گذشته هم مطالب را توضیح و گفتنی ها را گفته اند که بدینتر تیب به نظر آنها دیگر پدیده نا منکشف وجود نداشت تا آنان روی آن به بحث و

مذاکره می پرداختند . بنا بر آن ایشان پیوسته نظریات قدما را بر جویندگان علم و دانش با اصرار

هرچه بیشتر تحمیل نموده و زیاده روی از آنرا جرم می پنداشتند .

صاحب نظران این دوره به مدار کهن افکار و عقاید گذشته گان چرخیدند و از اظهار نظریات علمی عاجز

بودند . درین دوره تعلیم و تربیه بنا بر تقاضای محیط اجتماعی شکن

خرا فی داشت ، صاحب نظران و دانشمندان قرون وسطی علل از یاد

جرا می را در سر کشی و تمرد از اوامر قدرت های ما ورا لطیفه

جستجو میکردند . اسانهای این دوره به جای آنکه قدرت دفاعی

خویش را بر علیه دشمنان خارجی و نیروهای سرکش طبیعت متوجه

سازند همه قدرت و توانایی شانرا متوجه قوه های باطنی

شان که به شکل دیو ، اهریمن و نفس سرکش تمثیل می شد ، گرد

دانیده و در بسی موارد به اساس عقاید خرافاتی که داشتند جهت

غلبه بر اهریمن و شیطان بجهت ریا صت کشیدن و گوشه گیری از

اجتماع پرداخته و میگویند با استغاده از این روشها به تزکیه

نفس نا یل گردیده و ازین طریق جلو انحرافات و جرایم را بگیرند .

تا تمام



سلام علیکم خوانندگان و همکاران عزیز !
به امید سلامتی و کامیابی شما، میپرتازیم
به جواب نامه ها :

نوست عزیز راحله ابوی !

قبل از همه چیز از همکاریهای بی دریغانه شما تشکر میکنیم و آرزو میبریم که همچو گذشته این رشته را با مجله ژوندون محکم نگه دارید و از گزیده های ارسالی خویش غفلت ندرزید .

نوست عزیز ، پیوسته از ارسال اشعار گزیده یی تان استفاده میبریم و استفاده خواهیم کرد ، اما ... مشروط بر اینکه در حین یادداشت گیری اشعار و دیگر مطالب انتخابی ، توجه مبذول دارید تا مطلب از پراگندگی و گاستی، بر کنار بماند و اثر انتخابی را تمام و کامل باز نویسی کنید و در ثبت کلمه ها و واژه ها دقت بیشتر به خرج دهید که از شباهتزدگی دور باشد ... من متاب مثال پارچه شعر بارق شفیع را بصورت درست و صحیح یادداشت نکرده بودید و قسمت های آن، از قلم افتاده بود که شعر را به سنگی وحشی بهی معنی ساختن آن نزدیک می ساخت که از سو یی به شعر شاعرانه میزدوز جیتی به شخصیت ادبی خود شعر ... گرچه شما قصصی در این زمینه ندارید ولی عدم دقت و حوصله ، پیکار را مینماید که دریغ !

نوست عزیز جاوید ازفاکوله طب !

از لطف و سپاس تان تشکر میکنیم ، اینک مطلب ارسالی شما .

قبل از هر چیز دیگر سلام های گرم و صمیمانه خدمت تمام کارکنان مجله ژوندون تقدیم نموده ، موفقیت و بهر روزی شانرا دأمو و محوله و بهتر شدن و خوانندگی شدن مجله خواهیم .

محترم مدیر مسوول مجله ژوندون ! شما در یکی از شماره های گذشته مجله بصاحب داشتید باظاهر هویدا خواننده رادیو تلویزیون که محترم هویدا نکاتی چند را در مورد آواز خوان محبوب کشور که اکنون جایز در آسمان هنر و موسیقی خالیست یعنی احمد ظاهر مرحوم بیان نموده است که دور از حقیقت میباشد و بنابر حقیقت شخصی ابراز داشته .

این بر همگان آشکار است که احمد ظاهر هنرمندی بود که با آواز گیر و رسا و با نغمه های شادی آفرین و با سرود های غمگین و دلنشین در دل مردم جاداشت و دارد و اکثر علاقمندان کسانی هستند که به جز آوازش و صدای حنجره ملایی اش چیز دیگری در شان او جستجو نمی کنند و تنها از آواز

دلریب او حظ می برند، اما ظاهر هویدا دلیل این همه محبوبیت و شهرت احمد ظاهر را سوار شدن آخرین مدل موتر و یادشوش کشیدن آرگن اش توسط رئیس رادیو میدانند که این فضاوت هویدا در مورد احمد ظاهر کاریست ناپیچا و غیر قابل قبول .

چه اگر احمد ظاهر در آخرین مدل موتر سال سوار نمی شد و یا آرگن اش ذریعه رئیس رادیو بدوش کشیده نمی شد آیا حنجره اش صدمه میدید؟ آیا علاقمندان آوازش بخاطر پول داشتن و موتر داشتن اش او را دوست دارند ؟

من نمی گویم که پول داشتن و موقعیت هایی مساعد در رشد استعداد هارول ندارد . درست است که یک فیصدی شرایط مناسب و خوب برای رشد و پرورش استعداد هارول دارد، اما نه به آن اندازه ای که ظاهر هویدا تمام موفقیت ها و شهرت احمد ظاهر را در زمینه هنر و موسیقی دال برداشتن آخرین مدل موتر و یا موقعیت اجتماعی او می داند و لازم میدانم که به ظاهر هویدا، هویدا نمایم که این همه شهرت و محبوبیت احمد ظاهر در کشور و منطقه جز آواز خوب و دوست داشتنی چیز دیگری نیست و چرا آقای هویدا بازی در پروگرام قطعی چرندیات خود در تلویزیون نمایان شدن احمد ظاهری چون احمد ظاهر محبوب القلوب جوانان رادرد و نسل آینده غیر ممکن دانست و چرا قضاوت آقای ظاهر - هویدا در روی پرده تلویزیون تا صفحه مجله ژوندون اینقدر تفاوت داشته باشد که باری او را در پرده تلویزیون به سکوی بلندی نشانند و دو باره او را بر روی صفحه مجله ژوندون بر زمین زند، مگر آقای هویدا میخواهد شکستی را که از رقابت با احمد ظاهر خورده، جبران نماید و یا اینکه احمد ظاهر را دور دیده و چشم پت و دهن باز هر چه در ذهن داشته بیان کرده، مگر چطور است ؟

جواب نویس : بیادر تومیدانی و ظاهر هویدا و هویدا میدانند و احمد ظاهر و من میدانم و کار های مجله نگاری !! اینهم شوخی جواب نویس بود که خدا کند مورد قبول طرفین دعا نیافتد !!

نوست عزیز محمد حکیم هژیر تالیست .

دستگاه ساختمانی بنایی

بپذیرید سلام ما را . از همکاری شما متونیم . عرض شود که تا هنوز نامه های بر شمرده شده به دست قلمزن این ستون نیافتاده است و گر نه پاسخ ارایه میداشتیم و در زمینه چند کلمه یی باهم میگفتیم و حل مطلب میکردیم ... اضافه شود که نامه شما باضمون (میانروی) به اداره

رسید و از کلاهی شما هیچ رجشی بماندست نداد و چرا بدهد ای برادر . هر که حق آورد گویبار ...

مطلب ارسالی شما را به متصدی صفحه جوانان میسپاریم که در صورت لزوم به چاپ بسپارد .

نوست عزیز جلال الدین جای فروشی از مزار شریف .

هرکس که نامه جلال الدین جای فروش را میخواند به دیگران تو صیه کند که اینگونه نکنند

برادر عزیز ما تاکید ورزیده اند که این نامه باید چاپ شود تا پند و عبرتی باشد به دیگران . ما به پاس دوست عزیز ولایتی خود نامه را به همانگونه که هست به چاپ می سپاریم و خوانندگان را به خواندنش دعوت میکنیم ، او مینویسد : «جوان ۲۸ ساله هستم و مسدست ۸ سال از ازدواج میگذرد و صاحب ۳ طفل هستم . وضع اقتصادم بسیار خراب است ، نا گفته نماند که از مصارف ازدواج تا حال قرضدار و پیریشان میباشم . یگانه خاطره تلخ اینست که مداخله خشویم در زند گیم مرا سخت رنج میدهد که مرا از پدر و مادر جدا ساخت ، خلاصه خرج دیگ و کاسه ... ولی باز هم خوب نشد و خانم نیز به گفته های خشویم میکند .

بار ها برایش گفته ام ، فکرت را به سرت بگیر و مرا جگر خون مکن . چون پیشه ام دکانداری است ، صبح که از خانه به طرف دکان میروم میگوید که برایم صد افغانی بکار است . من برایش پنجاه یا هفتاد افغانی میدهم ولی خشم آلود میگوید که به پدر صد افغانی لغت که برایم نمی دهی و یا شامگاه هان که از دکان به خانه بر میگردم در حین خستگی و ماندگی میگوید صبح پول را کم داری کی خلاص میشوی و بسیار سخن های درشت و زشت میگوید که حتی قلم به نوشتن آن عاجز میماند . گرچه خانم در خانه کدام تکلیف مثل خیاطی و رخت شویی و نان پختن ندارد و لباس را خیاط و کالا شویی ، مس سازد و می شوی و نان را از بازار میخرم ولی سیالی و شریکی او به اندازه است که دایم قرضدار میباشم ... گرچه به شروعات را باید و مادرش در میان گذاشت اما کدام فایده نکرد و یکی از روز ها مادرش گفت اگر د خسرم به تو کار نیست بما به کار است .

خوب خوانندگان عزیز خود قضاوت کنید که یک مادر طور مثال خشو مثل خورشوی من لازم است که به مقابل داماد و دختر خود چنین رویه کند ؟

چندین بار عزم کردم که ترک وطن نمایم و یا طلاق بدهم و یا کدام ... خوب آیندگان سه طفلك معصوم و بد بخت چه خواهد شد؟ از شما خواهش می کنم که نامه ام را سر تا پا چاپ کنید که تا بعضی خشو ها به فرزندی دخترشان مداخله بی جانکنند و آیند دختر شانرا خراب نسازند و هم شما نیز در این باره قضاوت عادلانه کنید ، به امید رهنمای شما . برادر عزیز ! کلان ها بمان گفته اند که «کنسو را پر از زن کو ، آنگاه شوق زن کو » و چرا شما این ضرب المثل را مد نظر نگرفتید و قرض کردید و شوق زن نمودند و آنگاه که زندگی شما خراب است چرا لباس های خود و فرزندان و خانم تانرا به خشکه شویی

میدهد آخر اینها که تکلیف نیست . اگر کسی لباس برای خود دوخته بتواند کنار بسیار پسندیده است و از این لیاقت خانم نان استفاده باید کنید لباس خو یشتن و شما را و فرزندان را باید بدوزد و نان پخته کند و با شما با اشتیاق زیاد بدور یک سفره بنشیند و دوستانه و عاشقانه نان بخورد ...

وقتی که پول ندارید خانم محترم شما کار درست نمیکند که هر صبح از خواب بیدر شود و صد افغانی به یاد آورد که از جیب شوهر باید بگیرد . شما با یکدیگر در تقاضم برسید و ببینید آیا این پولهای را که خانم میگیرد به چه درد زندگی مشترک تان میخورد؟ مالز خانم محترم تان تقاضا میکنیم که داس به کلوخ تیز نکند و بهانه های بی جانگیرد و نکذارد که شیرازه خانواده از هم پاشیده شود و به خشوی بزرگوار هم یاد آور میشویم که اگر داماد تان زندگی نا میمون و نا مبارکی داشته باشد خواه مخواه دختر دلپند شما نیز از این اوضاعی تیره و تار خانوادگی سهمی به خوشی نمی برد و روز و روز گارش با سیاهی آمیخته میشود و زند گیش تیره میگردد که آنرو زافسو س میخور رسد و ناسف مینماید که چرا عاقل کند کاری که باز آرد پیشیمانی .

ما باز هم از مادر و پدر خانم شما تقاضا میکنیم که در روابط و رفتار خویش با شما تجدید نظر کند و اجازه ندهد که مسایل بسیار پیشی با افتاده ، زندگی شما و فرزندان شما را خراب بسازد، و به سر حد جدایی و طلاق بکشاند .

از شما میخواهیم که مشتاقانه با خانم و فرزندان تان زندگی نمایید و این اندیشه های نا بجا را در فکر نگذارید که او را طلاق بدهید و خود ترک وطن گوید و فرزندان را رها نمایید .

کوشش نمایید برای ایجاد فضای بهتر خانوادگی از گذشت و حوصله مندی کار بپذیرید و اشتباهات خانم خویش را ، با خود ش یکجا تصحیح نمایید و او را واقف بسازید که من آدم دکانداری هستم و بیشتر از این عاید ندارم که حیف و میل بی جا گردد و چرا همین مقدار پول را با سنجش درست مصرف نکنیم ما آرزو میبریم که بعد از این زندگی پرسعداتی رادنیال کنید و روابط بسیار حسنه و نیک میان شما و خانم شما و خشوی محترم قایم گردد که از جازو چنجال ها بر کنار گردید .

درخت دوستی بنشان که کام دل ببار آرد
نهال دشمنی بر کن که رنج بیشمار آرد

والسلام

مدیر مسوول : راحله راسخ خرمی
معاون : محمد زمان نیکرای
آمر چاپ : علی محمد عثمان زاده
آدرس : انصاری واپ - جواد ریاست مطابع دولتی
تلفون مدیر مسوول : ۲۶۸۴۹
تلفون توزیع و شکایات : ۲۶۸۵۹

دولتی مطبعه



شنبه ۷ سرطان ۱۳۵۹
۲۸ جون ۱۹۸۰
شماره چهاردهم
سال سی و دوم
قیمت یکشماره ۱۳۰ افغانی

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library